

ผลการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม
จังหวัดตาก

นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**The Effects of the Project-Based Teaching Approach in the Topic of Trace
Back to Trok Ban Chin Community on Learning Achievement of Prathom
Suksa V Students at Tessaban 3 Wat Chaichana Songkram
School in Tak Province**

Miss Wanwisa Prasertsri

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจิ้น
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก

ชื่อและนามสกุล นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี

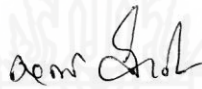
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ครุณี จำปาทอง

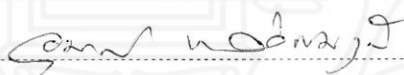
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2556

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(อาจารย์ ดร. ครุณี จำปาทอง)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. อูมาพร หล่อสมฤติ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก

ผู้ศึกษา นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี รหัสนักศึกษา 2542101429

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ครุณี จำปาทอง ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบโครงการ

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ (3) แบบประเมินโครงการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ที่ได้รับการสอนแบบโครงการ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การสอนแบบโครงการ ชุมชนตรอกบ้านจีน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประถมศึกษา

Independent Study title: The Effects of the Project-Based Teaching Approach in the Topic of Trace Back to Trok Ban Chin Community on Learning Achievement of Prathom Suksa V Students at Tessaban 3 Wat Chaichana Songkram School in Tak Province

Author: Miss Wanwisa Prasertsri; **ID:** 2542101429;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Darunee Jampathong; **Academic year:** 2013

Abstract

The purpose of this study was to compare learning achievements in the topic of Trace Back to Trok Ban Chin Community of Prathom Suksa III students at Tessaban 3 Wat Chaichana Songkram School in Tak Province before and after being taught under the project-based teaching approach.

The research sample consisted of 30 Prathom Suksa V students at Tessaban 3 Wat Chaichana Songkram School in Tak Province, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans in the topic of Trace Back to Trok Ban Chin Community for the project-based teaching approach, (2) a learning achievement test, and (3) a project evaluation form. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that the post-learning achievement in the topic of Trace Back to Trok Ban Chin Community of Prathom Suksa V students at Tessaban 3 Wat Chaichana Songkram School in Tak Province was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level.

Keywords: Project-based teaching approach, Trok Ban Chin Community, Learning achievement, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับการอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. ครุณี จำปาทอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิดจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านอย่างยิ่ง ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่ายิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. อุมพร หล่อสมฤดี กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ด้วยความเมตตา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พัฒนา จันทนา อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นางกฤษณา วิภามณีโรจน์ โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดตาก นายประดิษฐ์ หมวดเมือง โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ซื่อคิดเห็น และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยและการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณฝ่ายบริหาร โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม ท่านผู้อำนวยการปรีชา ยอดแก้ว ที่ให้การดูแล สนับสนุนในด้านการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณक्रमลลิกา กาน้อย คุณครุภัทรชาย ดิคน้อย ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำแก่นักเรียน ในการทำโครงการให้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบใจนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณ และครูอาจารย์ ตลอดจนสถานศึกษาต่างๆ ที่ผู้วิจัยเคยศึกษาเล่าเรียนมา ที่ให้กำลังใจผู้ศึกษาทุกด้าน เป็นผลให้รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

วันวิสาข ประเสริฐศรี

พฤศจิกายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	6
ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองด้วยชิ้นงาน	8
การสอนแบบโครงงาน	9
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	25
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	28
ชุมชนครอบครัว	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอย ชุมชนตรอกบ้านจัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	41
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณภาพโครงการ	42
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
สรุปการวิจัย	44
อภิปรายผล	45
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	55
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	56
ข แผนการจัดการเรียนรู้	62
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าความยาก อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น	139
ง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	154
จ ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนและตัวอย่างผลงานนักเรียน	157
ประวัติผู้ศึกษา	175

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	กำหนดการจัดการเรียนรู้ โดยการสอนแบบโครงงานหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน	35
ตารางที่ 3.2	ค่าความยาก อำนาจจำแนก และความเที่ยง	38
ตารางที่ 4.1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	41
ตารางที่ 4.2	ผลการศึกษาคุณภาพของโครงงานของนักเรียน	42

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป เป็นโลกที่ไร้พรมแดน เป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสาร มีความเจริญทางก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงสถานะที่มีความแข่งขันที่รุนแรง การศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน จะต้องให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความรู้ รู้จักใช้ชีวิต ความคิด ความชำนาญ ทำให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการจัดการศึกษาของชาติ จุดมุ่งหมายของการศึกษาจึงไม่ได้มุ่งเพียงความรู้ด้านวิชาการเท่านั้น เมื่อจุดมุ่งหมายของการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิด ค้นคว้า และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลมาจาก จอห์น ดิวอี้ (John Dewey 1961 : 164 อ้างถึงในกรมวิชาการ 2544 : 40 -42) ที่ได้ระบุว่า การศึกษา คือการเรียนรู้จากกิจกรรมและประสบการณ์หน้าทีครู คือการจัดหาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน และ เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ การเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงควรปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้รองรับเจตนารมณ์ของหลักสูตรดังกล่าว

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ทั้งนี้เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวเองให้เข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านความรู้ โดยให้ความรู้ในเนื้อหาสาระทางกลุ่มสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ การรู้จักการใช้เหตุผลในด้านทักษะทั้งทักษะทางด้านวิชาการ เน้นทักษะการแสวงหาความรู้ รวมทั้งทักษะทางด้านสังคม โดยเน้นการรู้จัก

อยู่ร่วมกับผู้อื่น และในด้านเจตคติ ที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และการพัฒนาค่านิยมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีลักษณะวิชาเป็นสหวิทยาการประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคมสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายข้อ 5 โดยเกี่ยวข้องกับด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข เพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์และเรื่องราวในท้องถิ่น โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของท้องถิ่น ในสาระประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ ส 4.1 ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย ส 4.1 ป.5/2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล และ ส 4.1 ป.5/3 อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นการศึกษากิจกรรมหรือประสบการณ์ต่างๆด้านของท้องถิ่นของตนเอง โดยให้ความสำคัญ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในลักษณะนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงความเป็นมาวิถีชีวิตของประชาชนซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น และความรู้นี้ก็จะเป็นพลังที่ช่วยให้นักในท้องถิ่นต่างๆ สามารถฟื้นฟูชีวิต ให้แก่สถาบัน วัฒนธรรมศักดิ์ศรีและอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น

ชุมชนตรอกบ้านจิ้น ถือว่าเป็นสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม ที่มีมาแต่ดั้งเดิมตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดตาก และอยู่ห่างจาก โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงครามประมาณ 2 กิโลเมตร ที่แสดงถึงภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม วิถีชีวิต ความเจริญรุ่งเรืองทางการค้า ของชุมชนริมแม่น้ำปิง ต่อมาเกิดการถมแม่น้ำปิง อันเนื่องมาจากการสร้างเขื่อนภูมิพล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชุมชนตรอกบ้านจิ้น กลายเป็นชุมชนที่เจียบเหงา หลายบ้านปิดร้าง ทรุดโทรม ลูกหลาน ชาวบ้านตระกูลคหบดี ขุนนาง ข้าราชการชั้นสูง จึงได้โยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อทำมาหากินต่างจังหวัดมากกว่า 50 ปี

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จังหวัดตาก โดยเฉพาะ ชุมชนตรอกบ้านจิ้น ไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ได้ดำเนินการอนุรักษ์ปรับปรุงชุมชนตรอกบ้านจิ้นให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม อีกแห่งหนึ่งของ

จังหวัดตาก ผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของจังหวัดตากเอง รวมถึงผู้สอนยังขาดการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และรูปแบบการสอนที่สร้างความสนใจในการเรียน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายทั้งรูปแบบวิธีสอน และการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็น รูปแบบการสอนหนึ่งที่น่าให้นักเรียนเป็นสำคัญ สร้างพลังแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนให้แก่ผู้เรียน เพราะเป็นการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกการปฏิบัติจริง เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ และเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเชื่อในตนเอง เพื่อเติมศักยภาพของตนเอง (กรมวิชาการ 2542:17 อ้างถึงใน เขาวเรศ ตามธรรม 2550: 3) นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความคิด ฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม ฝึกการค้นคว้าหาความรู้ ฝึกการสังเกต ฝึกการรวบรวมข้อมูล การหาข้อสรุป การวางแผนการทำงาน การนำเสนอ ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบต่างๆ อย่างอิสระ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำหน้าที่ เป็นครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา และประวัติศาสตร์ จึงสนใจศึกษาผลการสอนแบบโครงการ เรื่องย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก

3. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทน์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบโครงการหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากร คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก จำนวน 160 คน จาก 6 ห้องเรียน

4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

4.3 ตัวแปร

4.3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนแบบโครงงาน

4.3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 เนื้อหา เรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจันทามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน

4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ทดลองสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จำนวน 5 แผน ใช้เวลาในการเรียนการสอน 14 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์

5.1 การสอนแบบโครงงาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องที่สนใจ มีโอกาสได้ลงมือศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ตามความถนัดเพื่อค้นหาคำตอบหรือไปข้อสงสัยด้วยตนเอง มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าเป็นระบบตามขั้นตอน โดยประยุกต์ใช้การสอนแบบโครงงานของลัดดา ศิลาน้อย ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นกระตุ้นความสนใจ (2) ขั้นเลือกเรื่อง (3) ขั้นเลือกหรือกำหนดปัญหา (4) ขั้นสร้างโครงร่างของโครงงาน (5) ขั้นลงมือปฏิบัติ (6) ขั้นสรุปผล

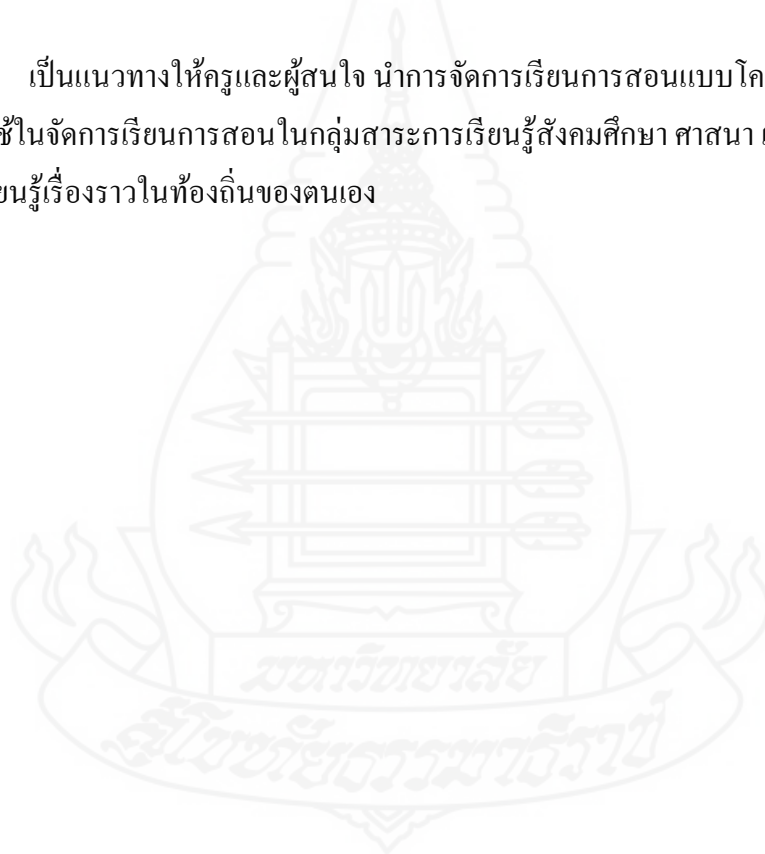
5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทามของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่วัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบคู่ขนาน จำนวนข้อสอบฉบับละ 20 ข้อ

5.3 ตรอกบ้านจีน หมายถึง ชุมชนเก่าแก่ ตั้งอยู่ถนนตากสิน อำเภอเมือง จังหวัดตาก ในอดีตนั้นเคยเป็นชุมชนชาวจีน และย่านการค้าที่รุ่งเรืองมากมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ปัจจุบัน ตรอกบ้านจีนยังคงรักษาสถาปัตยกรรม สภาพบ้านเรือนเมื่อครั้งก่อนเอาไว้ ซึ่งยังคงลักษณะของสถาปัตยกรรมเดิมไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการเดินทางเที่ยวชมสภาพบ้านเรือน โดยรอบ และวิถีชีวิตอันเรียบง่ายของชุมชนตรอกบ้านจีน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางให้ครูและผู้สนใจ นำการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานไปประยุกต์ใช้ในจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย ผลการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม
2. ทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ผ่านชิ้นงาน
3. การสอนแบบโครงงาน
 - 3.1 ความหมายและลักษณะของการสอนแบบ โครงงานสังคมศึกษา
 - 3.2 ประเภทของ โครงงานสังคมศึกษา
 - 3.3 องค์ประกอบของ โครงงาน
 - 3.4 ขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ โครงงาน
 - 3.5 ประโยชน์ของ โครงงาน
 - 3.6 การประเมิน โครงงาน
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ชุมชนตรอกบ้านจีน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดตาก พุทธศักราช 2553

(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2554) ประกอบด้วย 5 สารระ ได้แก่ สารระที่ 1 ศาสนาศิลปกรรม จริยธรรม สารระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สารระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สารระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสารระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยการทำวิจัย สารระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง คือ สารระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคำอธิบายรายวิชา มาตรฐานและตัวชี้วัด ดังนี้

สารระที่ 4 ประวัติศาสตร์

สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น โดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว โดยสอบถามผู้เกี่ยวข้องและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรี อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี โดยสังเขป ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สารระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น โดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย

ส 4.1 ป.5/2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล

ส 4.1 ป.5/3 อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทำการวิจัยในหน่วยการเรียนรู้ ที่ 1 ความเป็นมาของท้องถิ่น เกี่ยวกับการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น โดยบูรณาการการศึกษาเรื่องราวของท้องถิ่นชุมชนตรอกบ้านจีน ซึ่งเป็นชุมชนโบราณที่สำคัญในจังหวัดตาก โดย ใช้รูปแบบวิธีการสอนแบบโครงการ

2. ทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ผ่านชิ้นงาน (Constructionism)

2.1 แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎี

ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค้ชิ้นงาน (Constructionism) เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและประยุกต์ร่วมกับทฤษฎีสร้างสรรค้นิยม (Constructivism) ของเพียเจต์ (Piaget) และ ซีมัวร์ เพ็ปเพิร์ต (Seymour Papert) แห่งสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์

สำนักงานโครงการพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี 2555 : 96) ได้กล่าวถึง แนวความคิดของทฤษฎีนี้ มีสาระสำคัญ ว่า การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง และด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเอง ไปสร้างสรรค้ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง โดยความรู้ที่สร้างขึ้นเองนั้นมีความหมายต่อผู้เรียนมาก ซึ่งมีความคงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดีนั้น ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด

นอกจากนี้ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค้ชิ้นงาน (Constructionism) ยังมีสาระสำคัญอีกประการว่า ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ ไม่ได้เกิดจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่สามารถสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเองได้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ซึ่งการลงมือกระทำจะสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ สร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา

2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำ (Learning by Doing)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547 :35) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบลงมือกระทำว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเรียนรู้ในเรื่องที่ผู้สอนนำเสนอ แล้วรวมกลุ่มกันเลือกหัวข้อที่จะศึกษาวางแผนการดำเนินงานแบ่งหน้าที่เพื่อรับผิดชอบลงมือปฏิบัติ ภายใต้การดูแลของผู้สอนจากการนำเสนอผลงานสรุปและจัดทำรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545:19) ได้อธิบายรูปแบบการเรียนรู้จากการลงมือกระทำ เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ คือการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานแท้จริง

บุบผา เรืองรอง (www.taamkru.com/th/ การเรียนรู้โดยลงมือกระทำ สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556) ได้กล่าวถึงความหมาย การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ หมายถึง การ

เรียนรู้โดยการลงมือทำเป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ตามความเชื่อว่าจะหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิด การใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไปมีความสุขที่จะเรียน

การเรียนแบบลงมือกระทำ มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย เน้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการแก้ปัญหาไปใช้ในการตัดสินใจ

2. จัดการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียน

3. ครูมีลักษณะเป็นผู้รอบรู้และมีประสบการณ์ ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน

4. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรับประสบการณ์จากการกระทำของตนเอง

5. ผู้เรียนได้ลงมือทดลอง ปฏิบัติ สืบเสาะ หาข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล หาข้อสรุป และหาวิธีจัดการกระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการสอนแบบ โครงงาน ซึ่งจัดเป็นการ เรียนรู้แบบลงมือกระทำ อีกรูปแบบหนึ่ง ที่มุ่งให้เกิดการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนหรือปฏิบัติจริงเช่น นักเรียนได้ร่วมกันวางแผน และออกสำรวจชุมชน ตระกบ้านจีน เพื่อจัดทำเป็น โครงงาน ในสภาพสิ่งแวดล้อมจริง เป็นต้น ดังที่ประเทศไทยได้ กำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การสอนแบบโครงงาน

3.1 ความหมายและลักษณะการสอนแบบโครงงาน

นันทิภาคย์ เรื่องเขียว (2550 : 10) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา ของการเรียน การสอนแบบโครงงาน เกิดจากแนวความคิดของนักการศึกษาในประเทศอเมริกา ได้แก่ แนวคิด ของ เฟรดริช ฟอร์เบล (Friedrich Forebel) โรงเรียนควรเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ทำงาน ร่วมกันในการดำรงชีวิต และจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) กับการศึกษาตามแนวคิดแบบพัฒนานิยม ว่า ผู้เรียนควรมีสติในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมได้เรียนรู้จากการกระทำ การเล่นอย่าง อิสระ เพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่ม ของเพียเจต์ (Jean Piaget) ได้ให้ ความสำคัญการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มาจากกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง คือ เป็นแนวคิดของ การจัดกิจกรรมแบบโครงงาน เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าทดลอง การ ทำงานร่วมกัน ร่วมกันคิด และแก้ปัญหาด้วยกัน

การสอนแบบโครงการเป็นกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงสร้างสร้างศักยภาพของนักเรียน นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของโครงการไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 , หน้า 1) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า หมายถึงกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาคำตอบ โดยมีครูคอยเป็นที่ปรึกษา หรือแนะนำทุกขั้นตอนตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า ดำเนินการวางแผน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน และการนำเสนองาน

พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ (2544: 1) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้แบบโครงการ ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อค้นพบความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์อันประกอบด้วย วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเป็นผู้มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ โดยมีครูอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา

ลัดดา ภูเกียรติ (2547) อ้างถึงใน ลัดดา ภูเกียรติ (2552: 22) : การสอนแบบโครงการและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน ได้อธิบายถึงโครงการว่า เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ หลายๆ สิ่ง ที่สงสัย และอยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจน หรือต้องการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยใช้ทักษะกระบวนการและปัญญาหลาย ๆ ด้าน โดยใช้ทักษะกระบวนการหลาย ๆ ด้าน รวมถึง วิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนต่อเนื่อง มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียด แล้วลงมือปฏิบัติจนได้ข้อสรุป หรือผลการศึกษา เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

สุพล วังสินธุ์ (2544: 15) กล่าวว่า โครงการ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ และมีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญา และสังคม การเรียนรู้โดยโครงการ จึงเป็นการจัดการเรียนที่ฝึกกระบวนการคิด การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2550: 5) กล่าวว่า โครงการเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหรือปฏิบัติงานตามหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ ซึ่งผู้เรียนต้องฝึกกระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอน มีการวางแผนในการทำงานหรือการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จนดำเนินงานสำเร็จคล่องตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้อย่างหลากหลายอันเป็นประสบการณ์ตรงที่มีคุณค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่างๆ ได้

ชาตรี เกิดธรรม (2547: 5) ได้ให้ความหมายของโครงการว่าโครงการเป็นการจัดการเรียนเรียนรู้แบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา ตำรวจ คั่นคว่ำ ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้นด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในการจัดการเรียนรู้โครงการ หมายถึงกระบวนการที่ผู้เรียนทำด้วยตนเองตามจุดประสงค์ที่กำหนด แล้วเสนอผลงานต่อผู้สอน

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2547: 5) ได้กล่าวถึงความหมายของโครงการว่า หมายถึง งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียน เป็นการแก้ปัญหา หรือข้อสงสัย หากคำตอบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หากเนื้อหา หรือ ข้อสงสัยเป็นไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดจะเรียกว่า โครงการในกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นๆ นักเรียนจะเป็นผู้ที่เลือกหัวข้อที่จะศึกษาคั่นคว่ำ ดำเนินการ วางแผน ออกแบบ ประดิษฐ์ ตำรวจ ทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการแปลผล สรุปผล และการเสนอผลงานโดยตัวนักเรียนเอง

จิราภรณ์ ศิริทวี (2542: 34) ได้กล่าวถึงการสอนแบบโครงการว่าเป็นการ สอนให้นักเรียนรู้จักวิธีทำโครงการวิจัยเล็กๆ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ระเบียบวิธีการดำเนินการเป็นระเบียบ จุดประสงค์หลักของการสอนแบบโครงการ ต้องการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จัก สังเกต รู้จักตั้งคำถาม รู้จักตั้งสมมติฐาน รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนอยากรู้ รู้จักสรุปและทำความเข้าใจกับสิ่งที่ค้นพบ โครงการอาจจัดในเวลาเรียน หรือนอกเวลาเรียนก็ได้

มาลัย สิงหะ (2544:6) กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบโครงการ เป็นการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการหลากหลายรูปแบบมาผสมผสานร่วมกันระหว่างกระบวนการกลุ่ม การสอนการคิด การสอนแก้ปัญหา การสอนเน้นทักษะกระบวนการ การสอน แบบปริศนาความคิด และการสอนแบบร่วมกันคิด โดยมุ่งหวังให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากความสนใจอยากรู้อยากเรียนของนักเรียนเอง โดยใช้กระบวนการ และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนจะเป็น ผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงกับแหล่งความรู้เบื้องต้น ผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งความรู้ที่นักเรียนได้มาไม่จำเป็นต้องตรงกับตำรา แต่ครูจะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาคั่นคว่ำเพิ่มเติมโดยจัดแหล่งความรู้ให้แล้วปรับปรุงความรู้ที่ได้ให้สมบูรณ์

สมประสงค์ น่วมบุญถือ ได้ให้ความหมายของโครงการว่า โครงการคือ การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษาคั่นคว่ำในบางประเด็นที่นักเรียนสนใจ โดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์เพื่อตอบประเด็นด้วยการกำหนดเป้าหมาย ตั้งสมมติฐาน กำหนดขอบเขต (วัตถุประสงค์) แหล่งความรู้ (ข้อมูล) การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล (ด้วยหลักเหตุผล)

สรุปประเด็นที่ค้นพบ และนำเสนอในลักษณะที่เป็นชิ้นงาน <http://myopera.com/somprasong/blog/ly8-17dkk> (สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2556)

จาเกซ และโรบิน (Jaques, 1984; Robbins, 1997) ได้ให้ความหมายของวิธีการเรียนรู้แบบโครงการ (Group Project) ว่าหมายถึง การรวมกลุ่มกันของบุคคลมากกว่า 2 คนขึ้นไป ปฏิสัมพันธ์กัน ร่วมกันกระทำกิจกรรมอันนำไปสู่จุดมุ่งหมายบางประการ นอกจากนั้นแล้วโครงการเป็นการจัดสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันและสนับสนุนกันในการเรียนรู้ (Facilitate Learning) (<http://sunyala.tripod.com/w002.htm> สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2556)

จากการให้ความหมายของการสอนแบบโครงการ จากนักการศึกษา ที่ได้กล่าวไว้ อาจสรุปได้ว่า การสอนแบบโครงการเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบหนึ่ง ที่มีการรวมกลุ่มผู้เรียนมากกว่า 2 คน ขึ้นไป ได้ช่วยกันลงมือปฏิบัติ เพื่อศึกษาค้นคว้า ในสิ่งที่ผู้เรียนให้ความสนใจ สงสัย และอยากรู้คำตอบ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาย่างละเอียดและเป็นระบบ โดยโครงการสามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียนก็ได้ นอกจากนี้ ความรู้ที่นักเรียนสามารถค้นพบ ไม่จำเป็นต้องตรงกับเนื้อหาในตำราเรียนเสมอไป การเรียนการสอนแบบโครงการ จะทำการเรียนการสอนภายใต้ การดูแล จากครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด และมีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ลักษณะการสอนแบบโครงการสังคมศึกษา

ปิยะ โรจน์ เลี้ยวไฟโรจน์ (2546: 40-41) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการสอนแบบโครงการสังคมศึกษา มีลักษณะเฉพาะตัว 2 ประการ ดังนี้

1. มีลักษณะบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ของวิชาสังคมศึกษา เข้าด้วยกัน ธรรมชาติของวิชาสังคมศึกษา มีลักษณะที่เป็นบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เข้ามาหลอมรวมกัน เช่น เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ดังนั้น ครูผู้สอนที่จะจัดกิจกรรมแบบโครงการ จึงควรวางแผนให้มีลักษณะบูรณาการศาสตร์ ทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพราะหากผู้สอนไม่สอนอย่างบูรณาการแล้ว ผลที่ตามมา คือ โครงการจะออกมาเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นภาระแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ทำโครงการอย่างยิ่ง

2. มีลักษณะที่แตกต่างจากโครงการวิทยาศาสตร์ โครงการวิทยาศาสตร์ นั้นมักมุ่งเน้นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งทฤษฎีใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างได้ด้วยความรู้ทางวิทยาศาสตร์ กิจกรรมสำคัญคือ การทดลอง เพื่อสรุปผลการทดลองออกมาเป็นทฤษฎี แต่สำหรับโครงการสังคมศึกษานั้นเป็นการหลอมรวมศาสตร์ต่าง ๆ การศึกษาเพื่อให้ได้เชิงทฤษฎีของศาสตร์นั้น ๆ คงเป็นเรื่องยากเกินไป สำหรับนักเรียน เพราะเป็นการเข้าถึงในระดับลึก

การศึกษาจึงไม่ใช่เป็นการทดลองเพื่อให้ได้ทฤษฎีใหม่ๆ แต่เป็นการศึกษาที่ใช้ “ กระบวนการวิจัยเชิงสังคม ” คือมุ่งศึกษาให้ได้ผลที่แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม หรือสภาพแวดล้อมรอบตัว และกิจกรรมสำคัญนั้นมักไม่ได้มาจากการทดลอง แต่มาจากการเก็บข้อมูลลงภาคสนาม (ลงพื้นที่จริง) มากกว่า

3.2 ประเภทของโครงการงานสังคมศึกษา

ลัดดา ศิลาน้อย (2544:28-29) สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 :85-86) ได้แบ่งประเภทของโครงการงาน เป็น 4 ประเภท คือ

3.2.1 **โครงการทดลอง** เป็นโครงการที่ออกแบบการทดลอง เพื่อทดสอบตัวแปรที่สนใจในลักษณะต่าง ๆ เช่น การทดลองเรื่องการส่องแสง การอุ้มน้ำของดิน การดูหน้าของรากไม้ต่าง ๆ การรักษาเหาด้วยสมุนไพร การใช้สมุนไพรไล่ยุง

3.2.2 **โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์** เป็นโครงการที่นำหลักการทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ ประดิษฐ์เครื่องมือต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีการทดลองหาประสิทธิภาพของสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้น เช่น การทำเสียงเพลงจากเครื่องเล่น ที่ทำจากดิน การผลิตเครื่องมือเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม การผลิตกระดาษแบบรีไซเคิล

3.2.3 **โครงการสำรวจ** เป็นการศึกษาหาความรู้ด้วยการสำรวจแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จากสิ่งที่อยู่ในความสนใจ เช่น ต้นไม้ให้อะไรแก่เราบ้าง คุณภาพของแหล่งน้ำในหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ของชุมชนกับการตัดไม้ อาชีพในหมู่บ้าน การอพยพของวัยแรงงานในหมู่บ้าน

3.2.4 **โครงการประเภททฤษฎีต่างๆ** เป็นการศึกษาหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่สนใจเพื่อตอบคำถามข้อสงสัย เช่น ปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นในหมู่บ้าน การจัดระเบียบสังคมในเมือง

ปิยะโรจน์ เลี้ยวไพโรจน์ (2546: 42-45 อ้างถึงใน ปริญญา ยงค์สูงเนิน 2552: 32) ได้แบ่งประเภทของโครงการงานสังคมศึกษาเป็น 4 ประเภท คือ

1. **โครงการสำรวจ** เป็นโครงการที่มีเป้าหมายในการสำรวจรวบรวมข้อมูล เรื่องใด เรื่องหนึ่งภายใต้ประเด็นที่ผู้ทำโครงการเลือกที่จะศึกษา แต่การรวบรวมข้อมูลอย่างเดียวนั้นไม่ใช่เป็นโครงการทันที หากแต่ต้องนำข้อมูลที่รวบรวมมาจากการสำรวจนั้น มาทำการวิเคราะห์ โดยผ่านกระบวนการต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นการแยก การจัดประเภท การจัดระบบ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่สำรวจมานั้นเป็นพื้นฐานข้อมูลขององค์ความรู้

ในโครงการสำรวจนั้นผู้ทำโครงการอาจใช้วิธีต่างๆ ซึ่งวิธีการนั้นไม่ว่าจะใช้วิธีใดในการสำรวจ ก็ตามลักษณะร่วมกันของวิธีต่างๆ ประการหนึ่ง คือการต้องไปออกภาคสนาม หรือการลงพื้นที่ในแหล่งข้อมูลนั้นจริงๆ ซึ่งวิธีการอาจจะเป็นการสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถาม การ

ไปสำรวจเก็บข้อมูล ผลลัพธ์ที่ได้ออกมาคือรายงานผลการศึกษาที่ได้จากการสำรวจรวบรวมข้อมูล การนำเสนอโครงการประเภทนี้ อาจได้ออกมาเป็นแผนภูมิ แผนผัง กราฟ ผลการศึกษาที่ได้นั้น มักเป็นเพียงองค์ความรู้พื้นฐานที่สามารถนำไปต่อยอดต่อไป

2. **โครงการศึกษา – ค้นคว้า – ทดลอง** เป็นโครงการที่มีเป้าหมายในการศึกษา เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะที่นักเรียนผู้ทำโครงการเกิดความสนใจและต้องการรู้เรื่องราวนั้นอย่างลึกซึ้ง โครงการประเภทนี้อาจเป็นการพัฒนามาจากโครงการสำรวจ เพราะเมื่อได้ข้อมูลจากการสำรวจมาแล้ว อยากรจะทราบถึงรายละเอียดมากขึ้นก็ทำโครงการศึกษาค้นคว้าต่อ

3. **โครงการสิ่งประดิษฐ์** เป็นโครงการที่มีเป้าหมายในการนำเอาองค์ความรู้มา ผสานกับความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้ออกมาเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น โครงการ สิ่งประดิษฐ์นี้จำเป็นจะต้องอาศัยองค์ความรู้เป็นพื้นฐานที่อาจมาจากการสำรวจ ศึกษา ค้นคว้า หรือ ได้ทฤษฎีมาก่อน ย่อมเป็นรากฐานที่ดีต่อการสร้างโครงการสิ่งประดิษฐ์

4. **โครงการทฤษฎี** เป็นโครงการที่มีเป้าหมายในการเสนอทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ยังไม่มีใครเคยคิดมาก่อน หรือเป็นการขยายแนวคิดของทฤษฎีเดิมโดยทฤษฎีที่จะเสนอนั้น ต้องผ่านการพิสูจน์ด้วยกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป การประยุกต์โครงการ ทฤษฎีมาใช้กับโครงการสังคมศึกษานั้น เรามักทำได้แต่เพียงการพิสูจน์ทฤษฎีเท่านั้น เพราะการสร้างทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องที่ยากเกินไปสำหรับศาสตร์ต่าง ๆ ของวิชาสังคมศึกษา การสร้างทฤษฎีใหม่นั้นมักใช้กับโครงการวิทยาศาสตร์ และโครงการคณิตศาสตร์มากกว่า

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2551 : 28-40) ได้แบ่งประเภทของการทำโครงการเป็น 3 ประเภท คือ

1. **โครงการสำรวจ** เป็นการสำรวจ ความรู้ที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติ หรือสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน (what it is) โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอแบบต่าง ๆ อย่างมีแบบแผน หรือความสัมพันธ์ของเรื่องราวดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การปฏิบัติตามโครงการนี้นักเรียนจะต้องไปศึกษา รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ สำรวจ โดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก ฯลฯ ในการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษา

2. **โครงการทดลอง** เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ว่าเกิดอะไรขึ้น เมื่อมีการทดลองสิ่งที่จัดกระทำขึ้น คือตัวแปรต้นเพื่อศึกษาว่าจะมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือตัวแปรตามอย่างไร ด้วยมีการควบคุมตัวแปรอื่นๆ คือตัวแปรควบคุมที่อาจมีผลต่อตัวแปรตาม

3. **โครงการประดิษฐ์** เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์คือ การนำความรู้ทฤษฎีหลักการหรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้ โดยการประดิษฐ์เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เพื่อประโยชน์การเรียนการทำงาน หรือการใช้สอยอื่น ๆ การประดิษฐ์คิดค้นตามโครงการนี้อาจเป็นการประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ โดยที่ยังไม่มีใครทำ หรืออาจเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และดัดแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งการสร้างแบบจำลองต่าง ๆ โครงการประเภทนี้มีการทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ จึงเรียกว่า โครงการทดลองเชิงพัฒนา

ชาตรี เกิดธรรม (2547 : 6-7 อ้างใน โสภานามไว 2552 :18) ได้แบ่งประเภทของโครงการ โดยแบ่งตามสาระการเรียนรู้ ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **โครงการตามสาระการเรียนรู้** เป็นโครงการที่ใช้เนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นพื้นฐานในการทำโครงการ โดยบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เข้าด้วยกัน

2. **โครงการตามความสนใจ** เป็นโครงการที่ผู้เรียนสามารถกำหนดขึ้นมาตามความสนใจ และความถนัด โดยการนำความรู้และทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ บูรณาการเข้าด้วยกัน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้โครงการประเภทสำรวจ เนื่องจากมีความเหมาะสมของลักษณะของวิชาสังคมศึกษา ซึ่งเป็นการสำรวจหรือเก็บข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีอยู่แล้วในแหล่งเรียนรู้ชุมชนรอบบ้านจีน และได้ทำการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ทั้งนี้ เพื่อให้การสอนแบบโครงการมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

3.3 องค์ประกอบของโครงการ

ปิยะโรจน์ เลี้ยวไพโรจน์ (2546: 25-26) ได้กล่าว ถึงองค์ประกอบของโครงการไว้ 5 ประการ ดังนี้

3.3.1 **ต้องเกิดจาก “ความอยากรู้” (Desire)** ของผู้เรียน ในการกระทำใดๆ ให้ได้ดีและประสบความสำเร็จนั้น ย่อมมีความอยากหรือความต้องการที่จะเป็นพื้นฐาน หากถูกบังคับหรือกำหนดให้ทำด้วยภาระหน้าที่ แต่ไม่ได้ทำด้วยใจ ผู้ทำจึงไม่รู้วัตถุประสงค์และคุณค่าในการทำได้แต่ทำให้เสร็จๆ เพียงเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่องานเท่านั้น

การจัดกิจกรรมโครงการเป็นไป เพื่อตอบสนองความต้องการทางการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ไม่ใช่ตอบสนองความต้องการของครู ดังนั้นครูจึงได้เพียงกำหนดกรอบอย่างกว้างๆ ถึงการที่จะศึกษา ส่วนประเด็นในการศึกษา และคำถามที่ต้องการแสวงหาคำตอบนั้น มาจาก ความ

ต้องการ และความสงสัยของผู้เรียน การที่ผู้เรียนดำเนินการทำโครงการสิ่งที่ตนอยากรู้ จะทำให้ผู้เรียน “ ทำด้วยใจ ” ผลงานจึงออกมาดีและมีคุณภาพ

3.3.2 ต้องมีการวางแผน (Plan) และดำเนินการตามขั้นตอน การทำโครงการนี้มีขั้นตอนให้เดินไปตามช่องที่ตนวางแผนเอาไว้ ซึ่งการวางแผนนั้นถือว่ามีความสำคัญ เพราะมีฉะนั้นผู้เรียนจะทำงานอย่าง หลงทาง และไม่เห็นเป้าหมายของการทำงาน รวมถึงไม่สามารถประมาณการเวลาในการทำงาน ให้ออกมาเสร็จทันเวลาที่ต้องการ ได้ ดังนั้นหากผู้เรียนมีทักษะการวางแผนและคาดการณ์ได้ดี งานที่ได้ออกมาก็จะมีความสมบูรณ์และเสร็จทันเวลา

3.3.3 ต้องมีการใช้กระบวนการต่างๆ (Process) เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ สำหรับกระบวนการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ นั้น ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการจัดกิจกรรมแบบโครงการ ดังนั้นองค์ประกอบนี้จึงถือว่าสำคัญที่สุด หากขาดไปจะไม่เรียกว่าโครงการ

3.3.4 มีการนำเสนอ (Presentation) เพื่อรายงานผลการศึกษาจากการทำโครงการ ขึ้นนำเสนอ นี้ ถือว่าเป็นขั้นที่ทำให้เกิดการ แลกเปลี่ยน ของความรู้เพราะผู้ทำโครงการจะนำเสนอ ผลงานการศึกษาของตนออกไปสู่เพื่อน กลุ่มอื่นๆ ซึ่งแต่ละคน แต่ละกลุ่มล้วนมีกระบวนการ และวิธีการที่แตกต่างกันไป องค์ความรู้ที่ได้มาก็มีความหลากหลายผู้เรียนจึงเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ อย่างมากมาย สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุดได้

3.3.5 ต้องมีการประเมินผล (Evaluation) เพื่อให้เกิดการพัฒนา งาน การประเมินผล ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งจริงๆ แล้วไม่ว่า จะเป็นกิจกรรมใดก็ควรลง ท้ายด้วยการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น จุดแข็ง จุดอ่อน ใน การทำงานประมวลกันว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอันเกิดอะไรขึ้น การประเมินผลนั้นจะไม่มีค่า หากหยุดเพียงแต่รู้ว่า มีจุดเด่น จุดด้อยอะไรเท่านั้น โดยเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทำงานครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพอันเกิดจาก ความแข็งแกร่ง ของผู้ทำมากขึ้น

การประเมินผลในยุคใหม่ นั้น คือเป็นการประเมินที่เรียกว่า “การประเมินตามสภาพจริง” (Authentic Assessment) คือเป็นการประเมินที่ออกมาจากใจจริงของทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับผลงานนั้น ทั้งตัวผู้ทำโครงการเอง เพื่อน ครู ถ้าเป็นไปได้อาจจะเป็นครูท่านอื่นหรือ ผู้ปกครอง ซึ่งการจัดนิทรรศการให้คนภายนอก ได้เห็นผลงานของผู้เรียนก็เป็นหนทางหนึ่งของการ ประเมินผลที่สามารถกระทำได้ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับทุกฝ่าย ที่ภูมิใจที่สุดเห็นจะเป็นผู้ทำโครงการเอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบของโครงการ ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น โดยการเรียนรู้จากการทำโครงการต้องเกิดจากความอยากรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมีการวางแผนและใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ ตลอดจนมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และการประเมินผลตามสภาพจริงของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลงานนั้นเช่น กลุ่มเพื่อน ผู้เรียน และครู เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

3.4 ขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ

พิมพันธ์ เศษะคุปต์ (2544: 90-91) ได้แบ่งขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงการ คือ การใช้ขั้นตอนตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์ ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา และได้เสนอลำดับขั้นของการทำโครงการไว้ดังนี้

1. ระบุปัญหา
2. ออกแบบการรวบรวมข้อมูล
3. ปฏิบัติการรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ผลและสื่อความหมายข้อมูล
5. สรุปผล

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550: 86-87) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงการ ดังนี้

1. การเลือกหัวข้อหรือปัญหาที่จะศึกษา
2. การวางแผนประกอบด้วย การกำหนดจุดประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดวิธีการศึกษา
3. การลงมือปฏิบัติ
4. การเขียนรายงาน
5. การนำเสนอผลงาน

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคนอื่นๆ (2545: 70-72) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการทำโครงการดังนี้

1. ขึ้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ ครูเสนอสถานการณ์หรือตัวอย่างที่เป็นปัญหา และกระตุ้นให้ผู้เรียนหาวิธีการแก้ปัญหาหรือช่วย ให้ผู้เรียนมีความต้องการใคร่เรียนใคร่รู้ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. ขึ้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ครูต้องแนะนำให้ผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน ว่าเรียนเพื่ออะไร จะทำโครงการนั้นเพื่อแก้ปัญหาอะไร

3. **ขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ** ให้ผู้เรียนวางแผนแก้ปัญหา ซึ่งจะเป็นโครงการเดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ แล้วนำเสนอแผนการดำเนินงาน ให้ผู้สอนพิจารณา ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะการวางแผนโครงการของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเขียนโครงการ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

3.1 ชื่อโครงการ

3.2 หลักการและเหตุผล ให้บอกสภาพปัญหา แนวคิด หรือเหตุผลในการดำเนินการ

3.3 วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินการ ให้บอกว่าจัดทำโครงการนั้นเพื่ออะไร ทำไมจึงต้องทำ ทำแล้วจะได้ผลได้อย่างไร จุดประสงค์จะต้องสัมพันธ์กับหลักการและเหตุผล และต้องสามารถวัดได้ ประเมินได้

3.4 เจ้าของโครงการบอกชื่อผู้รับผิดชอบ ใครเป็นหัวหน้า ผู้ร่วมงานมีใครบ้าง

3.5 ที่ปรึกษาโครงการ บอกชื่อผู้ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการ

3.6 สถานที่ดำเนินการ บอกว่าจะใช้สถานที่ใดดำเนินการ

3.7 ระยะเวลาดำเนินการ บอกระยะเวลาที่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ

3.8 งบประมาณ บอกจำนวนเงินที่ใช้ดำเนินการ และแยกเป็นรายการว่าเป็นค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ได้เงินงบประมาณมาจากไหน

3.9 วิธีการดำเนินการ หรือวิธีการศึกษาค้นคว้า บอกว่าได้ข้อมูลอย่างไร มีวิธีการศึกษาค้นคว้าอย่างไร มีขั้นตอนในการทำงานอย่างไร มีวิธีวิเคราะห์ หรือขั้นตอนการสังเคราะห์งานอย่างไร

3.10 เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ บอกว่าใช้วัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง

3.11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ ให้บอกว่า ผลของการดำเนินการจะทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้อย่างไร หรือได้ผลจากการดำเนินงานครั้งนี้มากน้อยเพียงไร

3.12 ความเห็นของผู้ปกครอง (ถ้ามี)

3.13 ลงลายมือชื่อผู้เสนอโครงการ วัน เดือน ปี

3.14 ความเห็น ข้อเสนอแนะของผู้สอน

4. **ขั้นลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหา** ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ หรือแก้ปัญหา ตามแผนการที่กำหนดไว้ โดยมีครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษา คอยสังเกตการณ์ ติดตาม แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกผล ดำเนินการด้วยความมานะอดทน มีการประชุมอภิปราย

ปรึกษาหารือเป็นระยะ ผู้สอนจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับที่จำเป็น ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ความคิด ความรู้ในการวางแผนและตัดสินใจทำด้วยตนเอง

5. ชั้นประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ คือรู้จักพิจารณาว่าก่อนที่จะดำเนินการ มีสภาพอย่างไร มีปัญหาอย่างไร ระหว่างที่ดำเนินงานตาม โครงงานนั้น ยังมีสิ่งใดที่ผิดพลาดหรือเป็นข้อบกพร่องอยู่ จะต้องแก้ไขอย่างไรอีกบ้าง และสามารถนำความรู้ที่นำไปพัฒนาปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น หรือเอาความรู้ นั้นไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร โดยผู้เรียนประเมินโครงงานของตนเองหรือเพื่อนร่วมประเมิน จากนั้น ผู้สอนจึงประเมินผลโครงงานตามแบบประเมิน ซึ่งผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วมในการประเมินด้วยก็ได้

6. ชั้นสรุป รายงานผล และเสนอผลงาน เมื่อผู้เรียนทำงานตามแผนและเก็บข้อมูลแล้ว ต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และเขียนรายงาน เพื่อนำเสนอผลงาน ซึ่งนอกเหนือจากรายงานเอกสารแล้ว อาจมีแผนภูมิ แผนภาพ กราฟ แบบจำลอง หรือของจริงประกอบการนำเสนอ อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น จัดนิทรรศการ การแสดงละคร ฯลฯ

จิราภรณ์ ศิริทวี (2542: 35) ได้แบ่งขั้นตอน ในการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงงานไว้ 6 ขั้นตอน

1. กำหนดปัญหา หรือหัวข้อที่ต้องการศึกษา
2. กำหนดตัวแปร ที่ต้องการศึกษา เป็นตัวแปรต้น ผลที่ตามมาเป็นตัวแปรตาม และถ้ามีความจำเป็นต้องควบคุมตัวแปร เพื่อให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ ตัวแปรนั้นคือตัวแปรควบคุม
3. ออกแบบการทดลองหรือ กำหนดวิธีการหรือแหล่งข้อมูลที่จะต้องไป ศึกษา
4. ดำเนินการทดลอง หรือศึกษาตามที่วางแผนเอาไว้ ถ้าเป็นโครงงานประเภททดลอง ต้องมีการทดลองหลายๆ ครั้ง (อย่างน้อย 3 ครั้ง) เพื่อให้เกิดความสนใจก่อนนำผลที่ได้มาสรุป

5. อภิปรายผล นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาประเมิน อภิปรายโดยการศึกษาจากเอกสารหลักฐานอื่นๆ มาประกอบว่ามีข้อแตกต่างกันเพราะอะไร

6. นำเสนอผลการศึกษาในรูปรายงาน หรือจัดบอร์ดแสดงสิ่งที่ศึกษา หรือด้วยวาจา

ลัดดา ศิลาน้อย (2547: 29-31) ได้กล่าวถึงประเภทของโครงงานที่สามารถนำมาใช้ได้ดี และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษามากที่สุด เป็นโครงงานประเภทโครงงานสำรวจ ซึ่งมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เป็นภาพรวม ดังนี้

1. **ก่อนดำเนินการ** ครูผู้สอนควรวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระดำเนินการเรียนการสอนด้วยโครงการ เนื้อหาที่จะนำมาจากหน่วยการเรียนรู้ที่มีอยู่ในหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละแห่ง ควรเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน และสามารถจัดทำโครงการได้ ตัวอย่างเช่น หน่วยการเรียนรู้เรื่องประเพณีท้องถิ่น หน่วยอาชีพในชุมชน

2. **ขั้นแรก เป็นการกระตุ้นความสนใจโดยครู** ก่อนที่จะเริ่มให้ผู้เรียนเรียนรู้จากโครงการ ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ไม่เครียด เพื่อเกิดความพร้อมที่จะเรียน สำหรับการจัดกลุ่มผู้เรียน ด้วยการใช้วิธีการให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ พร้อมทั้งเรียนในช่วงโมง รวมทั้งเป็นการวางรากฐานในการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยโครงการ วิธีการใช้เกม รวมกลุ่มด้วยเสียงสัตว์ เกมจับกลุ่มด้วยภาพ เกมรวมเงิน ใช้เนื้อเพลงจับกลุ่ม ใช้เนื้อหาที่จะเรียนเช่นเรื่องประเพณี จะใช้ชื่อประเพณีในท้องถิ่นจัดเป็นกลุ่ม ใช้วิธีจับฉลาก ฯลฯ

3. **ขั้นที่สอง ขั้นเลือกเรื่อง** หรือปัญหาที่จะศึกษา ซึ่งต้องเริ่มจากความสนใจอยากศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างลึกซึ้ง ปัญหาที่ครูพยายามให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเลือก ควรเป็นปัญหาที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและมีแนวทางที่ทดสอบ พิสูจน์หาคำตอบ ถ้าเป็นไปได้ ผู้เรียนควรศึกษาปัญหาตัวเอง โดยเน้นเรื่องการมองปัญหาได้ชัดเจน

3.1 ครูผู้สอนมักพบปัญหาเบื้องต้นในเรื่องการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ความสนใจ การแสดงออก ผู้เรียนมักมีปัญหาในเรื่องเหล่านี้ ดังนั้นวิธีการที่จะนำมาใช้ให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี คือ ควรกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความกระตือรือร้น ด้วยวิธีการดังนี้

3.1.1 การตั้งคำถามที่มีลักษณะคำถามเป็นเรื่องใกล้ตัว เช่น ประเพณีอะไรในท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ประเพณีใดบ้างที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของเราในท้องถิ่น ประเพณีกับความเชื่อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เป็นต้น โดยครูจะเป็นผู้ถามคำถามไปเรื่อยๆ โดยบางคำถามสามารถเป็นต้น โดยครูจะเป็นผู้ถามคำถามไปเรื่อยๆ โดยบางคำถามสามารถตอบได้ทันที บางคำถามมีคำตอบเองอยู่แล้ว แต่บางคำถามต้องใช้เวลาในการศึกษา บางครั้งอาจจะให้ผู้เรียน ฝึกตั้งคำถามกันเองจากเหตุการณ์ที่มีอยู่รอบ ๆ ตนเอง ใช้วิธีการเพื่อสร้างความคิด นำไปสู่ปัญหา ในการจัดทำโครงการ

3.1.2 ใช้การสำรวจ โดยการมอบหมายงานให้ผู้เรียนไปสำรวจในท้องถิ่น ด้วยลักษณะของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะอยากรู้อยากเห็นต้องการสำรวจอยู่แล้ว การสำรวจสิ่งแวดล้อมในชุมชน จะทำให้เกิดปัญหาข้อสงสัยที่จะทำให้เกิดหัวข้อโครงการได้

3.1.3 ใช้การศึกษานอกสถานที่ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ หัวข้อ ework งานได้ เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ ตรงที่หลากหลายจากสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นบุคคล สถานที่ ธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ เปิดโลกกว้าง เพื่อนำไปสู่การกำหนดหัวข้อ ework งานได้ดี เมื่อผู้เรียนพบประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย ตนเอง จะเกิดความสงสัย คับข้องใจ และเกิดปัญหาในการทำ ework งาน ในที่สุด

3.1.4 การสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดปัญหา และข้อสงสัยกับตัวผู้เรียน ทำให้ตัวผู้เรียนอยากรู้ อยากพิสูจน์ บรรยากาศที่จัดควรเป็นบรรยากาศภายในห้องเรียน เช่น การจัด สภาพห้องเรียน โต๊ะเรียน สื่อการเรียนการสอน ป้ายนิเทศ สภาพแวดล้อม รวมถึงบุคลิกภาพของ ครู ควรมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง อารมณ์ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนตลอดเวลา บรรยากาศดังกล่าว จะส่งผลต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดปัญหา ที่จะนำไปสู่การทำ ework งานได้

4. ขั้นที่สาม ขั้นเลือกหรือกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ครูผู้สอนต้องใช้ความพยายาม กระตุ้น ให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดปัญหา ซึ่งจะมีความหลากหลาย โดยครูผู้สอนพยายามให้ผู้เรียน เลือกรูปปัญหาให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่ได้วิเคราะห์ไว้

5. ขั้นที่สี่ ขั้นสร้างโครงร่างของ ework งาน ผู้สอนใช้การสนทนาประกอบ แสดง ขั้นตอนและโครงร่างของรายงาน โดยอธิบายประกอบสื่อ โครงร่างของ ework งานเพื่อให้เห็นความ ชัดเจนในภาพของ ework งานแต่ละขั้นตอน ด้วยการเริ่มต้นที่ละขั้น ดังนี้

5.1 การกำหนดปัญหา

5.2 การตั้งสมมติฐาน เป็นการหาแนวโน้มน่าสนใจและคาดคะเนคำตอบ จากปัญหาที่ เกิดจากผู้เรียนได้กำหนด

5.3 การรวบรวมข้อมูล เป็นการวางแผน กำหนดวิธีการ บทบาทหน้าที่ กำหนดวิธีการศึกษา หลากๆ วิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดลอง การดูวิดีโอ การ ค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การศึกษานอกสถานที่ ผู้เรียน จะเลือกวิธีการตามความสนใจของแต่ละ คน หรือตามความเหมาะสม ของแหล่งความรู้ที่คำตอบ

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการร่วมกันวางแผนการนำข้อมูลที่เก็บมาได้ มา จัดเรียงเป็นระบบ การวิเคราะห์ อาจจะเป็นคำอธิบาย ตัวเลข ตารางเปรียบเทียบ ค่าสถิติ ให้ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.5 การนำเสนอข้อมูล เป็นการวางแผนการนำเสนอข้อมูลตามรูปแบบของ การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผน ework งาน ที่เป็นบทสรุปการดำเนิน โดยย่อ เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความ เข้าใจได้ชัดเจนโดยไม่ต้องเสียเวลาในการศึกษารูปเล่มรายงาน

6. **ขั้นที่ ห้า ขั้นลงมือปฏิบัติ** ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในชั้น โครงร่างเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก มีความหมายต่อผู้เรียนอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง อาจต้องมีการศึกษาทำความเข้าใจเอกสารเพิ่มเติม ลงมือปฏิบัติงาน และบันทึกผลที่เกิดขึ้น เป็นรูปเล่มรายงาน

ปรีชา เนาว์เย็นผล (อ้างถึงใน ประมวลสาระชุดวิชา การจัดประสบการณ์เรียนรู้ คณิตศาสตร์ 2554 : 13-18) ได้กล่าว ได้กล่าวถึงการเขียนรายงานโครงงานควรมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

1. หน้าปก และปกใน ประกอบด้วย ชื่อโครงงาน ผู้จัดทำโครงงาน ชื่อผู้จัดทำโครงงาน ระดับชั้น ชื่อครูที่ปรึกษาโครงงาน ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา และอาจเพิ่มเติม โรงเรียน จังหวัด
2. บทคัดย่อประกอบด้วย
 - ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย ชื่อโครงงาน ชื่อผู้จัดทำ ระดับชั้น ชื่อครูที่ปรึกษา
 - ส่วนที่ 2 เนื้อหาของบทคัดย่อ กล่าวถึงประเด็นหลักของ โครงงานที่ทำอย่างย่อ แต่ได้ใจความ ได้แก่ จุดประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน
3. คำนำ กล่าวถึงภาพรวมของโครงงานที่ทำ รวมทั้งกล่าวขอบคุณผู้ที่มีส่วนทำให้โครงงานประสบความสำเร็จ หรืออาจแยกส่วนนี้ไปกล่าวเป็นกิตติกรรมประกาศเสนอไว้ก่อนคำนำก็ได้
4. สารบัญ ประกอบด้วย สารบัญเรื่อง และอาจมีสารบัญตาราง สารบัญภาพประกอบ
5. ความเป็นมาของโครงงาน กล่าวถึงที่มา ความสนใจ มูลเหตุจูงใจให้ทำโครงงาน หรืออาจกล่าวถึงหลักการและเหตุผลของการทำโครงงาน และความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น
6. จุดประสงค์ของโครงงาน กล่าวถึงผลหรือคำตอบที่มุ่งหวัง หรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงงาน
7. สมมติฐาน (ถ้ามี) เป็นการทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หรือควรจะเป็นไвл่วงหน้าอย่างมีเหตุผลก่อนลงมือทำโครงงาน ในกรณีที่ เป็นโครงงานประเภททดลองต้องกำหนดสมมติฐาน แต่โครงงานประเภทอื่นอาจมีหรือไม่มีสมมติฐานก็ได้ สมมติฐานกำหนดโดยการสังเกต การค้นหาความรู้ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

8. บทสรุปเนื้อหาหาของสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ที่นำมาใช้อธิบาย ให้เหตุผล อ้างอิง หรือมีความเชื่อมโยงกับเรื่องที่ทำโครงการงาน

9. ระยะเวลาดำเนินงาน บอกวัน เวลา ที่ใช้ทำโครงการงานตั้งแต่เริ่มต้น โครงการงาน จนกระทั่งสิ้นสุดการทำโครงการงาน

10. วิธีการดำเนินอธิบายกิจกรรม หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวม ข้อมูล เป็นข้อ ๆ เพื่อให้ได้คำตอบตามที่กำหนดในจุดประสงค์ รวมถึงเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ สถานที่ (ถ้ามี) อาจนำเสนอในรูปแบบตารางการปฏิบัติงานก็ได้

11. ผลการดำเนินงาน อธิบายข้อค้นพบ คำตอบ หรือผลที่เกิดจากการทำโครงการงาน ผลการดำเนินงานต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงการงาน

12. สรุปข้อเสนอแนะ โครงการงานที่มีผลการดำเนินงานที่เป็นคำอธิบายค่อนข้างยาว หรือมีผลการดำเนินงานหลายข้อ ผู้จัดทำอาจเพิ่มหัวข้อสรุปและข้อเสนอแนะ เพื่อกล่าวสรุปผลที่ได้จากการศึกษา การอภิปรายถึงสาเหตุ และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้รวมถึงการขยายความรู้จากโครงการงานที่จัดทำ นอกจากนี้อาจเพิ่มหัวข้อ ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการงาน เป็นการสรุปผลในเชิงบวกที่ผู้จัดทำโครงการงานได้รับ

13. บรรณานุกรม ระบุชื่อหนังสือ เอกสาร และแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการทำโครงการงาน

14. ภาคผนวก นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้จัดทำโครงการงานเห็นว่ามี ความสำคัญแต่ไม่ได้นำเสนอไว้ในส่วนเนื้อหา เช่น ภาพประกอบการทำโครงการงาน รายละเอียดของ ข้อมูลต่าง ๆ

7. **ขั้นที่ หก ขั้นสรุปผล** เป็นการให้ผู้เรียน เรียนรู้ที่จะสรุป เป็นผลงานการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเองจากการดำเนินงานรายงานเป็นการสรุปผล นำเสนอข้อมูล และเผยแพร่ข้อมูล ควรมีการจัดแสดงโครงการงาน เพื่อนำเสนอต่อชุมชน ทั้งในระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขต พื้นที่การศึกษา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความเชื่อมั่น กล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ขั้นตอนการสอนแบบโครงการงานของลัดดา ศิลา น้อย ที่ได้กำหนดขั้นตอนในการสอนแบบโครงการงานไว้อย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการจัดการเรียนรู้ แบบโครงการงานแบบสำรวจ ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นก่อนดำเนินการ (2) ขั้น กระตุ้นความสนใจ (3) ขั้นเลือกเรื่อง (4) ขั้นเลือกหรือกำหนดปัญหา (5) ขั้นสร้างโครงร่างของ โครงการงาน (6) ขั้นลงมือปฏิบัติ (7) ขั้นสรุปผล

3.5 ประโยชน์ของโครงการ

พันทิพา อุทัยสุข (2525: 24) ได้กล่าว ถึงประโยชน์ของการสอนแบบโครงการ มีดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ และทำงานตามแผนที่วางไว้
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม
5. ฝึกฝนกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้

ลี (Lee 1997 : 35) กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนแบบโครงการ ดังนี้

1. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนสำหรับนักเรียน
2. เอื้อต่อการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง
3. ส่งเสริมให้นักเรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
4. ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน
5. ช่วยให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่ำได้เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานและช่วยเพื่อนใน

ด้านที่ตนเองถนัด

6. ช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้เดิมมาใช้ในสถานการณ์จริงอย่างมีจุดหมาย

ดังนั้นการสอนแบบโครงการ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ จากความสนใจของตนเอง สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้ได้ประสบการณ์ตรง ได้แสดงออกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้ การสอนแบบโครงการ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม อย่างเป็นระบบ

3.6 การประเมินโครงการ

การประเมิน โครงการของผู้เรียนเป็นการสะท้อนถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เนื้อหา สาระ กระบวนการทำงาน คุณภาพของโครงการ ทักษะในการสื่อสารในการนำเสนอ ผลงาน โครงการของนักเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูและนักเรียนได้เห็นปัญหา อุปสรรคของการทำงาน แล้วนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการทำโครงการต่อไป

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546: 56) อธิบายเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กันไป การผสมผสานการวัดและประเมินผลกับการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน จะส่งผลต่อการพัฒนา การศึกษาหลายประการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานั้น การวัด

และประเมินผลการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยการประเมิน จะมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้ ทางตรง คือ จะให้ข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่วนผลทางอ้อมคือ การประเมินจะเป็นตัวชี้แนะการเรียนการสอน

การประเมินโครงการ ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางในการประเมิน ตามที่ ชาตรี เกิดธรรม (2545: 50) ได้รายงานไว้ ดังนี้

1. ประเมินอะไร เช่น การแสดงออกด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด กระบวนการดำเนินงาน และผลงาน
2. ประเมินเมื่อใด เช่น ประเมินอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้น จนเสร็จสิ้นโครงการ ตามสภาพจริงประเมินจากอะไร เช่น ผลงาน (เอกสาร/ ชิ้นงาน) แบบบันทึกต่าง ๆ เช่น การสังเกต ความรู้สึก สัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน หลักฐานอื่นๆ (ภาพถ่าย วิดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง)
3. ประเมินโดยใคร เช่น ตัวผู้เรียน เพื่อน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง อื่น ๆ (ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ)
4. ประเมินโดยวิธีใด เช่น การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การตรวจรายงาน การตรวจผลงานหรือชิ้นงาน การทดสอบ การรายงานปากเปล่า การจัดนิทรรศการ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ หลายท่าน ดังนี้
บุญชม ศรีสะอาด (2537: 68) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการค้นคว้า การอบรม การสั่งสอน การฝึกอบรม หรือประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้ง ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการฝึกสอน

ไพศาล หวังพานิช (2533: 137 อ้างถึงใน อำไพ อ้อสุวรรณ 2551: 52) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการ ฝึกอบรมหรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือสัมฤทธิ์ผล ของบุคคลว่าเรียนรู้ แล้วทำอะไร มีความสามารถชนิดใด

นิภา เมธาวิชัย (2533: 40 อ้างถึงใน โสภานามไว 2552: 27) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความรู้และทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ครูใช้ เครื่องมือวัดผลช่วยในการศึกษาของนักเรียน วิธีการวัดผลที่ใช้มากที่สุด คือ การทดสอบ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530) และเขาวดี วิบูลย์ศรี (2539) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ คือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้จากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน ด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของ บุคคล เรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจาก การเรียนการสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้ง ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย (ไพโรจน์ คะเชนทร์ : การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน www.wattoongpel.com สืบค้นคืนเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2556)

กล่าวโดยสรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือการวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคล

4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้
 พิระยุทธ สันติวัน (2538 :38 อ้างถึงใน เขาวเรศ ตามธรรม 2550 : 30) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนว่าได้แก่ องค์ประกอบทางด้านตัวผู้เรียน เช่น ความรู้สึกลึกซึ้งกับตนเอง สุขภาพร่างกาย ความสนใจ สติปัญญา การปรับตัว ความมุ่งมั่น แรงจูงใจ เพศ และอายุ ความบกพร่องของร่างกายลักษณะทางพันธุกรรม วุฒิภาวะ รูปแบบการใช้เวลา เป็นต้น องค์ประกอบทางด้านโรงเรียน เช่น ขนาดโรงเรียน ความพร้อมทางด้านบุคลากร และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียน และบริเวณโรงเรียน แหล่งค้นคว้าหาความรู้ ต่าง ๆ เป็นต้น

บลูม (Bloom . 1976:139 อ้างถึงใน โสภานามไว 2552: 28) กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behavior) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็น ต้องการเรียนเรื่องนั้น และมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้ใหม่
2. ลักษณะทางอารมณ์ (Affective Entry Characteristic) เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาการเรียน รวมทั้งทัศนคติของผู้เรียนที่มีผลต่อเนื้อหาวิชา ต่อ โรงเรียน และระบบการเรียน มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

3. คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยภาระที่เน้น หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และงานที่ต้องทำให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน การให้ผู้เรียนรู้ผลว่าตนเองกระทำได้อีกต้องหรือไม่ และการแก้ไขข้อบกพร่อง

เพรสคอตท์ (Prescott อ้างถึงใน โสภานา นามไว 2552 : 28) ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าเรื่องเด็ก แห่งมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ ได้สรุปถึงองค์ประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพของร่างกาย ข้อบกพร่องของร่างกาย และลักษณะท่าทางของร่างกาย

2. องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา กับมารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และ บุตร ความสัมพันธ์ระหว่างบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครอบครัว

3. องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมทางบ้าน และพื้นฐานทางบ้าน องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกัน ทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน

4. องค์ประกอบทางด้านพัฒนาการแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติ แรงจูงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

5. องค์ประกอบทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหา การปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์

จากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ นิสัย ทักษะคิด แรงจูงใจ อายุ พื้นฐานความรู้เดิม สุขภาพ ความสนใจ รวมทั้งสติปัญญา

2. คุณลักษณะของครูผู้สอน ได้แก่ คุณวุฒิ ระยะเวลาที่สอน ความสามารถและทัศนคติของผู้สอน สุขภาพ

3. องค์ประกอบด้านอื่น ๆ เช่น องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2533: 30-137 อ้างถึงใน อำไพ อ้อสุวรรณ 2551: 53) ได้กล่าวถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือ ทักษะ ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริงให้ ออกมา เป็นผลงาน เช่น ศิลปวิทยา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดจึงต้องใช้ ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance test)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถ เกี่ยวกับเนื้อหา วิชา อันเป็น ประสิทธิภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งพฤติกรรมความสามารถในด้าน ต่าง ๆ สามารถ วัดได้ โดยข้อสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement test)

สรุปได้ว่า การวัดสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดได้ 2 แบบ คือ วัดด้านการปฏิบัติและวัดด้าน เนื้อหา ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ซึ่งในการวิจัย ครั้งนี้ ผู้ศึกษา จะวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องย้อนรอยชุมชน ตรอกบ้านจีน ในด้านเนื้อหา โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน ซึ่งผู้ศึกษา เป็นผู้สร้างขึ้น

6. ชุมชนตรอกบ้านจีน

ชุมชนโบราณบ้านจีน นับเป็นชุมชนโบราณ ที่มีประวัติความเป็นมายาวนานเกินกว่า 100 ปี สถานที่ตั้ง ณ บ้านตรอกบ้านจีน ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ซึ่งในสมัยก่อน สถานที่แห่งนี้ จะ อยู่ติดกับแม่น้ำปิง ทางตะวันออก เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้ศาลากลางจังหวัดเดิม (ปัจจุบัน คือ สำนักงานเทศบาลเมืองตาก) โดยเริ่มต้นตั้งแต่บริเวณห้าแยกถนนท่าเรือ เป็นแนวยาว ลงมาทางทิศใต้ จะมีบ้าน เรียงรายตามถนนทั้ง 2 ฟากถนน ซึ่งเรียกถนนนี้ว่า “ตรอกบ้านจีน” จนถึง ถนนอีกเส้นหนึ่งติดกับกำแพง วัดศีลาราม (วัดน้ำหัก) ณ สถานที่ดังกล่าว นี้ เป็นที่อยู่อาศัยและ ประกอบอาชีพของชาวจีนที่อพยพมาจากหลายแห่ง จัดเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มั่นคง มีความสามัคคี จะมีความเกี่ยวข้อง สืบ โยงใย ต่อกันในตระกูล และระหว่างตระกูลของบุคคลในชุมชนที่แนบแน่น จนเกือบแยกกันไม่ออก ซึ่งในชุมชน โบราณบ้านจีนแห่งนี้ ในส่วนสมัยก่อนจะมีบุคคลผู้ได้รับการ ยกย่องและเคารพนับถือ เป็นหลักสำคัญทั้งในชุมชนและจากส่วนราชการ 3 คน คือ

1. นายบุญเย็น ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ เป็นหลวงจิตรจางวานิชนาม

2. นายทองอยู่ ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น หลวงบริรักษ์ประชากร

3. นายเต็ง (อากรเต็ง) ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ เป็น หลวงอุครภักษ์พานิช บุคคลทั้ง 3 ที่กล่าวนามมานี้ ได้ร่วมกันดำเนินธุรกิจในนามของบริษัท “กิมเซ่งหลี” ซึ่งทำอาชีพทำไม้ โดยจะมีสำนักงานอยู่ทั้งที่จังหวัดตาก และที่กรุงเทพมหานคร คำว่า “กิมเซ่งหลี” เป็นนามแซ่ของท่านทั้งสาม คือ แซ่กิม แซ่เซ่ง และแซ่หลี (เป็นข้อมูลจากคำบอกเล่า ของทายาทหลวงบริรักษ์ประชากร (ทองอยู่) ซึ่งบ้านของหลวงบริรักษ์ประชากร มีอาชีพทำไม้รับซื้อของป่า และรับทำเรือโคลน จึงมีฐานะร่ำรวย มีข้าทาสบริวารมากมาย ในชุมชนเรียกว่า “ บ้านใหญ่ ”

ในสมัยรัชกาลที่ 5 "จิ้นเต็ง" ได้มอบหมายให้ "หลวงบริรักษ์ประชากร"(จิ้นทองอยู่) เป็นผู้จัดเก็บภาษีฝิ่น อากรสุรา บ่อนเบี้ย และหอย ก.ข. จนกระทั่ง พ.ศ. 2452 รัฐบาลเริ่มเข้ามาจัดเก็บเอง ภายหลังระแวกหมู่บ้านนี้จึงมีแต่ลูกหลานจีนดำเนินการค้าขาย ปลูกบ้าน ร้านค้า เริ่มมีถนนหนทางแต่เป็นเพียงทางเดินเท้า ร้านค้าจะมีของขายทุกอย่าง ในซอยตรอกบ้านจิ้นจะมุ่งหลังคาบ้านชนกัน จึงเป็นที่ร่มใช้เดินถึงกันได้ตลอด มีร้านขายถ้วยชาม ร้านผ้า ร้านหนังสือเรียน ร้านเครื่องอัฐบริวารในการบวชพระ สถานที่ควรพูดถึงในสมัยนั้น คือ สะพานทองข้ามปากคลองน้อย ซึ่ง "คุณย่าทอง ทองมา" เป็นผู้สร้างและมีเสาโทรเลขซึ่งชาวบ้านมักจะเรียกว่า เสาสูง ต่อมามีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย "นายหมั่ง สายชุ่มอินทร์" ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรคนแรก ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ในระแวกนั้นตรอกบ้านจิ้นในสมัยนั้นมี 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านเสาสูง หมู่บ้านปากคลองน้อย หมู่บ้านบ้านจิ้น ในสมัยที่ลำแม่น้ำปิงยังไม่ถูกถมเพื่อขยายพื้นที่ บ้านจิ้นในอดีตอยู่ริมแม่น้ำเคยเป็นย่านการค้า และเส้นทางลำเลียงสินค้า เครื่องอุปโภค บริโภค ที่ส่งมาจากปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อมาขึ้นที่บ้านท่าจิ้น จังหวัดตาก

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ปี 2484 ร้านค้าปิดอพยพไปอยู่ที่อื่นเมื่อ สงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง การค้าขายจึงได้ขยายขึ้นไปทางทิศเหนือของชุมชนตรอกบ้านจิ้น ต่อมาปี 2495 ทางเทศบาลได้รื้อสะพานทองและถมเป็นถนน เริ่มมีรถยนต์ใช้และหมู่บ้านก็เริ่มกันเขตแดนล้อมรั้ว ปี 2497 มีรถยนต์เล็กๆ วิ่งเข้าออกได้ ตรอกบ้านจิ้นเริ่มซบเซาลง ปัจจุบันบ้านจิ้นจึงเหลือแต่บ้านเก่าๆ ซึ่งยังคงลักษณะของสถาปัตยกรรมเดิมไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการเดินทางที่เยี่ยมชมสภาพบ้านเรือน โดยรอบและวิถีชีวิตอันเรียบง่ายของ ชุมชนตรอกบ้านจิ้น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยภายในประเทศ และต่างประเทศ ดังนี้

7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

เฉลิมขวัญ อัสวชัย (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา พบว่าความสามารถพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ตามกรอบแนวคิดพหุปัญญา มีความสามารถทางพหุปัญญา ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านการเข้าใจบุคคลอื่น ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านรอบรู้ธรรมชาติ ไม่แตกต่างกัน

ณัฐวรรณ มานิชพงษ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) แผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ มีประสิทธิภาพ 83.91/84.00 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ มีค่าเท่ากับ 0.6000 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้ก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 60.00 3) นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ โดยรวม และเป็นรายชื่อส่วนมากในระดับดี 4) นักเรียนที่เรียนด้วยแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า 1) ผลการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง 4) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ปริญญา ยงค์สูงเนิน (2552: 64) ได้ศึกษาผลการสอนแบบโครงการ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สังคมของเรา 1 เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นหมื่นไว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา ดิฉชัยภูมิ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบโครงการ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.43/84.94 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบโครงการ เท่ากับ 0.72 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 72 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบโครงการ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับมาก

นภาพร ช่วยโพธิ์กลาง (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องท้องถิ่นของเรา (จังหวัดนครราชสีมา) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2 พบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องท้องถิ่นของเรา (จังหวัดนครราชสีมา) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.09/89.48 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่องท้องถิ่นของเรา (จังหวัดนครราชสีมา) มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8903 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 89.03 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเรื่องท้องถิ่นของเรา (จังหวัดนครราชสีมา) อยู่ในระดับมาก

นันท์ภักย์ เรื่องเขียว (2550: 84) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีสอนแบบโครงการกับวิธีสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบโครงการสูงกว่า กลุ่มนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

นักรบ บุญถาวร (2554: 84) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้

แบบโครงการน กับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากการสอนทั้ง 2 วิธี มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน

ยุพิน ศรีจักรารักษ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการน เรื่อง มรรยาทชาวพุทธที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.20 / 89.55 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการน มีค่าเท่ากับ 0.6356 หมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 63.56 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการนโดยรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด

โสภา นามไว (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนแบบโครงการนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงการนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) เจตคติทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงการนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการน ที่ผู้ศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

ฮอวิก (Howick1991: 4283 – A อ้างถึงใน เสาวนีย์ ศรีนุ้ย 2549 : หน้า 50) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติสภาวะแวดล้อมทางทะเลก่อน ระหว่าง และภายหลังที่มีการสอนโดยใช้โครงการน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน นักเรียนต้องเรียนโดยใช้บทเรียนเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางทะเลเชิงกายภาพและชีวภาพ เป็นเวลา 22 วัน ได้ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบสอบถามระดมความคิด การสัมภาษณ์และสมุดบันทึกของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางทะเลเจตคติต่อมลพิษเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยทำให้นักเรียนสนใจ และปรารถนาที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางทะเลเพิ่มมากขึ้น

คลาก (Clark .2001: Abstract อ้างถึงใน โสภา นามไว 2552: 50) ได้ทำการค้นคว้าวิจัย การใช้รูปแบบการสอนแบบโครงการนของครู ในระดับเกรดหนึ่งที่สอนอยู่ในเขตชุมชน ผลการค้นคว้าวิจัย พบว่า มีอุปสรรคในการค้นคว้าวิจัย เช่น พฤติกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียน ไม่สามารถควบคุมได้ ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมโครงการนได้เวลาที่กำหนด

โอเวน (Owen .2002: Abstract อ้างถึงใน ปริญญา ชงศ์สูงเนิน 2552: 44) ได้ทำการค้นคว้าวิจัย การเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ โดยใช้วิธีการแนวคิดเชิงพัฒนาการมาประยุกต์ใช้การสอนแบบโครงงาน ผลการค้นคว้าวิจัย พบว่า นักเรียนมีความรักที่ดีและสามารถพัฒนาการทางสติปัญญาเพิ่มมากขึ้น

ไนเอสซ์ แทลเลีย แมรี (Niesz.2004 อ้างถึงใน สุกัญญา กาน้อย 2554: 76) ทำการวิจัย เพื่อศึกษาว่าวิธีการสอนแบบโครงงานสามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ก้าวไปสู่การเรียนรู้อย่างยั่งยืน และเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพประโยชน์อย่างไร เพราะในการบริหารชั้นเรียนของยุคปัจจุบัน ครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนมีขีดความสามารถด้านการเรียนรู้ที่กว้างไกลออกไปมากที่สุด ดังนั้นครูส่วนใหญ่จึงไม่อาจทำหน้าที่ในการสอนเพียงอย่างเดียวต่อไปได้อีก แต่จะต้องทำการสอนไปพร้อม ๆ กับการมองหาช่องทางในการสร้างโอกาสให้นักเรียนทุกคน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ผลการวิจัย พบว่า หลังจากใช้วิธีการสอนแบบโครงงานในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้ว ส่งผลกระทบด้านบวกต่อการเรียนรู้ต่อผู้เรียนทุกด้าน

โลเวนธัล (Lowenthal. 2006:1-2) ทำการศึกษาผลของการสอนแบบโครงงานในโรงเรียนบริหารธุรกิจ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงงานกับการเรียนด้วยการบรรยายและการแก้ปัญหาที่ใช้สอนอยู่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากเดิม 55 เปอร์เซ็นต์ และบทบาทของครูน้อยลง และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโครงงาน ทั้งงานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า การสอนแบบโครงงานช่วยให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น ถึงแม้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ เป็นการสอนแบบโครงงาน ในรายวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นหลัก ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรง เนื่องจากต้องอาศัยกระบวนการและทักษะทางวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนเรียนรู้ หากครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกจาก ส่งเสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะทางสังคม อีกด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง การทดลอง เพื่อศึกษาผลการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก จำนวน 160 คน จาก 6 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ 5 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน โดยใช้การสอนแบบโครงงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม โดยผู้ศึกษา ได้ ทำการจัดการเรียนการสอน สอดแทรกในรายวิชาประวัติศาสตร์ 5 รหัสวิชา ส 15102 ตาม มาตรฐาน ส 4.1 ที่ระบุไว้ว่า เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ และ ตัวชี้วัด ป.5/1 ที่ระบุไว้ว่า สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย

2.1.2 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนตรอกบ้านจันทน์จากเอกสาร ตำรา หนังสืออ่าน เพิ่มเติม จากการท่องเที่ยวจังหวัดตาก และ จากหน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่น รวมทั้งสอบถามบุคคล ในชุมชน จากนั้น นำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ช้อนรอยตรอกบ้านจันทน์

ตารางที่ 3.1 กำหนดการจัดการเรียนรู้ โดยการสอนแบบโครงงานหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ช้อนรอย ตรอกบ้านจันทน์

ลำดับ	ชื่อแผนการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
1	เรียนรู้โครงงาน (ขั้นกระตุ้นความสนใจ)	1. ความหมายและความสำคัญของโครงงาน 2. ประเภทของโครงงาน	2
2	ทัศนตรอกบ้านจันทน์ (ขั้นเลือกเรื่อง) (ขั้นกำหนดปัญหา)	1. ความเป็นมาตรอกบ้านจันทน์ 2. สภาพทั่วไปของชุมชนตรอกบ้านจันทน์ 3. สถาปัตยกรรมบ้านเรือนโบราณ 4. วิถีชีวิตชุมชนตรอกบ้านจันทน์ 5. บุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจันทน์ 6. การหาหัวข้อที่สนใจจากการศึกษานอกสถานที่ของชุมชนตรอกบ้านจันทน์	4
3	เค้าโครงโครงงาน (ขั้นสร้างโครงร่างโครงงาน)	การเขียนโครงร่างโครงงาน	2

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อแผนการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
4	ร้อยเรียงเรื่องราว (ขั้นลงมือปฏิบัติ)	เก็บรวบรวมข้อมูล การเขียนรูปเล่มรายงาน การจัดทำแผนผังโครงการ	4
5	เล่าขานตรอกบ้านจีน (ขั้นสรุปผล)	นำเสนอและประเมินโครงการ	2
รวม			14

2.1.3 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต มาดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้โครงการ จำนวน 2 ชั่วโมง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ทศนาตรอกบ้านจีน จำนวน 4 ชั่วโมง
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เค้าโครงโครงการ จำนวน 2 ชั่วโมง
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ร้อยเรียงเรื่องราว จำนวน 4 ชั่วโมง
- 5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เล่าขานตรอกบ้านจีน จำนวน 2 ชั่วโมง

2.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ ความสอดคล้องของเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผล

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปใช้จริงกับนักเรียน จำนวน 30 คน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เวลา 30 นาที มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการสร้างข้อสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.2.2 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับ ชุมชนตรอกบ้านจีน และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.3 สร้างแผนผังการสร้างข้อสอบ โดยแบ่งแผนผังการสร้าง ออกเป็น 6 ด้าน คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

2.2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกเป็นข้อสอบคู่ขนาน ให้สอดคล้องกับแผนผังการออกข้อสอบโดยมีข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ฉบับละ 20 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

2.2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหา และการใช้ภาษาที่เหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้องของการใช้ภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจ ว่าข้อสอบ นั้น วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้น วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดมาตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.7 นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

2.2.8 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง

2.2.9 นำแบบทดสอบมาให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่นักเรียน ตอบผิด หรือ ตอบเกิน 1 คำตอบ

2.2.10 นำผลที่ได้จากการตรวจ มาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของคูเดอร์ริชาร์ดสันที่ 20 (KR-20) หาค่าความยาก อำนาจจำแนก และความเที่ยง ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ค่าความยาก อำนาจจำแนก และความเที่ยง

	แบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน
ความยาก	อยู่ระหว่าง 0.40-0.80	อยู่ระหว่าง 0.33-0.77
อำนาจจำแนก	อยู่ระหว่าง 0.37-0.62	อยู่ระหว่าง 0.39-0.82
ความเที่ยง	0.87	0.90

2.2.11 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจคุณภาพ แล้ว ใช้เป็นข้อสอบฉบับสมบูรณ์ จำนวน 20 ข้อ เพื่อให้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบประเมินโครงการ

แบบประเมินคุณภาพโครงการผู้วิจัยใช้แบบประเมินโครงการของ ปราชญ์ รัตนา นันท์ (2553 :คิดโครงการสังคมศึกษา) โดยอาศัยการให้คะแนนแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ของพิมพ์นซ์ เดชะคุปต์ (พิมพ์นซ์ เดชะคุปต์ .การสอนคิดด้วยโครงการ. 2549: 117) ประเมินโดย ครูที่ปรึกษาโครงการ 3 คน เพื่อนักเรียนกลุ่มอื่นจำนวน 25 คน และนักเรียนประเมินตนเอง จำนวน 5 คน นำผลการประเมินมาพิจารณาอันดับคุณภาพโครงการตามเกณฑ์เพื่อสรุปคุณภาพโครงการที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้จัดทำ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ กำหนดหัวข้อที่จะประเมิน หัวข้อประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ ความถูกต้องของเนื้อหาในการนำเสนอ ความรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอธิบายโครงการ การรายงานโครงการ และการจัดแสดงโครงการ

2.3.2 สร้างแบบประเมินโครงการ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เพื่อสังเกตพฤติกรรม โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยผู้วิจัยได้ ปรับปรุงและพัฒนาจากแนวความคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2535)

2.3.3 นำแบบประเมินโครงการ ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ

2.3.4 นำแบบประเมินโครงการที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ประเมินโครงการของผู้เรียน

2.3.5 ขั้นตอนการพิจารณาการให้คะแนนจากการประเมินโครงการดำเนินการ ดังนี้

- 1) นักเรียนจัดทำโครงการที่สมบูรณ์ แล้วนำเสนอโครงการผู้ประเมิน
พิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้
 - ระดับคะแนน 5 หมายถึง ดีมาก
 - ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดี
 - ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง
 - ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้
 - ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง
- 2) นำคะแนนจากการประเมินคุณภาพโครงการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) แปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการประเมินคุณภาพโครงการ
ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.01 – 5.00 หมายถึง โครงการอยู่ในระดับ ดีมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 4.00 หมายถึง โครงการอยู่ในระดับ ดี
 - คะแนนเฉลี่ย 2.01 – 3.00 หมายถึง โครงการอยู่ในระดับ พอใช้
 - คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ลงมา หมายถึง โครงการอยู่ในระดับต้อง
ปรับปรุง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสอนเรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ด้วยการสอนแบบโครงการ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ก่อนและหลังเรียน และแบบประเมินโครงการ และนำคะแนน มาวิเคราะห์ ข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่องย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน และแบบประเมินโครงการตามขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ

3.2 ดำเนินการสอน ด้วยวิธีการสอนแบบโครงการ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่ผู้ศึกษา สร้างขึ้น จำนวน 5 แผน กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาเรียน 14 ชั่วโมง ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้โครงการ จำนวน 2 ชั่วโมง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ทัศนตรอกบ้านจีน จำนวน 4 ชั่วโมง
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ค่าโครงโครงการ จำนวน 2 ชั่วโมง
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ร้อยเรียงเรื่องราว จำนวน 4 ชั่วโมง
- 5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เล่าขานตรอกบ้านจีน จำนวน 2 ชั่วโมง

3.3 ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมโครงการนอกเวลาเรียน จำนวน 2 สัปดาห์

3.4 ทดสอบหลังเรียน โดยการนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง โดยทดสอบนอกเวลาเรียน

3.5 ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน ก่อน และหลังการใช้วิธีการสอนแบบโครงการ และ แบบประเมินโครงการ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

3.6 สรุปผลการประเมิน จากแบบประเมิน โครงการตามขั้นตอนการทำโครงการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยการสอนแบบโครงการ โดยใช้การทดสอบที แบบ dependent (t-test for dependent Sample)

4.2 วิเคราะห์ผลการประเมินจากการ ประเมินโครงการตามขั้นตอน การทำโครงการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพโครงงาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่ม	n	\bar{X}	S	\bar{d}	Sd	t
การทดสอบก่อนเรียน	30	10.97	1.81	6.30	1.62	21.27*
การทดสอบหลังเรียน	30	17.27	1.60			

*p <.05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการสอนแบบ โครงการงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจิ้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนของผู้เรียนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 10.97 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.27 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนทั้งสองครั้งพบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณภาพโครงการงาน

ผลการศึกษาคุณภาพโครงการงานจากการสำรวจชุมชนตรอกบ้านจิ้น ของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยมีโครงการทั้งหมด 5 โครงการ เป็นโครงการเชิงสำรวจ ซึ่งประเมินโดยครู เพื่อนนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง ผลดังปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาคุณภาพของโครงการงานของนักเรียน

รายการประเมิน	ผู้ประเมิน			รวมเฉลี่ย
	ครู	เพื่อนนักเรียน	นักเรียนประเมินเอง	
	3 คน	25 คน	5 คน	
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.13	3.63	3.57	3.44
ความถูกต้องของเนื้อหาในการนำเสนอ	3.34	3.12	3.48	3.31
ความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงาน	3.09	3.33	3.12	3.18
การอธิบายโครงการงาน	2.92	3.55	3.48	3.32
การรายงานโครงการงาน	3.29	3.71	3.62	3.54
การจัดแสดงโครงการงาน	3.53	3.67	3.38	3.53
รวมค่าเฉลี่ย	3.22	3.51	3.44	3.39
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.21	0.23	0.18	0.21
แปลผล	ดี	ดี	ดี	ดี

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักเรียนทั้ง 5 กลุ่มสามารถจัดทำโครงการที่ได้จากการจัดการสอนแบบโครงการได้ทุกกลุ่ม วัดโดยการใช่แบบประเมินโครงการ ซึ่งประเมินจากครูที่ปรึกษาโครงการ เพื่อนักเรียนกลุ่มอื่น และนักเรียนประเมินตนเองพบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ และสามารถอธิบาย รายงานโครงการแบบปากเปล่า รวมทั้งจัดแสดงโครงการ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ผู้วิจัยขอกล่าวถึง สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยการสอนแบบโครงงาน เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบโครงงานหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก จำนวน 160 คนจาก 6 ห้องเรียน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบโครงงาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพโครงงาน

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเรื่องย่อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาสอบ 30 นาที
- 2) ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบ โครงงาน เรื่อง ย่อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน รวมเวลาทั้งหมด 14 ชั่วโมง
- 3) เมื่อเสร็จสิ้นการสอนกลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 14 ชั่วโมง แล้วผู้วิจัยได้นำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง ย่อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาสอบ 30 นาที
- 4) ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ย่อนรอยตรอกบ้านจีน ก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนแบบ โครงงาน และ แบบประเมิน โครงงาน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ
- 5) สรุปผลการประเมิน จากแบบประเมิน โครงงานตามขั้นตอนการทำ โครงงาน

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องย่อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน และหลังได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบ โครงงาน โดยใช้ค่า t-test แบบ Dependent
- 2) ประเมินคุณภาพโครงงานของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. อภิปรายผล

จากการทดลอง การสอนแบบ โครงงานเรื่อง ย่อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงครามจังหวัดตาก อภิปรายได้ผลดังนี้

2.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม ที่ได้รับการสอนแบบ โครงงาน เรื่อง ย่อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เหตุผลที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการสอนแบบโครงงาน ครูผู้สอนออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ตามขั้นตอนของการทำโครงงานแบบสำรวจ ทำให้นักเรียนมีทักษะในการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงที่มีคุณค่า เกิดจากความสนใจ อยากรู้ อยากเรียน ของนักเรียนเอง ตามความสามารถ ตามความถนัด โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ให้ลึกซึ้ง และชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ สุกนธ์ ลินธพานนท์ (2550) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ปิยโรจน์ เลี้ยวไพโรจน์ (2546) ลัดดา ภูเกียรติ (2552) มาลัย สิงหะ (2544: 6) ที่กล่าวว่า การสอนแบบโครงงานเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ ของผู้เรียนที่อยากจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ หลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัย พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสมดุล ทั้งจิตใจ ร่างกาย ปัญญา และสังคม โดยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จริง คิดเอง ทำเอง อย่างรอบคอบ อย่างเป็นระบบ เพื่อหาคำตอบ รวมทั้งผู้เรียนมีความพื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานวิทยาศาสตร์มาบางเล็กน้อย จึงสามารถสรุปความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นไปตามที่ ทิศนา แจมมณี (2555 :96) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) โดยผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานเองได้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ดังสุพล วังสินธุ์ (2543: 9) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการทำโครงงาน จะช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมและความรู้ใหม่ ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมโครงงาน ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเสริมสร้างศักยภาพทางการเรียน ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ฮาเกร์ฟ , โอเดสซ สแตร์ : 2003 (Hargrave , Odessa Starr อ้างถึงใน เขาวเรศ ตามธรรม 2550 : 47) และไนเยซ ,ทอลเลีย มารี : 2003 (Niesz , Tallia Marie อ้างถึงใน เขาวเรศ ตามธรรม 2550 : 47) ได้วิจัยศึกษาการใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า วิธีการเรียนรู้แบบโครงงาน มีผลกระทบในด้านบวก ต่อการประสบความสำเร็จของนักเรียนและสามารถส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จได้

ในระหว่างที่นักเรียนได้รับการสอนแบบโครงงาน ผู้วิจัยพบว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสอนโครงงาน ทำให้การทดลองบรรลุวัตถุประสงค์ โดยกำหนดใช้ระยะเวลาทั้งหมด 14 ชั่วโมง ซึ่งมีความพอดี นักเรียนมีความรู้สึกตื่นเต้น กระตือรือร้น มีความสนใจสูง สอดคล้องกับทฤษฎีของบลูม (Bloom . 1976:139 อ้างถึงใน โสภานามไว 2552: 28) และเพรสคอตท์ ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าเรื่องเด็ก แห่งมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ (Prescott อ้างถึงใน โสภานามไว 2552: 28) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ลักษณะทางอารมณ์ และ องค์ประกอบทางด้านพัฒนาการแห่งตน

ประกอบด้วย สติปัญญา ความสนใจ เจตคติ แรงจูงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน นอกจากนี้การเลือกประเภทของโครงการที่เหมาะสมกับลักษณะวิชาที่มีส่วนสำคัญ ตรงกับ ลัดดา ศิลาน้อย (2547) ที่ได้กล่าวถึง ประเภทโครงการที่สามารถนำมาใช้ได้ดี และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา ได้เหมาะสมคือ เป็นโครงการประเภทสำรวจซึ่งเป็นการศึกษานอกสถานที่ และเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้หัวข้อโครงการ รวมทั้งประสบการณ์ตรงที่หลากหลายจากสภาพแวดล้อม ทั้งที่เป็นบุคคล สถานที่ โดยนักเรียนได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้มีความรู้ในท้องถิ่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นระยะ ๆ รวมถึงการลงพื้นที่จริงนอกเวลาเรียน เพื่อค้นหาคำตอบเกิดการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ความรู้ที่ได้มีความคงทน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554) นกรบ บุญถาวร (2554) เฉลิมขวัญ อัสวชัย (2553) ปริญา ยงค์สูงเนิน (2552) โสภานามไว (2552) นภาพร ช่วยโพธิ์กลาง (2551) ณัฐวรรณ มานิชพงษ์ (2550) ปรีชา ดิดชัยภูมิ (2550) นันทภาคย์ เรืองเจียว (2550) และ ยุพิน ศรีฉัตรารักษ์ (2550) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หลังจากรับการเรียนการสอนแบบโครงการ

2.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการของผู้เรียน ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ความรู้ในเนื้อหาสาระ กระบวนการทำงาน คุณภาพของโครงการ ทักษะในการสื่อสาร การใช้ความสามารถทางเทคโนโลยีของนักเรียน เพื่อใช้ในการนำเสนอผลงาน โครงการของนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าระดับคุณภาพของโครงการอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้ทำการศึกษาเรื่องราวภายในท้องถิ่นของนักเรียนเองรวมทั้งการได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำจากญาติ บุคคลที่นักเรียนคุ้นเคย คุณครูที่ปรึกษา และคุณครูอื่น ๆ เช่น คุณครูรายวิชาภาษาไทย เพื่อช่วยขัดเกลาการใช้ภาษาทั้งการพูดและการเขียน คุณครูรายวิชาคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยหาคำแนะนำการสืบค้น การจัดพิมพ์รูปเล่มรวมทั้งบุคคลอื่นๆ ผู้ซึ่งนักเรียนเห็นร่วมกันว่า สามารถให้ความช่วยเหลือให้การจัดทำโครงการของตนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จึงเกิดความพร้อมและความมั่นใจต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและเผยแพร่ข้อมูล จากการศึกษาค้นคว้าซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนด้วย ซึ่ง สอดคล้องกับ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546: 56) ปิยะโรจน์ เลี้ยวไพโรจน์ (2546 : 25-26) ที่อธิบายเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ต้องมีการดำเนินการควบคู่กับการเรียนการสอน โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยให้ทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับผลงาน ทั้งตัวผู้ทำโครงการ เพื่อน ครู ได้เห็นผลงานของผู้เรียน เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย และเสนอแนะแนวทางในการทำงานครั้งต่อไป เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับผู้ทำโครงการ

2.3 ผลการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน โดยภาพรวม ผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ผลเกิดจากการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เป็นการสอดแทรกให้นักเรียนเกิดทักษะความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่ม รู้จักมีน้ำใจกับเพื่อนและแนะนำวิธีการทำงาน ให้กับเพื่อนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ในระดับอ่อน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ภายในสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี การช่วยกันคิด แก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ระหว่างดำเนินโครงงานของแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะความร่วมมือในการใช้ความรู้ทางเทคโนโลยี การช่วยกันสืบค้นหาข้อมูล รวมทั้ง การแก้ไขปัญหาเมื่อการทำงานไม่สามารถเป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุน กระตุ้นความคิด ให้กำลังใจ ยอมรับฟังความคิดเห็น ช่วยเหลือ นักเรียนบางกลุ่มที่ยังขาดความรับผิดชอบ ความสนใจ ความเข้าใจในการทำโครงงาน เพื่อช่วยเหลือให้ข้อมูลบางประการที่เกี่ยวข้องหรือที่จำเป็น และการสนับสนุนงบประมาณ รวมถึงการที่ ครูผู้สอนสามารถร่วมเรียนหัวข้อ โครงงานที่นักเรียนเป็นผู้เลือกกำหนด พร้อมกับนักเรียนซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ได้ดี และ เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างจิตสำนึก เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับจากการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชุมชนตรอกบ้านจัน ในฐานะที่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในฐานะเยาวชนจังหวัดตาก พร้อมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้คณะครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน และเป็นการส่งเสริมให้คณะครูนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนและครูมีความสนุกสนานต่อการเรียนการสอนแบบโครงงาน ดังที่ พันทิพา อุตยสุข (2525 : 24) ลี (Lee 1997: 35) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของโครงงาน นั้นช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการจัดการ อย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายในการเรียนรู้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูผู้สอนควรกำหนดโดยวางแผนและปฏิบัติตามขั้นตอนการสอนแบบโครงงานอย่างชัดเจน และควรใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อ กระตุ้นให้นักเรียน มีความสนใจ ในการศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นด้วยตนเอง

3.1.2 การจัดกิจกรรมบางกิจกรรมที่เวลาในชั่วโมงเรียนไม่เพียงพอควร มอบหมายให้นักเรียนทำนอกเวลา โดยครูควรประสานขอความร่วมมือครูผู้สอนรายวิชาอื่นที่

เกี่ยวข้องเพื่อคอยดูแลแนะนำ กำกับดูแล ขณะทำกิจกรรม และการได้ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ช่วยแก้ปัญหาในทันทีที่นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ นักเรียนมีเวลาและกล้าที่ซักถามครูซึ่งส่งผลให้โครงการมีความสมบูรณ์ที่สุด

3.1.3 การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในบางกรณี นักเรียนไม่สามารถศึกษา หรือ เก็บข้อมูล รายละเอียดได้ทุกชั้น โดยมีข้อจำกัด เช่น การศึกษาธาตุสมุนไพรรอบนอกบ้านนักเรียนไม่สามารถศึกษา กระบวนการผลิตได้ เนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ที่ได้จัดลิขสิทธิ์ ชี้แจงงานของนักเรียน อาจเป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาได้เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา สาระอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

3.2.2 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาผลจากการเรียนรู้โดยการสอนแบบโครงการกับนักเรียนด้านเดียวได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เช่นด้านความพึงพอใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์ การเชื่อมโยงความรู้กับรายวิชาอื่นๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2544) เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ “โครงการ” กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
- จันทนา สอนทองแดง (2551) “ผลการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- จินตนา ธนวิบูลย์ชัย (2548) “การวัดและประเมินศักยภาพของบุคคล” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา* หน่วยที่ 13 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จิราภรณ์ ศิริทวี (2542) “โครงการ ทางเลือกใหม่ของการสร้างปัญญาชน” *วิชาการ* 2 (8) 33 – 38; สิงหาคม 2542
- ชาติรี เกิดธรรม (2547) *เทคนิคการสอนแบบโครงงาน* กรุงเทพมหานคร สุวีริยะสาสน์
- ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554) “การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน” *ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- ณัฐวรรณ มานิชพงษ์ (2550) “การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” *การศึกษาค้นคว้าอิสระ* ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี (2555) *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* พิมพ์ครั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ หน้า 138-140
- นภาพร ช่วยโพธิ์กลาง (2551) “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องท้องถิ่นของเรา (จังหวัดนครราชสีมา) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาที่ 3 โรงเรียนสุนารี 2” *การศึกษาค้นคว้าอิสระ* ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นักรบ บุญถาวร (2554) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นันทิภักย์ เรื่องเจิว (2550) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโยวิธีสอนแบบโครงการกับวิธีสอนแบบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอนาทวีจังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสน์
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2552) “คุณภาพเครื่องมือ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา* หน่วยที่ 3 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เบญญา ศรีคารา (2545) “การเปรียบเทียบกระบวนการวิทยาศาสตร์ และเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยทำกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ตามคู่มือครู” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม .
- ปราชญ์ รัตนานันท์ (2553) *คิด โครงการสังคมศึกษา* กรุงเทพมหานคร เป็นภาษาและศิลปะ
- ปริญญา ยงค์สูงเนิน (2552) “ผลการสอนแบบโครงการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมของเรา 1 เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นหมื่นไวย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุนารีวิทยา 2 จังหวัดนครราชสีมา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรีชา เนาว์เย็นผล (2554) “โครงการคณิตศาสตร์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้คณิตศาสตร์* หน่วยที่13 หน้า 13-18 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปิยโรจน์ เลี้ยวไพโรจน์ (2546) *โครงการสังคมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 –ช่วงชั้นที่ 4* กรุงเทพมหานคร พัฒนาการศึกษา
- พันทิพา อุทัยสุข (2525) *การจัดระบบการสอนวิชาคณิตศาสตร์* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2548) *การสอนคิดด้วยโครงการ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิศเพลิน เขียวหวาน และ สุจริตรา หังสพฤกษ์ (2552) “การวัดและประเมินศักยภาพของบุคคล”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา* หน่วยที่ 4
นนทบุรี สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พิศิษฐ์ ตันชาวนิช (2547) *สถิติเพื่องานวิจัยทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร บุ๊คพอยท์
พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2529) *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) “การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” ค้นคืนเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2556 จาก
[www. Wattoongpel.com](http://www.Wattoongpel.com)
- ไพศาล หวังพานิช (2533) *การวัดผลการศึกษา* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ยุพิน สรฉัตรรักษ์ (2550) “การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนแบบโครงการ เรื่อง มรรยาท
ชาวพุทธที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” การศึกษาค้นคว้า
อิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- เขาวเรศ ตามธรรม (2550) “ผลของการสอนแบบโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการ
เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนเซนต์หลุยส์ศึกษา กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ลัดดา ภูเกียรติ (2552) *การสอนแบบโครงการและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน :งานที่ครูประถม
ทำได้* กรุงเทพมหานคร สาระแอนด์ซันพริ้นดิง
- ลัดดา ศิลาน้อย (2547) “การพัฒนาการเรียนรู้โครงการสังคมศึกษา” *วารสารศึกษาศาสตร์* ม.ช. 28,1
(กันยายน – พฤศจิกายน: 27-33)
- สมประสงค์ น่วมบุญลือ (2556) “ความหมายของโครงการ” ค้นคืนเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2556 จาก
<http://myopera.com/somprasong/blog/ly8-17dkk>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 “เอกสารประกอบการอบรม โครงการพัฒนาระบบ
งานวัดประเมินผลการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (โดยเน้นการประเมินตามสภาพ
จริง” หน้า 16

- เสาวนีย์ ศรีนุ้ย (2549) “ผลการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 จังหวัดนครปฐม ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการงาน วิทยาศาสตร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- สุพล วังสินธุ์ (2543) “โครงการ: การเรียนรู้สู่ปี 2000” วารสารวิชาการ (มิถุนายน)
- โสภานาม ไหว (2552) “ผลการสอนแบบโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำทรัพย์ จังหวัดเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อำไพ อ้อสุวรรณ (2551) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และทักษะการจัดการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการงาน กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- Jaques, Robbins, (1997). “ความหมายของโครงการงาน” สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2556 จาก <http://sunyala.tripod.com/w002.htm>
- Lee, Te-Won. (1997). “Blind Separation of Delayed and Convolved Sources ” Advances in Neural Information Processing System .758-764.
- Lowenthal Jeffrey N. (2006). Project –Based Learning and New Venture Creation. The NCIIA 10th Annual Meeting , March 23-25 Northeastern State University Retrieved 6 September 2007, from <http://www.nciia.org>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ รงศาสตราจารย์ พัฒนา จันทนา
 สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200
 วุฒิการศึกษา ศศ.ม (ศึกษาศาสตร์ – การสอน)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 2. อาจารย์ผู้สอน หลักสูตรและการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ชื่อ นางกฤษณา วิภามณีโรจน์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก
 วุฒิการศึกษา กศ.ม (การวัดผลประเมินผล)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ดำรงตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ รายวิชาวิทยาศาสตร์
 2. รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษา และงานวิชาการ
 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก
3. ชื่อ นายประดิษฐ์ หมวกเมือง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก
 วุฒิการศึกษา ค.บ (อุตสาหกรรม) , กศ.ม (บริการการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 1. ดำรงตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ รายวิชาสังคมศึกษา
 2. รับผิดชอบงาน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ นายทะเบียน ครูผู้สอนรายวิชาสังคม
 และประวัติศาสตร์ โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 181

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ เมษายน 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ พัฒนา จันทนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในหัวข้อ ผลการสอนแบบโครงงาน เรื่องย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-9734842

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 181

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒3 เมษายน 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกฤษณา วิภาณณ์โรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระในหัวข้อ ผลการสอนแบบโครงงาน เรื่องย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ตามโครงการ การศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือ ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-9734842

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 181

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒ เมษายน 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายประดิษฐ์ หมวดเมือง
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในหัวข้อ ผลการสอนแบบโครงงาน เรื่องย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจันทน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-9734842

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ เมษายน 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม

ด้วย นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา หลักสูตรและการสอนวิชาเอก สังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในหัวข้อ ผลการสอนแบบโครงการ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม จังหวัดตาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบโครงการ ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวันเวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถนพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 081-9734842

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4.3 กำหนดการจัดการเรียนรู้ โดยการสอนแบบโครงงาน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน

แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้	ชื่อแผนการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา เรียน (ชั่วโมง)
1	เรียนรู้โครงงาน (ขั้นกระตุ้นความสนใจ)	1. ความหมายของโครงงาน 2. ประเภทของโครงงาน	2
2	ทัศนตรอกบ้านจีน (ขั้นเลือกเรื่อง) (ขั้นกำหนดปัญหา)	1. ความเป็นมาตรอกบ้านจีน 2. สภาพทั่วไปของชุมชนตรอก บ้านจีน 3. สถาปัตยกรรมบ้านเรือน โบราณ 4. วิถีชีวิตชุมชนตรอกบ้านจีน 5. บุคคลสำคัญในชุมชนตรอก บ้านจีน 6. การหาหัวข้อที่สนใจจาก การศึกษานอกสถานที่ของ ชุมชนตรอกบ้านจีน	4
3	เค้าโครงโครงงาน (ขั้นสร้างโครงร่างโครงงาน)	การเขียนโครงร่างโครงงาน	2
4	ร้อยเรียงเรื่องราว (ขั้นลงมือปฏิบัติ)	เก็บรวบรวมข้อมูล การเขียนรูปเล่มรายงาน การจัดทำแผนผังโครงงาน	4
5	เล่าขานตรอกบ้านจีน (ขั้นสรุปผล)	นำเสนอและประเมินโครงงาน	2
		รวม	14

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน

เรื่องที่ 1 เรียนรู้โครงการ

เวลา 2 ชั่วโมง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

1. มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด

-

2. สาระสำคัญ

โครงการเป็นการศึกษาเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในการศึกษาค้นคว้าตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาอย่างเป็นระบบ โครงการมีหลายประเภท ได้แก่ โครงการสำรวจ โครงการทดลอง โครงการทฤษฎี และโครงการประดิษฐ์ ดังนั้น ควรศึกษาทำความเข้าใจ ความหมายของโครงการ ประเภทของโครงการ และขั้นตอนในการทำโครงการ เพื่อใช้ในการทำโครงการรายวิชาสังคมศึกษา ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

3. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของโครงการ
2. ประเภทของโครงการ
3. แหล่งที่มาของโครงการ
4. ขั้นตอนในการทำโครงการ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของโครงการได้
2. จำแนกประเภทของโครงการได้
3. ระบุแหล่งที่มาของโครงการได้
4. บอกขั้นตอนการทำโครงการโดยสังเขปได้
5. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการทำโครงการ

9. กิจกรรมการเรียนรู้

9.1 กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. แจกจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ เกี่ยวกับการเรียน ในหน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน ด้วยวิธีการสอนแบบโครงงาน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pretest) จำนวน 30 ข้อ โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคนทำ ลงในกระดาษคำตอบ เลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน โดยไม่ต้องเฉลยคำตอบ
3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่ม เลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการพร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม และแจ้งครูผู้สอน
4. ครูนำตัวอย่างโครงงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษามาให้ให้นักเรียนดู แล้วครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเรียนโครงงานดังนี้
 - โครงงานหมายถึงอะไร
 - โครงงาน มีกี่ประเภท อะไรบ้าง
 - การทำโครงงาน มีกี่ ขั้นตอน อะไรบ้าง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมาตอบคำถามหน้าชั้นเรียน
6. ครูเชื่อมโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียน

9.2 กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับโครงงาน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่องโครงงาน เป็นแผนผังความคิด เสร็จแล้วให้ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำความรู้ที่สรุปได้มาแลกเปลี่ยนความรู้กัน โดยการอภิปรายร่วมกัน
4. ครูนำกรณีตัวอย่างการทำโครงงานให้นักเรียน จำแนกประเภท ของโครงงานโครงงานนั้น ๆ เป็นโครงงานประเภทใด โดยให้นักเรียนตอบปากเปล่า เป็นรายบุคคล
5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบฝึกหัด แบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

- 1) จงอธิบายความหมายของโครงงาน ตามความเข้าใจมาพอสังเขป
- 2) โครงงาน มีกี่ประเภท อะไร บ้าง

3) ถ้านักเรียน ต้องการทราบเรื่องราวเกี่ยวกับ ชุมชนตรอกบ้านจีน นักเรียนสามารถ ศึกษาค้นคว้า จากแหล่งข้อมูลใดได้บ้าง

4) ขั้นตอนโครงการประกอบด้วยขั้นตอนใดบ้าง

5) การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการทำอาหาร จัดเป็นโครงการประเภทใด

6. หลังจากเมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ครูและนักเรียน ช่วยการเฉลยคำตอบ หากนักเรียน คนใด ตอบผิด ให้แก้ไข ให้ถูกต้อง

9.3 กิจกรรมรวบยอด

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับ ความหมายของโครงการ ประเภทของโครงการ แหล่งที่มาของโครงการ และขั้นตอนการทำโครงการ

2. ครูทำการชี้แจงนัดหมาย การปฏิบัติตน ในการทำการไปศึกษานอกสถานที่ ที่ชุมชนตรอกบ้านจีน เพื่อนำมาใช้กำหนดปัญหาที่นักเรียนสนใจ เพื่อทำการศึกษาในการทำโครงการต่อไป

10. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโครงการ
2. สีไม้ สีเมจิก
3. กระดาษวาดเขียนขนาดใหญ่
4. ตัวอย่างโครงการ
5. กรณีตัวอย่างโครงการ ต่าง ๆ

ใบความรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโครงการ

โครงการหมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ศึกษา ค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ที่อาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการอื่นใดไปใช้ในการศึกษาหาคำตอบในเรื่องนั้นๆ โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นแนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่จะศึกษา ค้นคว้า ดำเนินการ วางแผน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน โดยทั่วไป การทำโครงการสามารถทำได้ทุกระดับการศึกษา ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการ อาจเป็นโครงการเล็กๆ ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนหรือเป็นโครงการใหญ่ที่มีความยากและซับซ้อนขึ้นก็ได้

1. ประเภทของโครงการ

โครงการสามารถแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมได้ 4 ประเภท ดังนี้

1.1 โครงการประเภทสำรวจ

โครงการประเภทสำรวจ เป็นโครงการประเภทเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา หรือสำรวจความคิดเห็น ข้อมูลที่รวบรวมได้บางอย่างอาจเป็นปัญหาที่นำไปสู่การทดลองหรือค้นพบสาเหตุของปัญหาที่ต้องหาวิธีแก้ไขปรับปรุงร่วมกัน เช่น โครงการเรื่อง การสำรวจอาหารที่คนในท้องถิ่นชอบรับประทาน โครงการสำรวจชื่อพืชเศรษฐกิจของจังหวัด เป็นต้น

1.2 โครงการประเภท ค้นคว้า ทดลอง

เป็นโครงการที่ศึกษา ค้นคว้า ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ และต้องการรู้เรื่องราวรายละเอียดอย่างลึกซึ้ง ซึ่งโครงการประเภทนี้อาจจะพัฒนามาจากโครงการสำรวจ เพราะเมื่อได้ข้อมูลจากการสำรวจมาแล้ว อยากทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ มากขึ้น จึงทำเป็นโครงการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โครงการประเภททดลอง ส่วนใหญ่มักเป็น โครงการวิทยาศาสตร์ ส่วนโครงการสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนใหญ่เป็น โครงการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น

ตัวอย่างโครงการสังคมศึกษา ประเภทศึกษา ค้นคว้า ทดลอง

- ศึกษาพัฒนาการของตัวอักษรไทย
- พระเจ้าอู่ทองมาจากไหน
- เจดีย์ยุทธหัตถีตั้งอยู่ที่สุพรรณบุรีจริงหรือไม่
- พระสุพรรณกัลยามีตัวตนจริงหรือไม่

1.3 โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์

โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ เป็นโครงการที่ประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติ โดยอาศัยเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ อาจเป็นของใช้เครื่องประดับจากวัสดุเหลือใช้ หรือนำวัสดุท้องถิ่นที่มีมากมายใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น โครงการประดิษฐ์เครื่องจักสานจากผักตบชวา แบบจำลองผังเมืองของหมู่บ้านโปรตุเกส ขนมไทย ตำรับสมัยพระนารายณ์

เครื่องแยกขยะในโรงเรียน เครื่องมือเครื่องใช้ในการจับสัตว์น้ำที่ทำมาจากวัสดุและภูมิปัญญาพื้นบ้าน เป็นต้น

1.4 โครงการประเภททฤษฎี

โครงการประเภททฤษฎี เป็นโครงการที่มีลักษณะเป็นการหาความรู้ใหม่ โดยการรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์จากสถิติแล้วอภิปราย หรือเป็นโครงการที่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกิดจากข้อสงสัย อาจเป็นการนำบทเรียนมาขยายเพื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมให้ได้รับความรู้ในแง่มุมที่กว้างและลึกกว่าเดิม เช่น โครงการความเป็นมาของชาติไทย โครงการการศึกษาข้อคิดจากเรื่องพระมโหสถชาดก เป็นต้น

2. ความสำคัญของโครงการ

- 2.1 สร้างเสริมประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง ด้วยชีวิตจริง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในโครงการที่สร้างสรรค์ขึ้นมา
- 2.2 ช่วยสร้างความหวังใหม่ในการที่จะริเริ่มงานที่จะนำไปสู่งานอาชีพ และการศึกษาต่อที่ตนเองมีความถนัด และสนใจ
- 2.3 ได้มีโอกาสทดสอบความถนัดของตนเองและการแก้ปัญหาในงานที่ตนเองสนใจและมีความพร้อม ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการทำงานต่อไป
- 2.4 ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้สร้างเกียรติประวัติในโครงการที่ได้ริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.5 ก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจและสัมพันธ์อันดีงามต่อกันในระหว่างเพื่อนนักเรียนที่ปฏิบัติงานในกลุ่ม
- 2.6 ก่อให้เกิดความรู้ทางวิชาการที่กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้รับความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรและตรงจุดมุ่งหมายที่กำหนด

3. ขั้นตอนการทำโครงการ

การทำโครงการมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

3.1 การคิดและการเลือกหัวเรื่อง ผู้เรียนจะต้องคิด และเลือกหัวเรื่องของโครงการด้วยตนเอง ว่าอยากจะทำอะไร ทำไมจึงอยากศึกษา หัวเรื่องของโครงการมักจะได้อาจมาจากปัญหา คำถามหรือ

ความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของผู้เรียนเอง หัวเรื่องของโครงการควรเฉพาะเจาะจงและชัดเจน เมื่อใครได้อ่านชื่อเรื่องแล้วควรเข้าใจและรู้เรื่องว่าโครงการนี้ทำจากอะไร การกำหนดหัวเรื่องของโครงการนั้นมีแหล่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดและความสนใจหลายแหล่งด้วยกัน เช่น จากการอ่านหนังสือ เอกสาร บทความ การเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ การฟังบรรยายทางวิชาการ การเข้าชมนิทรรศการหรืองานประกวดโครงการทางวิทยาศาสตร์ การสนทนากับบุคคลต่างๆ หรือจากการสังเกตปรากฏการณ์ต่างๆ รอบตัว เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

- ความเหมาะสมของระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
- วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้
- งบประมาณ
- ระยะเวลา
- ความปลอดภัย
- แหล่งความรู้

3.2 การวางแผน

การวางแผนการทำโครงการ จะรวมถึงการเขียนเค้าโครงของโครงการ ซึ่งต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรัดกุมและรอบคอบ ไม่สับสน แล้วนำเสนอต่อผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการขั้นต่อไป การเขียนเค้าโครงของโครงการ โดยทั่วไปเขียนเพื่อแสดงแนวคิด แผนงาน และขั้นตอนการทำโครงการ ซึ่งควรประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ชื่อโครงการ ควรเป็นข้อความที่กะทัดรัด ชัดเจน สื่อความหมายได้ตรง
- 2) ชื่อผู้ทำโครงการ
- 3) ชื่อที่ปรึกษาโครงการ

4) หลักการและเหตุผลของโครงการ เป็นการอธิบายว่าเหตุใดจึงเลือกทำโครงการเรื่องนี้ มีความสำคัญอย่างไร มีหลักการหรือทฤษฎีอะไรที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่ทำเป็นเรื่องใหม่หรือมีผู้อื่นได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ไว้บ้างแล้ว ถ้ามีได้ผลอย่างไร เรื่องที่ทำได้ขยายเพิ่มเติม ปรับปรุงจากเรื่องที่ผู้อื่นทำไว้อย่างไร หรือเป็นการทำซ้ำเพื่อตรวจสอบผล

5) จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ควรมีความเฉพาะเจาะจง และสามารถวัดได้ เป็นการบอกขอบเขตของงานที่จะทำได้ชัดเจนขึ้น

6) สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี) สมมติฐานเป็นคำตอบหรือคำอธิบายที่คาดไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจจะถูกหรือไม่ก็ได้ การเขียนสมมติฐานควรมีเหตุมีผลมีทฤษฎีหรือหลักการรองรับ

และที่สำคัญ คือ เป็นข้อความที่มองเห็นแนวทางในการดำเนินการทดสอบได้

7) วิธีดำเนินงานและขั้นตอนการดำเนินงาน จะต้องอธิบายว่า จะออกแบบการทดลองอะไร อย่างไร จะเก็บข้อมูลอะไรบ้าง รวมทั้งระบุวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ มีอะไรบ้าง

8) แผนปฏิบัติงาน อธิบายเกี่ยวกับกำหนดเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 10) เอกสารอ้างอิง

3.3 การดำเนินงาน เมื่อที่ปรึกษาโครงการให้ความเห็นชอบเค้าโครงของโครงการแล้ว ต่อไปก็เป็นขั้นตอนปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ระบุไว้ ผู้เรียนต้องพยายามทำตามแผนงานที่วางไว้ เตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อมปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ คำนึงถึงความประหยัดและปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนการบันทึกข้อมูลต่างๆ ว่าได้ทำอะไรไปบ้าง ได้ผลอย่างไร มีปัญหาและข้อคิดเห็นอย่างไร พยายามบันทึกให้เป็นระเบียบและครบถ้วน

3.4 การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเกี่ยวกับโครงการ เป็นวิธีสื่อความหมายวิธีหนึ่งที่จะให้ผู้อื่นได้เข้าใจถึงแนวคิด วิธีการดำเนินงาน ผลที่ได้ ตลอดจนข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงการนั้น การเขียนโครงการควรใช้ภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย ชัดเจนและครอบคลุมประเด็นสำคัญๆ ทั้งหมดของโครงการ

3.5 การนำเสนอผลงาน

การนำเสนอผลงาน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการและเข้าใจถึงผลงานนั้น การนำเสนอผลงานอาจทำได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมต่อประเภทของโครงการ เนื้อหา เวลา ระดับของผู้เรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่าเรื่อง การเขียนรายงาน สถานการณ์จำลอง การสาธิต การจัดนิทรรศการ ซึ่งอาจมีทั้งการจัดแสดงและการอธิบายด้วยคำพูด หรือการรายงานปากเปล่า การบรรยาย สิ่งสำคัญคือ พยายามทำให้การแสดงผลงานนั้นดึงดูดความสนใจของผู้ชม มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความถูกต้องของเนื้อหา

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน
แนวทางการพิจารณา

ระดับ คะแนน	หัวข้อการพิจารณา/ระดับการปฏิบัติหรือพฤติกรรม				
	เนื้อหา	กลวิธีการ นำเสนอ	ขั้นตอนการ นำเสนอ	การใช้ภาษา	ตอบคำถาม/ เวลา
4	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แง่คิด	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง เข้าใจผู้ฟัง มีความมั่นใจ	มีการนำเสนอ อย่างต่อเนื่อง ราบรื่นเป็นไป ตามขั้นตอน	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา เหมาะสม เข้าใจ ง่าย มีการใช้ สำนวนโวหาร	ตอบคำถามได้ อย่างมีภูมิรู้ และ มีความชัดเจน มี แหล่งอ้างอิง ใช้เวลาตาม กำหนด
3	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แง่คติน้อย	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง เข้าใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ	การนำเสนอ ต่อเนื่อง มีการ ข้ามขั้นตอนบ้าง	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา เหมาะสมเข้าใจง่าย ไม่มีการใช้สำนวน โวหาร	ตอบคำถามได้ ค่อนข้างชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาเกิน กำหนด 1 นาที
2	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แ่ง คติน้อย	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง ไม่เข้าใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ	การนำเสนอ ต่อเนื่อง ไม่มี ขั้นตอนเป็นส่วน ใหญ่	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา เข้าใจยาก ไม่มีการ ใช้สำนวนโวหาร	ตอบคำถามได้ ไม่ค่อยชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง เป็นบางส่วน ใช้เวลาเกิน กำหนด 2 นาที
1	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี ไม่มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แ่ง คติน้อย	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง ไม่มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง ไม่เข้าใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ	การนำเสนอ ไม่ต่อเนื่อง นำเสนอสับสน	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา ไม่เหมาะสม เข้าใจ ยาก ไม่มีการใช้ สำนวนโวหาร	ตอบคำถาม ไม่ได้เป็น ส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกิน กำหนด 2 นาที

แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี			ความร่วมมือในกลุ่ม			การแสดงความคิดเห็น			สนใจเพื่อแลกเปลี่ยน เพื่อนในกลุ่ม			ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อนในกลุ่ม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
	รวม																			
	เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใ้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใ้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ

รายละเอียดการประเมินการสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่มแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.ความเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดี	ประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้ทุกครั้งอย่างเหมาะสมเสมอ	ประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้เป็นบางครั้ง	ไม่สามารถประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้
2.ความร่วมมือในกลุ่ม	ทุกคนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	สมาชิกส่วนมากทำงานตามหน้าที่	สมาชิกไม่ทำงานตามหน้าที่
3.การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นได้ตรงตามประเด็น	แสดงความคิดเห็นได้	แสดงความคิดเห็นไม่ตรงตามประเด็น
4. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มน้อยมาก
5. ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเสมอ	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ไม่ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม

แบบสังเกตทักษะการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การวางแผนในการปฏิบัติงาน			มีความพยายามและตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			ความคล่องแคล่วในการทำงาน			มีความสุขในการทำงาน			ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น			รวมเฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน				
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
รวม																			
เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ

รายละเอียดการประเมินทักษะการทำงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การวางแผนในการปฏิบัติงาน	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงตรงตามความถนัด	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความถนัด	ไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานไม่ทั่วถึงไม่ตรงตามความถนัด
2.มีความพยายามตั้งใจทำงาน สำเร็จตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานได้เสร็จทันตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานไม่เสร็จทันตามกำหนด	ไม่ตั้งใจทำงาน ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3.ความคล่องแคล่วในการทำงาน	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ความคล่องแคล่วในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับงาน
4. มีความสุขในการทำงาน	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบเป็นบางครั้ง	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบน้อยมาก
5. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ น้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน

แบบประเมินใบงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การสรุปเป็นองค์ความรู้			เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน			การบันทึกข้อมูล			การอภิปราย			การสนทนาซักถาม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินใบงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การสรุปเป็นองค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้
2.เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน	ครอบคลุมจุดประสงค์มีรายละเอียดถูกต้อง มีตัวอย่างประกอบชัดเจน	ครอบคลุมจุดประสงค์ ขาดรายละเอียดในประเด็นปลีกย่อย มีตัวอย่างประกอบน้อย	ไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ มีรายละเอียดน้อย ไม่มีตัวอย่างประกอบ
3.การบันทึกข้อมูล	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย	ความถูกต้องในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้เหมาะสม ปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับงาน
4.การอภิปราย	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ชัดเจนอย่างมีเหตุผล	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	พูดได้ตรงประเด็นแต่ไม่มีลำดับขั้นตอนตอบข้อซักถาม ไม่ได้ครบถ้วน
5. การสนทนาซักถาม	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาทุกครั้ง	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาเป็นบางครั้ง	สนทนาซักถามไม่ตรงตามเนื้อหา

แบบประเมินผลงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความคิดสร้างสรรค์			ความคิดประดิษฐ์			ความละเอียด			ความแข็งแรงคงทน			ทำงานเสร็จทันเวลา			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินผลงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.ความคิดสร้างสรรค์	1. ออกแบบแปลกใหม่ไปจากเดิม 2.นำของเดิมมาดัดแปลงใหม่ 3.ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 ไม่เกิน 1 ข้อ	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 เกิน 1 ข้อ ขึ้นไป
2.ความประณีตสวยงาม	1.ผลงานมีลวดลายสีสันทสวยงาม 2.มีความละเอียดประณีต 3.มีความแปลกใหม่ทันสมัย	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 ไม่เกิน 1 ข้อ	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 เกิน 1 ข้อ ขึ้นไป
3.ความสะอาด	1.มีความสะอาดเรียบร้อย 2.มีความสวยงามดึงดูดความสนใจ 3.มีสีสันทที่น่าดูน่าชม	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 ไม่เกิน 1 ข้อ	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 เกิน 1 ข้อ ขึ้นไป
4.ความแข็งแรงคงทน	1.มีความคงทนไม่ชำรุดง่าย 2.เก็บไว้ได้นาน 3.คุ้มค่าต่อเวลาและแรงงานที่ทำ	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 ไม่เกิน 1 ข้อ	บกพร่องในเกณฑ์ข้อ 1,2,3 เกิน 1 ข้อ ขึ้นไป
5. ทำงานเสร็จทันเวลา	ทำงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จเลยเวลาไปเล็กน้อย	ทำงานเสร็จเลยเวลาไปมาก

11. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดการเรียนรู้ (นักเรียนทั้งหมด คน)

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปานกลาง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปรับปรุง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

11.2 ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

.....
.....
.....

11.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....

11.4 การปรับปรุงและพัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี)

ตำแหน่ง ครู คศ.1

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน	เรื่องที่ 2 ทศนาตรอกบ้านจีน
เวลา 4 ชั่วโมง	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

2. มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย

2. สาระสำคัญ

ชุมชนตรอกบ้านจีน เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดตาก เนื่องจากเป็นชุมชนชาวจีนเก่าแก่ และย่านการค้าที่รุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ การศึกษาประวัติของชุมชนตรอกบ้านจีน ทำให้เกิดความเข้าใจ ความเป็นมาวิถีชีวิต บุคคลสำคัญในตรอกบ้านจีน และ รวมทั้ง เกิด ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น ของตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

1. ความเป็นมาตรอกบ้านจีน
2. สภาพทั่วไปของชุมชนตรอกบ้านจีน
3. สถาปัตยกรรมบ้านเรือนโบราณ
4. วิถีชีวิตชุมชนตรอกบ้านจีน
5. บุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจีน
6. การหาหัวข้อที่สนใจจากการศึกษานอกสถานที่ของชุมชนตรอกบ้านจีน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เล่าประวัติการก่อตั้งชุมชนตรอกบ้านจีนได้
2. วิเคราะห์ความแตกต่างสภาพที่ตั้งของชุมชนตรอกบ้านจีน จากอดีต กับปัจจุบันได้
3. ระบุวัฒนธรรมที่สำคัญในชุมชนตรอกบ้านจีนได้
4. จำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในชุมชนตรอกบ้านจีนได้
5. สรุปประวัติบุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจีนได้

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
		กิจกรรมในชั้นเรียน		เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- พฤติกรรมการเรียนและการร่วมกิจกรรม	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	(ดูเกณฑ์ในแบบสังเกต) ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

9.1 กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ในการจดบันทึกจากการศึกษานอกสถานที่ ที่ชุมชนตรอกบ้านจีน ถนน ดากสิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

9.2 กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

- ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษาตรอกบ้านจีน จังหวัดตาก โดยครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ทัศนศึกษาตรอกบ้านจีน ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด และแนะนำการบันทึก โดยแจ้งจุดประสงค์ของการศึกษานอกสถานที่ ดังนี้
 - เพื่อศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ตรอกบ้านจีน
 - เพื่อฝึกทักษะการศึกษา / การเรียนรู้นอกสถานที่
 - เพื่อสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของสถานที่ทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดตาก
 - เพื่อใช้ในการกำหนดหัวข้อการทำโครงการ
- ครูแนะนำมารยาทและการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางไปศึกษานอกสถานที่
- นักเรียนรับฟังการบรรยาย จากผู้มีความรู้ในท้องถิ่น ของชุมชนตรอกบ้านจีน
- นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 1 เรื่อง ทัศนศึกษาตรอกบ้านจีน ตามหัวข้อที่กำหนดให้
- นักเรียนซักถามข้อสงสัยจากผู้มีความรู้ในท้องถิ่น
- ครูนำนักเรียนเดินทางกลับโรงเรียน

7. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ที่ 1 การเลือกหัวข้อทำโครงการ จากนั้น ให้นักเรียน แต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อในการทำโครงการ ที่ได้จากการไปศึกษานอกสถานที่ ชุมชน ตระกูลบ้านจีน ที่นักเรียนบันทึกในใบกิจกรรมที่ 2 หัวข้อโครงการ จากนั้นนำเสนอครูผู้สอน

9.3 กิจกรรมรวบยอด

1. นักเรียน กำหนดหัวข้อในการทำโครงการ แนวทางในการค้นคว้าข้อมูลของกลุ่มตนเอง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการศึกษา และการเลือกหัวข้อในการทำโครงการ

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่ได้กำหนดหัวข้อในการทำโครงการ แล้ว ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้สำหรับ ในการทำโครงการ

10. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 1 ทศนาตรอกบ้านจีน
2. ใบกิจกรรมที่ 2 การกำหนดหัวข้อโครงการ
3. ใบความรู้ ที่ 1 การระบุปัญหา หรือ หัวข้อโครงการ
3. ผู้รู้ในท้องถิ่น
 - นายคม กาญจนสุด ผู้ให้ข้อมูลบ้านโบราณ อายุ กว่า 140 ปี
 - นายศรีศักดิ์ โสภโณคร ผู้สืบทอดบ้านพักคหบดี
 - นางบุญมา โพธิ์อุดม
 - ทายาทกัณฑ์จันทร์ แหล่งสมุนไพรในชุมชนตรอกบ้านจีน
4. แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น
 - ชุมชนตรอกบ้านจีน ตั้งอยู่ ถนนตากสิน ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

Handwriting practice sheet with 25 horizontal dotted lines. A faint watermark of a Thai temple structure is visible in the center, with Thai text below it: "มหาวิทยาลัย" (Mahavithayalai) and "สมเด็จพระสังฆราช" (Sompho Thep Sangharaj).

ใบกิจกรรมที่ 2 กำหนดหัวข้อโครงการ

ชื่อกลุ่ม ชั้น ป.....

สมาชิกในกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

1. ชื่อหัวข้อโครงการ

.....

.....

.

2. ความสำคัญ / เหตุผลในการทำโครงการนี้

.....

.....

.....

.....

.....

3. วัตถุประสงค์ของการทำโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 1 การระบุปัญหา หรือหัวข้อโครงการ

การคัดเลือกหัวข้อ เป็นขั้นตอนแรกของการทำโครงการ หัวเรื่องที่ศึกษา ควรเป็นเรื่องที่เกิดจากความสนใจ ความสงสัย ของนักเรียนในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ครูสอนในห้องเรียน ที่อยากค้นหาคำตอบ หัวข้อเรื่องของโครงการ ควรเฉพาะเจาะจงและมีความชัดเจน บ่งชี้ว่าจะศึกษาสิ่งใด และถ้าเป็นเรื่องแปลกใหม่ หรือมีแนวการศึกษาทดลองที่แปลกใหม่ ก็เป็นสิ่งที่แสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วย นอกจากนี้เรื่องที่เป็นประโยชน์ก็จะทำให้โครงการนั้นมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ข้อควรคำนึงในการเลือกหัวข้อในการทำโครงการ มีดังนี้

1. นักเรียนเป็นผู้เลือกอย่างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ศึกษาค้นคว้าตามความถนัด และคำนึงความพร้อม ความสนใจของตนเองหรือของกลุ่ม
2. เลือกโครงการที่มีคุณค่าและเป็นปัญหาใหม่ๆตรงกับความสามารถและความรู้ของตนเอง
3. คำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องความปลอดภัย เวลา งบประมาณและกำลังของตน
4. คำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำโครงการ ได้แก่ ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง มีแหล่งทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้หรือเอกสารเพียงพอที่จะค้นคว้า
5. สามารถวางแผนการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆไว้ล่วงหน้า เห็นลู่ทางที่จะทำได้สำเร็จ
6. สามารถหาคำตอบได้โดยกระบวนการทางวิธีการทางวิทยาศาสตร์ หาข้อมูลมาตรวจสอบสมมุติฐานเพื่อหาข้อสรุปหรือยุติปัญหาได้
7. มีความตั้งใจที่จะทำโครงการให้ประสบผลสำเร็จได้ผลงานที่น่าไปใช้ได้จริง
8. เป็นเรื่องที่มีอยู่จริงและเป็นไปได้ มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
9. นักเรียนมีประสบการณ์อยู่บ้างและเป็นเรื่องที่มีโอกาสได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
10. เป็นเรื่องที่เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมมือกันในการทำโครงการ
11. เป็นเรื่องที่มีผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ
12. เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวไม่กว้างเกินไป จนทำให้ไม่สามารถศึกษาลึกกลงไปในรายละเอียดได้

13. ผู้ทำมีความรู้และทักษะในการใช้อุปกรณ์พื้นฐาน และทักษะในเทคนิควิธีอย่างเพียงพอในเรื่องที่จะค้นคว้าหรือขอคำปรึกษา ตลอดจนมีครูหรือผู้ทรงคุณวุฒิรับเป็นที่ปรึกษา

14. เป็นโครงการที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของนักเรียนตามวัยและสติปัญญา รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้วย

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน
แนวทางการพิจารณา

ระดับ คะแนน	หัวข้อการพิจารณา/ระดับการปฏิบัติหรือพฤติกรรม				
	เนื้อหา	กลวิธีการ นำเสนอ	ขั้นตอนการ นำเสนอ	การใช้ภาษา	ตอบคำถาม/ เวลา
4	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แง่คิด	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง เราใจผู้ฟัง มีความมั่นใจ	มีการนำเสนอ อย่างต่อเนื่อง ราบรื่นเป็นไป ตามขั้นตอน	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา เหมาะสม เข้าใจ ง่าย มีการใช้ สำนวนโวหาร	ตอบคำถามได้ อย่างมีภูมิรู้ และ มีความชัดเจน มี แหล่งอ้างอิง ใช้เวลาตาม กำหนด
3	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์ ให้แง่คติน้อย	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง เราใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ	การนำเสนอ ต่อเนื่อง มีการ ข้ามขั้นตอนบ้าง	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา เหมาะสมเข้าใจง่าย ไม่มีการใช้สำนวน โวหาร	ตอบคำถามได้ ค่อนข้างชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง ใช้เวลาเกิน กำหนด 1 นาที
2	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แง่ คติน้อย	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง ไม่เราใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ	การนำเสนอ ต่อเนื่อง ไม่มี ขั้นตอนเป็นส่วน ใหญ่	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา เข้าใจยาก ไม่มีการ ใช้สำนวนโวหาร	ตอบคำถามได้ ไม่ค่อยชัดเจน มีแหล่งอ้างอิง เป็นบางส่วน ใช้เวลาเกิน กำหนด 2 นาที
1	มีการเรียงลำดับเนื้อหา ได้ดี ไม่มีความต่อเนื่อง มีประโยชน์น้อยให้แง่ คติน้อย	มีการนำเข้าสู่เนื้อ เรื่อง ไม่มีความ สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง ไม่เราใจผู้ฟัง ไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ	การนำเสนอ ไม่ต่อเนื่อง นำเสนอสับสน	ออกเสียงถูกต้อง ตามอักขรวิธีและ ดั่งชัดเจน ใช้ภาษา ไม่เหมาะสม เข้าใจ ยาก ไม่มีการใช้ สำนวนโวหาร	ตอบคำถาม ไม่ได้เป็น ส่วนใหญ่ ใช้เวลาเกิน กำหนด 2 นาที

แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี			ความร่วมมือในกลุ่ม			การแสดงความคิดเห็น			มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม			ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
	รวม																			
	เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินการสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่มแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.ความเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดี	ประพฤตินในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้ทุกครั้งอย่างเหมาะสมเสมอ	ประพฤตินในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้เป็นบางครั้ง	ไม่สามารถประพฤตินในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้
2.ความร่วมมือในกลุ่ม	ทุกคนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	สมาชิกส่วนมากทำงานตามหน้าที่	สมาชิกไม่ทำงานตามหน้าที่
3.การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นได้ตรงตามประเด็น	แสดงความคิดเห็นได้	แสดงความคิดเห็นไม่ตรงตามประเด็น
4. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มน้อยมาก
5. ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเสมอ	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ไม่ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม

แบบสังเกตทักษะการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การวางแผนในการปฏิบัติงาน			มีความพยายามและตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			ความคล่องแคล่วในการทำงาน			มีความสุขในการทำงาน			ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น			รวมเฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน				
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
รวม																			
เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินทักษะการทำงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การวางแผนในการปฏิบัติงาน	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงตรงตามความถนัด	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความถนัด	ไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานไม่ทั่วถึงไม่ตรงตามความถนัด
2.มีความพยายามตั้งใจทำงาน สำเร็จตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานได้เสร็จทันตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานไม่เสร็จทันตามกำหนด	ไม่ตั้งใจทำงาน ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3.ความคล่องแคล่วในการทำงาน	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ความคล่องแคล่วในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับงาน
4. มีความสุขในการทำงาน	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบเป็นบางครั้ง	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบน้อยมาก
5. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่น้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน

แบบประเมินใบงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การสรุปเป็นองค์ความรู้			เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน			การบันทึกข้อมูล			การอภิปราย			การสนทนาซักถาม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินใบงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การสรุปเป็นองค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้
2.เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน	ครอบคลุมจุดประสงค์มีรายละเอียดถูกต้อง มีตัวอย่างประกอบชัดเจน	ครอบคลุมจุดประสงค์ ขาดรายละเอียดในประเด็นปลีกย่อย มีตัวอย่างประกอบน้อย	ไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ มีรายละเอียดน้อย ไม่มีตัวอย่างประกอบ
3.การบันทึกข้อมูล	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย	ความถูกต้องในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้เหมาะสม ปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับงาน
4.การอภิปราย	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ชัดเจนอย่างมีเหตุผล	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	พูดได้ตรงประเด็นแต่ไม่มีลำดับขั้นตอนตอบข้อซักถาม ไม่ได้ครบถ้วน
5. การสนทนาซักถาม	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาทุกครั้ง	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาเป็นบางครั้ง	สนทนาซักถามไม่ตรงตามเนื้อหา

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดการเรียนรู้ (นักเรียนทั้งหมด คน)

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปานกลาง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปรับปรุง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

11.2 ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

.....
.....
.....
.....

11.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

11.4 การปรับปรุงและพัฒนา

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี)

ตำแหน่ง ครู คศ.1

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน	เรื่องที่ 3 เค้าโครงโครงการ
เวลา 2 ชั่วโมง	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

3. มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด

-

2. สาระสำคัญ

เค้าโครงโครงการ หรือ โครงร่างของโครงการ เป็นการวางแผนการทำโครงการ โดยแสดงด้วยการเขียนเป็นขั้นตอน ดังนั้นการทำความเข้าใจ และวิธีการเขียนเค้าโครงโครงการที่ถูกต้อง จะทำให้ผู้ที่สนใจ ทราบรายละเอียด และคำตอบ จากการทำโครงการ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. สาระการเรียนรู้

1. การเขียนโครงร่างโครงการ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนเค้าโครงโครงการที่สนใจได้
2. นำเสนอผลการเขียนเค้าโครงโครงการได้อย่างถูกต้อง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. หลักฐานการเรียนรู้

6.1 ชิ้นงาน

เค้าโครงโครงการงาน

6.2 ภาระงาน

ระดมความคิดช่วยกันเขียนเค้าโครงโครงการงาน

8. การวัดและการประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	- เค้าโครงโครงการงาน	- ตรวจสอบการเขียนเค้าโครงโครงการงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ระดับพอใช้ขึ้นไปผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ / กระบวนการ	- เค้าโครงโครงการงาน	- สังเกตทักษะการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตทักษะทางสังคม - แบบสังเกตทักษะกระบวนการ	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ระดับพอใช้ขึ้นไปผ่านเกณฑ์
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	-ความสามารถในการสื่อสาร -ความสามารถในการคิด -ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต -ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	แบบสังเกตสมรรถนะผู้เรียน	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ระดับพอใช้ขึ้นไปผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	การใฝ่เรียนรู้ การมุ่งมั่นในการทำงาน	-สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ระดับพอใช้ขึ้นไปผ่านเกณฑ์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

9.1 กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูสนทนา ทบทวน เกี่ยวกับความก้าวหน้า ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำโครงการแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม
2. ครูนำตัวอย่างเค้าโครงโครงการมาให้ให้นักเรียนดู แล้วครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเขียนเค้าโครงโครงการดังนี้
 - เค้าโครงโครงการหมายถึงอะไร
 - เค้าโครงโครงการมีความสำคัญต่อการทำโครงการ อย่างไร
 - องค์ประกอบของการเขียนเค้าโครงโครงการ มีอะไรบ้าง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ
6. ครูเชื่อมโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียน

9.2 กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงการ จากนั้นครูอธิบายการเขียนเค้าโครงโครงการเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงการ เป็นแผนผังความคิด เมื่อเสร็จแล้วให้ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าห้องสมุดโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม ร่วมกันศึกษาตัวอย่างเค้าโครงโครงการ ร่วมกันอภิปรายองค์ประกอบที่สำคัญของโครงการ พร้อมทั้งสังเกต วิธีการเขียน การใช้ภาษา จากนั้นนำความรู้ที่ได้ มาเขียนเค้าโครงโครงการที่นักเรียนสนใจศึกษา ตามที่ได้กำหนดหัวข้อโครงการไว้ โดยครูคอยแนะนำ เป็นที่ปรึกษา
4. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนเค้าโครงโครงการ เสร็จ แล้ว นำเสนอผลการเขียน หน้าชั้นเรียน ครูให้คอยให้คำแนะนำ เพิ่มเติม
5. นักเรียนรับฟัง คำแนะนำ ทำการปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมกับโครงการ

9.3 กิจกรรมรวบยอด

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการเขียนเค้าโครงโครงการ
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เตรียมข้อมูลจากการศึกษา และ วางแผนการเขียนรายงานโครงการ ชั่วโม่งถัดไป

10. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 การเขียนเค้าโครงโครงการ
2. ตัวอย่างเค้าโครงโครงการ
3. ห้องสมุดโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม

แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี			ความร่วมมือในกลุ่ม			การแสดงความคิดเห็น			มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม			ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ

รายละเอียดการประเมินการสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่มแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.ความเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดี	ประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้ทุกครั้งอย่างเหมาะสมเสมอ	ประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้เป็นบางครั้ง	ไม่สามารถประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้
2.ความร่วมมือในกลุ่ม	ทุกคนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	สมาชิกส่วนมากทำงานตามหน้าที่	สมาชิกไม่ทำงานตามหน้าที่
3.การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นได้ตรงตามประเด็น	แสดงความคิดเห็นได้	แสดงความคิดเห็นไม่ตรงตามประเด็น
4. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มน้อยมาก
5. ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเสมอ	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ไม่ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม

แบบสังเกตทักษะการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่ ชื่อ-สกุล	การวางแผนในการ ปฏิบัติงาน			มีความพยายามและตั้งใจ ทำงานจนสำเร็จ			ความคล่องแคล่วในการ ทำงาน			มีความสุขในการทำงาน			ปฏิบัติงานด้วยความ กระตือรือร้น			รวม เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน				
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
รวม																		
เฉลี่ย																		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ

รายละเอียดการประเมินทักษะการทำงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การวางแผนในการปฏิบัติงาน	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงตรงตามความถนัด	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความถนัด	ไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานไม่ทั่วถึงไม่ตรงตามความถนัด
2.มีความพยายามตั้งใจทำงาน สำเร็จตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานได้เสร็จทันตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานไม่เสร็จทันตามกำหนด	ไม่ตั้งใจทำงาน ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3.ความคล่องแคล่วในการทำงาน	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ความคล่องแคล่วในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับงาน
4. มีความสุขในการทำงาน	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบเป็นบางครั้ง	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบน้อยมาก
5. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ น้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน

แบบประเมินใบงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การสรุปเป็นองค์ความรู้			เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน			การบันทึกข้อมูล			การอภิปราย			การสนทนาซักถาม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินใบงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การสรุปเป็นองค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้
2.เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน	ครอบคลุมจุดประสงค์มีรายละเอียดถูกต้อง มีตัวอย่างประกอบชัดเจน	ครอบคลุมจุดประสงค์ ขาดรายละเอียดในประเด็นปลีกย่อย มีตัวอย่างประกอบน้อย	ไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ มีรายละเอียดน้อย ไม่มีตัวอย่างประกอบ
3.การบันทึกข้อมูล	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย	ความถูกต้องในการทำงานแต่ต้องชี้แจงการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้เหมาะสม ปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับงาน
4.การอภิปราย	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ชัดเจนอย่างมีเหตุผล	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	พูดได้ตรงประเด็นแต่ไม่มีลำดับขั้นตอนตอบข้อซักถาม ไม่ได้ครบถ้วน
5. การสนทนาซักถาม	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาทุกครั้ง	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาเป็นบางครั้ง	สนทนาซักถามไม่ตรงตามเนื้อหา

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

10.1 ผลการจัดการเรียนรู้ (นักเรียนทั้งหมด คน)

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปานกลาง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปรับปรุง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

10.2 ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

.....
.....
.....
.....

10.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....

10.4 การปรับปรุงและพัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี)

ตำแหน่ง ครู กศ.1

...../...../.....

ใบความรู้ ที่ 1 การเขียนเค้าโครงโครงการ

เมื่อ ศึกษาข้อมูล และเลือกหัวข้อโครงการแล้ว จึงเริ่มเขียนเค้าโครงงาน โดยต้องคำนึงถึงความสะดวก กะทัดรัดและเหมาะสมกับลักษณะของโครงการ คิดล่วงหน้าว่า จะทำอะไร อย่างไร เพื่อให้มีความเข้าใจในการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน ไม่สับสนวุ่นวาย โดยช่วยกันคิดไว้ล่วงหน้าว่าจะปฏิบัติการสิ่งใดบ้าง กำหนดกิจกรรมโครงการ รวมทั้งระยะเวลา วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งของต่างๆ ตามความจำเป็นที่ช่วยให้โครงการได้รับความสำเร็จ โดยเขียนเป็นโครงร่างหรือเค้าโครง ก่อนนำเสนอครูที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ การวางแผนที่ดีจะนำไปสู่การทำโครงการที่ราบรื่น ได้ผลงานที่ดี ใช้เวลาน้อย มีอุปสรรคน้อย ช่วยกำหนดทิศทางงานได้ถูกต้อง เค้าโครงย่อโดยทั่วไปประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ บอกให้ละเอียดว่าทำอะไร กับใคร เพื่ออะไร
2. ชื่อผู้ทำโครงการ ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการนี้ อาจทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้
3. ชื่อที่ปรึกษาโครงการ จะเป็นครูหรือผู้ที่แนะนำกำกับ ดูแล ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจมากกว่า 1 คนแต่เป็นผู้ที่มีบทบาทดูแลนักเรียนอย่างจริงจัง
4. หลักการและเหตุผล/แนวคิด/ที่มาและความสำคัญของโครงการ สภาพปัจจุบันที่เป็นความต้องการ และความคาดหวังที่จะเกิดผล
5. จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า สิ่งที่ต้องการให้เกิดเมื่อสิ้นสุดโครงการในเชิงปริมาณและคุณภาพ
6. สมมุติฐานของการศึกษาโครงการ (ถ้ามี....กรณีเป็นโครงการประเภททดลองหรือโครงการในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์) ข้อตกลง ข้อกำหนด เงื่อนไข เป็นแนวทางในการพิสูจน์ให้เป็นไปตามที่กำหนดหรือสิ่งที่คาดว่าจะเกิดเมื่อสิ้นสุดโครงการ
7. ขั้นตอนการดำเนินงาน บอกรายละเอียด การทำงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่
8. แผนการปฏิบัติโครงการ วัน เวลา ที่เริ่มปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ ตั้งแต่เริ่มลงมือทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ สภาพของผลที่ต้องการให้เกิด ทั้งที่เป็นผลผลิต กระบวนการ และผลกระทบ
10. เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม ชื่อเอกสารข้อมูล ที่นำมาใช้ดำเนินงานจากแหล่งต่าง

แบบเสนอเค้าโครงของโครงการ

ชื่อโครงการ

.....

ชื่อผู้ทำโครงการ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

1.

2.

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

.....

.....

.....

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.

2.

3.

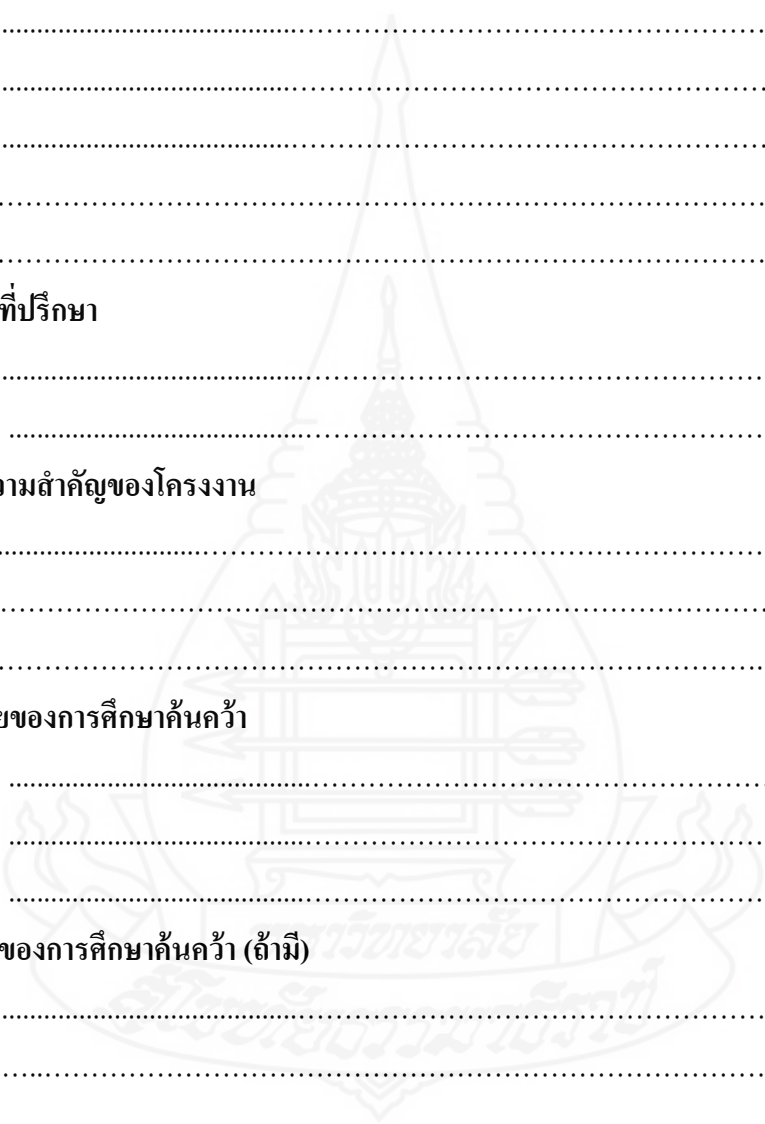
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

วิธีการดำเนินงาน

1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1.1

1.2

1.3

1.4

2. แนวการศึกษาค้นคว้า

2.1

2.2

2.3

2.4

แผนปฏิบัติงาน

1. ระยะเวลาดำเนินการ

.....
.....
.....
.....

2. งบประมาณที่ใช้ในการทำโครงการ

.....
.....
.....
.....

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.

2.

3.

เอกสารอ้างอิง/แหล่งศึกษาค้นคว้า

.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน	เรื่องที่ 4 ร้อยเรียงเรื่องราว
เวลา 2 ชั่วโมง	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

1. **มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด**
-
2. **สาระสำคัญ**
การเขียนรายงานเกี่ยวกับโครงการ เป็นวิธีสื่อความหมายวิธีหนึ่งที่จะให้ผู้อื่นได้เข้าใจถึงแนวคิด วิธีการดำเนินงาน ผลที่ได้ ตลอดจนข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงการนั้น การเขียนโครงการควรใช้ภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย ชัดเจนและครอบคลุมประเด็นสำคัญๆ ทั้งหมดของโครงการ
3. **สาระการเรียนรู้**
 1. การเขียนรายงาน โครงการ
4. **จุดประสงค์การเรียนรู้**
 1. เขียนรายงานโครงการที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้ อย่างถูกต้อง
5. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
 1. ความสามารถในการสื่อสาร
 2. ความสามารถในการคิด
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
6. **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**
 1. ใฝ่เรียนรู้
 2. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. หลักฐานการเรียนรู้

6.1 ชิ้นงาน รูปเล่มโครงการ

6.2 ภาระงาน ความร่วมมือในการจัดทำรูปเล่มโครงการ

8. การวัดและการประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	- รูปเล่มรายงานโครงการ	ตรวจรูปเล่มรายงาน	- แบบประเมินการเขียนรูปเล่มโครงการ	ระดับดี
ด้านทักษะ / กระบวนการ	- รูปเล่มรายงานโครงการ	- สังเกตทักษะการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตทักษะทางสังคม - แบบประเมินทักษะกระบวนการ - แบบประเมินชิ้นงาน	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ระดับพอใช้ขึ้นไป
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- การตอบคำถาม - การทำงานร่วมกัน - รูปเล่มรายงาน	- สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตสมรรถนะผู้เรียน	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ระดับพอใช้ขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- การใฝ่รู้ใฝ่เรียน - มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ระดับพอใช้ขึ้นไป

9. กิจกรรมการเรียนรู้

9.1 กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. แจกจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ เกี่ยวกับการเรียน ภาระงานการเขียนรายงานโครงการ หลังจากให้นักเรียนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

2. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชักถามขั้นตอนการจัดทำโครงการ ช่วยกันลำดับขั้นตอนการจัดทำโครงการ จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่การเขียนรายงานโครงการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง ที่เป็นการเขียนรายงานจากการที่นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้า

9.2 กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องการเขียนรายงานโครงการ จาก ใบความรู้
2. ให้นักเรียนบอกส่วนประกอบที่สำคัญของการเขียนรายงาน แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับขั้นตอนการเขียนรายงาน ซึ่ง ประกอบด้วย การตั้งชื่อโครงการ ชื่อผู้จัดทำโครงการ ชื่อครูที่ปรึกษา บทคัดย่อ กิตติกรรมประกาศ ที่มาและความสำคัญของโครงการ วัตถุประสงค์โครงการ วิธีการดำเนินการ ผลการศึกษา การสรุป เอกสารอ้างอิง และข้อเสนอแนะ
3. ครูสรุปหลักการเขียนรายงานที่ถูกต้อง และนำตัวอย่างของรายงานที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง มาให้นักเรียนศึกษาเป็นตัวอย่าง
4. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ลงมือเขียนรายงานโครงการ ตามแนวทางการเขียนรายงานที่มอบให้ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา
5. นักเรียนช่วยกัน ตรวจสอบ การใช้ภาษา การสะกดคำ ความเรียบร้อย ความถูกต้องของ รูปเล่มรายงาน เพื่อเตรียมพร้อมนำเสนอโครงการ และแลกเปลี่ยน ความรู้ ระหว่างกัน

9.3 กิจกรรมรวบยอด

1. ครูนัดหมายนักเรียนเตรียมความพร้อม ในการจัดป้ายโครงการ การนำเสนอโครงการ และการเป็นผู้ร่วมประเมินโครงการ ในชั่วโมงถัดไป
2. ครูและนักเรียน ร่วมกัน เชิญชวน ผู้ที่สนใจเข้าร่วมรับฟังการนำเสนอโครงการ

10. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้แนวทางการเขียนรายงาน
2. ตัวอย่างรูปเล่มรายงานที่สมบูรณ์

แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี			ความร่วมมือในกลุ่ม			การแสดงความคิดเห็น			มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อนในกลุ่ม			ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน
 3 หมายถึง ดี
 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน
 ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3
 ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินการสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่มแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.ความเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดี	ประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้ทุกครั้งอย่างเหมาะสมเสมอ	ประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้เป็นบางครั้ง	ไม่สามารถประพุดิคนในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้
2.ความร่วมมือในกลุ่ม	ทุกคนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	สมาชิกส่วนมากทำงานตามหน้าที่	สมาชิกไม่ทำงานตามหน้าที่
3.การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นได้ตรงตามประเด็น	แสดงความคิดเห็นได้	แสดงความคิดเห็นไม่ตรงตามประเด็น
4. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มน้อยมาก
5. ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเสมอ	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ไม่ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม

แบบสังเกตทักษะการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การวางแผนในการปฏิบัติงาน			มีความพยายามและตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			ความคล่องแคล่วในการทำงาน			มีความสุขในการทำงาน			ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ

รายละเอียดการประเมินทักษะการทำงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การวางแผนในการปฏิบัติงาน	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงตรงตามความถนัด	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความถนัด	ไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานไม่ทั่วถึงไม่ตรงตามความถนัด
2.มีความพยายามตั้งใจทำงาน สำเร็จตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานได้เสร็จทันตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานไม่เสร็จทันตามกำหนด	ไม่ตั้งใจทำงาน ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3.ความคล่องแคล่วในการทำงาน	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ความคล่องแคล่วในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับงาน
4. มีความสุขในการทำงาน	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบเป็นบางครั้ง	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบน้อยมาก
5. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ น้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน

แบบประเมินใบงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การสรุปเป็นองค์ความรู้			เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน			การบันทึกข้อมูล			การอภิปราย			การสนทนาซักถาม			รวมเฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน				
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
รวม																			
เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินใบงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การสรุปเป็นองค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้
2.เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน	ครอบคลุมจุดประสงค์มีรายละเอียดถูกต้อง มีตัวอย่างประกอบชัดเจน	ครอบคลุมจุดประสงค์ ขาดรายละเอียด ในประเด็นปลีกย่อย มีตัวอย่างประกอบน้อย	ไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ มีรายละเอียดน้อย ไม่มีตัวอย่างประกอบ
3.การบันทึกข้อมูล	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย	ความถูกต้องในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้เหมาะสม ปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับงาน
4.การอภิปราย	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ชัดเจนอย่างมีเหตุผล	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	พูดได้ตรงประเด็นแต่ไม่มีลำดับขั้นตอนตอบข้อซักถาม ไม่ได้ครบถ้วน
5. การสนทนาซักถาม	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาทุกครั้ง	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาเป็นบางครั้ง	สนทนาซักถามไม่ตรงตามเนื้อหา

11. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดการเรียนรู้ (นักเรียนทั้งหมด คน)

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปานกลาง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปรับปรุง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

11.2 ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

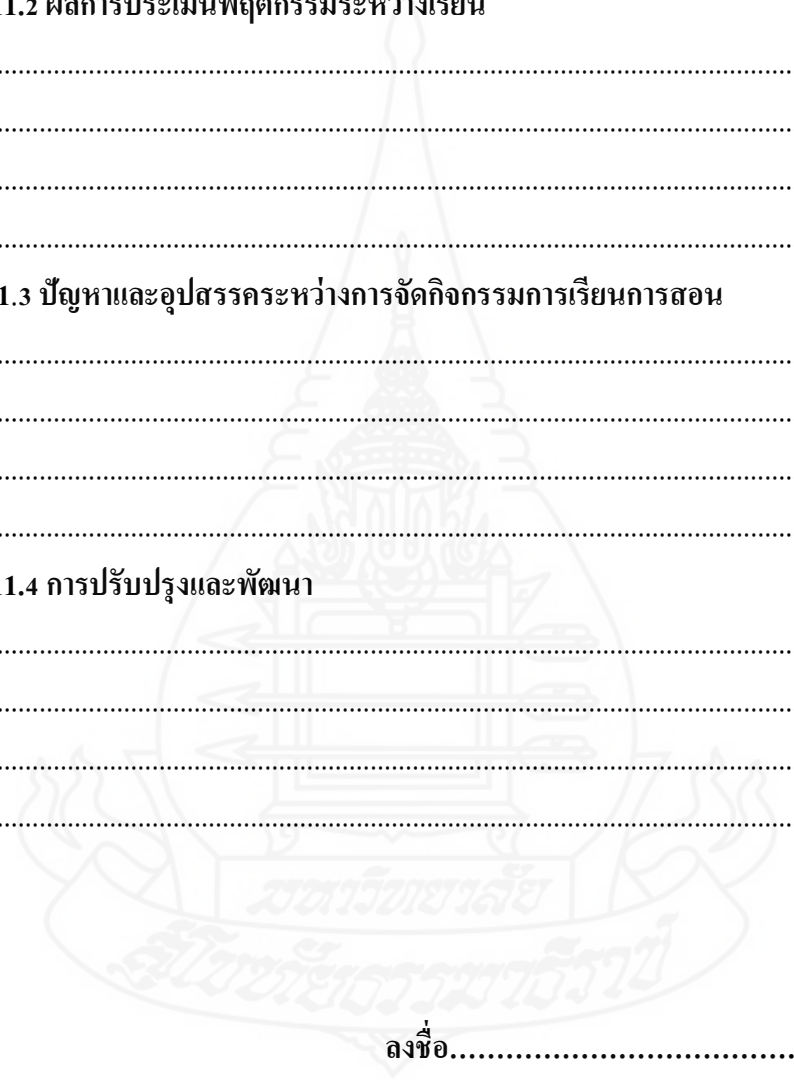
.....
.....
.....
.....

11.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

11.4 การปรับปรุงและพัฒนา

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี)

ตำแหน่ง ครู กศ.1

...../...../.....

ใบความรู้ ที่ 1 แนวทางการเขียนรายงานโครงการ

การเขียนรายงานโครงการเป็นรูปแบบหนึ่งของการนำเสนอผลงานของโครงการที่ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตั้งแต่ต้นจนจบ การกำหนดหัวข้อในการเขียนรายงานโครงการอาจไม่ระบุดायตัวเหมือนกันทุกโครงการ ส่วนประกอบของหัวข้อในรายงานต้องเหมาะสมกับประเภทของโครงการ และระดับชั้นของผู้เรียน องค์ประกอบของการเขียนรายงานโครงการ แบ่งกว้างๆ เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนปกและส่วนต้น ส่วนปกและส่วนต้น ประกอบด้วย

- 1) ชื่อโครงการ
- 2) ชื่อผู้ทำโครงการ ชั้น โรงเรียน และวันเดือนปีที่จัดทำ
- 3) ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) คำนำ
- 5) สารบัญ
- 6) สารบัญตาราง หรือภาพประกอบ (ถ้ามี)
- 7) บทคัดย่อประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย ชื่อโครงการ ชื่อผู้จัดทำ ระดับชั้น ชื่อครูที่ปรึกษา

ส่วนที่ 2 เนื้อหาของบทคัดย่อ กล่าวถึงประเด็นหลักของโครงการที่ทำอย่างย่อ แต่ได้ใจความ ได้แก่ จุดประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน

8) กิตติกรรมประกาศ เพื่อแสดงความขอบคุณบุคคล หรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ส่วนเนื้อเรื่อง

ส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย

1) บทนำ บอกความเป็นมา ความสำคัญของโครงการ บอกเหตุผล หรือเหตุจูงใจในการเลือกหัวข้อโครงการ

- 2) วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 3) สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี)
- 4) การดำเนินงาน อาจเขียนเป็นตาราง แผนผังโครงการเพื่อให้การดำเนินงาน

เป็นไปตามหัวข้อเรื่อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และพิสูจน์คำตอบ (สมมติฐาน) ตามประเด็นที่กำหนดดังตัวอย่างการเขียนแผนผังโครงการต่อไปนี้

ในแผนผังโครงการทำให้เห็นระบบการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการวางแผนการทำงาน จะเห็นได้ว่าสิ่งที่ต้องการทราบ คือ หัวข้อย่อย หรือคำถามย่อยของหัวข้อโครงการ ถ้ามีมาก ๑ ข้อ ก็จะเรียงลำดับที่ละหัวข้อ พร้อมทั้งบอกสมมติฐาน วิธีการศึกษา และแหล่งศึกษาค้นคว้าตามแผนผังให้ครบทุกข้อ สิ่งที่ต้องการทราบ สมมติฐาน วิธีการศึกษา แหล่งศึกษา/แหล่งข้อมูล หัวข้อย่อยจากหัวข้อเรื่องของโครงการที่ต้องการหาคำตอบ การตอบคำถามล่วงหน้า ค้นคว้า สอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต ศึกษาโดยการดู-ฟัง จากสื่อชนิดต่างๆ - เอกสาร หนังสือ - สถานที่ บุคคล

5) สรุปผลการศึกษา เป็นการอธิบายคำตอบที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ตามหัวข้อย่อยที่ต้องการทราบ ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่

6) อภิปรายผล บอกประโยชน์ หรือคุณค่าของผลงานที่ได้ และบอกข้อจำกัดหรือปัญหา อุปสรรค (ถ้ามี) พร้อมทั้งบอกข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า โครงการลักษณะใกล้เคียงกัน

3. ส่วนท้าย

ส่วนท้าย ประกอบด้วย

1) บรรณานุกรม หรือ เอกสารอ้างอิง หรือเอกสารที่ใช้ค้นคว้า ซึ่งมีหลายประเภท เช่น หนังสือ ตำรา บทความ หรือคอลัมน์ ซึ่งจะมีวิธีการเขียนบรรณานุกรมต่างกัน เช่น หนังสือ ชื่อ นามสกุล. ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์
บทความในวารสาร ชื่อผู้เขียน "ชื่อบทความ," ชื่อวารสาร. ปีที่หรือเล่มที่ : หน้า ;
วัน เดือน ปี.

คอลัมน์จากหนังสือพิมพ์ ชื่อผู้เขียน "ชื่อคอลัมน์ : ชื่อเรื่องในคอลัมน์" ชื่อหนังสือพิมพ์. วัน เดือน ปี. หน้า.

2) ภาคผนวก เช่น โครงร่างโครงการ ภาพกิจกรรม แบบสอบถาม บทสัมภาษณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน

เรื่องที่ 5 เล่าขานตรอกบ้านจีน

เวลา 2 ชั่วโมง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

1. มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด

-

2. สาระสำคัญ

การนำเสนอโครงการ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการและเข้าใจถึงผลงานนั้น การนำเสนอผลงานอาจทำได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมต่อประเภทของโครงการ เนื้อหา เวลา ระดับของผู้เรียน

3. สาระการเรียนรู้

1. การนำเสนอโครงการ และการประเมินโครงการ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วางแผนการจัดนิทรรศการโครงการได้
2. อธิบายรายงานโครงการแบบปากเปล่าได้
3. สรุปรายงานผลการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. หลักฐานการเรียนรู้

- 6.1 ชิ้นงาน แฝงโครงการ
- 6.2 ภาระงาน นำเสนอโครงการ

8. การวัดและการประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	- แผนผังโครงการ - คะแนนสอบหลังเรียน	- ทำแบบทดสอบ - สังเกตการให้เหตุผลการตอบคำถาม	- แบบทดสอบ - แบบประเมินโครงการ	ร้อยละ 50 ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ / กระบวนการ	- การนำเสนอโครงการ	- สังเกตทักษะการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินทักษะทางสังคม - แบบประเมินทักษะกระบวนการ - แบบประเมินโครงการ	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) คุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- การตอบคำถาม - การทำงานร่วมกัน	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบประเมินสมรรถนะผู้เรียน 3 ด้าน	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	(ดูเกณฑ์ในแบบประเมิน) ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

9.1 กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูชี้แจง เกี่ยวกับการนำเสนอโครงการให้นักเรียนทราบ
2. นักเรียนศึกษาการนำเสนอผลงานโครงการ จากใบความรู้
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจัดเตรียมอุปกรณ์ สถานที่ เพื่อนำเสนอโครงการ

9.2 กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้

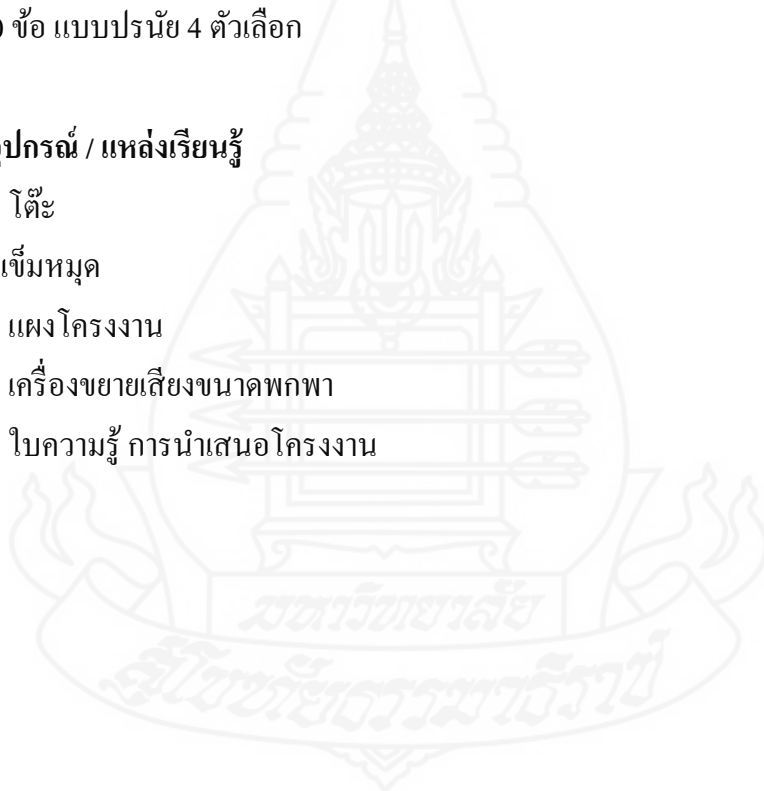
1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่ม ที่จัดแสดง ตามจุดที่กำหนด เตรียมตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานปากเปล่า ตอบข้อซักถาม จากกรรมการ
2. นักเรียนกลุ่มอื่น รับฟังการนำเสนอโครงการ แลกเปลี่ยนความรู้ ซักถาม ซึ่งกันและกัน ครู นักเรียน ร่วมกันประเมินโครงการ ของแต่ละกลุ่ม
3. ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุปผลการนำเสนอ และการประเมินโครงการ ให้คำชมเชย ข้อเสนอแนะ ต่อการทำโครงการของนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุง และเป็นแนวทางในการทำโครงการ ในรายวิชาอื่น ๆ ในโอกาสต่อไป

9.3 กิจกรรมรวบยอด

1. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน จำนวน 30 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

10. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. โต้ะ
2. เข็มหมุด
3. แผงโครงการ
4. เครื่องขยายเสียงขนาดพกพา
5. ใบความรู้ การนำเสนอโครงการ

แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี			ความร่วมมือในกลุ่ม			การแสดงความคิดเห็น			มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม			ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม			รวม	เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน					
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
รวม																				
เฉลี่ย																				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน
 3 หมายถึง ดี
 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน
 ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3
 ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินการสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่มแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.ความเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดี	ประพฤตินในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้ทุกครั้งอย่างเหมาะสมเสมอ	ประพฤตินในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้เป็นบางครั้ง	ไม่สามารถประพฤตินในฐานะผู้นำหรือผู้ตามได้
2.ความร่วมมือในกลุ่ม	ทุกคนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	สมาชิกส่วนมากทำงานตามหน้าที่	สมาชิกไม่ทำงานตามหน้าที่
3.การแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นได้ตรงตามประเด็น	แสดงความคิดเห็นได้	แสดงความคิดเห็นไม่ตรงตามประเด็น
4. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนในกลุ่ม	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มน้อยมาก
5. ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเสมอ	ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มเป็นบางครั้ง	ไม่ขอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม

แบบสังเกตทักษะการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การวางแผนในการปฏิบัติงาน			มีความพยายามและตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			ความคล่องแคล่วในการทำงาน			มีความสุขในการทำงาน			ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น			รวมเฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	ผ่าน	ไม่ผ่าน				
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
รวม																			
เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน
 3 หมายถึง ดี
 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน
 ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3
 ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินทักษะการทำงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การวางแผนในการปฏิบัติงาน	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงตรงตามความถนัด	มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานทั่วถึงแต่ไม่ตรงตามความถนัด	ไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบแบ่งงานไม่ทั่วถึงไม่ตรงตามความถนัด
2.มีความพยายามตั้งใจทำงาน สำเร็จตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานได้เสร็จทันตามกำหนด	ตั้งใจทำงาน และทำงานไม่เสร็จทันตามกำหนด	ไม่ตั้งใจทำงาน ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3.ความคล่องแคล่วในการทำงาน	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ความคล่องแคล่วในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้ถูกต้องเหมาะสมปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับงาน
4. มีความสุขในการทำงาน	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบเป็นบางครั้ง	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบน้อยมาก
5. ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ และร่วมมือในการปฏิบัติงานในบางครั้ง	ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่ น้อยและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติงาน

แบบประเมินใบงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง ชั้น.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การสรุปเป็นองค์ความรู้			เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน			การบันทึกข้อมูล			การอภิปราย			การสนทนาซักถาม			รวมเฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
รวม																			
เฉลี่ย																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ประเมิน

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินการประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผ่าน หรือไม่ผ่าน

ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ระดับคุณภาพ 2 ถึง 3

ไม่ผ่าน หมายถึง มีผลการประเมินเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับคุณภาพ 2

รายละเอียดการประเมินใบงานแบบ Rubrics

รายการสังเกต	ดี คือ 3	พอใช้ คือ 2	ต้องปรับปรุง คือ 1
1.การสรุปเป็นองค์ความรู้	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา	สรุปเป็นองค์ความรู้ได้	สรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้
2.เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน	ครอบคลุมจุดประสงค์มีรายละเอียดถูกต้อง มีตัวอย่างประกอบชัดเจน	ครอบคลุมจุดประสงค์ ขาดรายละเอียด ในประเด็นปลีกย่อย มีตัวอย่างประกอบน้อย	ไม่ครอบคลุมจุดประสงค์ มีรายละเอียดน้อย ไม่มีตัวอย่างประกอบ
3.การบันทึกข้อมูล	ความคล่องแคล่วในการทำงานใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย	ความถูกต้องในการทำงานแต่ต้องชี้แนะการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้เหมาะสม ปลอดภัย	ขาดความคล่องแคล่วในการทำงานและใช้วัสดุอุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับงาน
4.การอภิปราย	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ชัดเจนอย่างมีเหตุผล	พูดได้ตรงประเด็นตอบข้อซักถามได้ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	พูดได้ตรงประเด็นแต่ไม่มีลำดับขั้นตอนตอบข้อซักถาม ไม่ได้ครบถ้วน
5. การสนทนาซักถาม	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาทุกครั้ง	สนทนาซักถามได้ตรงตามเนื้อหาเป็นบางครั้ง	สนทนาซักถามไม่ตรงตามเนื้อหา

11. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดการเรียนรู้ (นักเรียนทั้งหมด คน)

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปานกลาง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับปรับปรุง.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

11.2 ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

.....
.....
.....
.....

11.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....

11.4 การปรับปรุงและพัฒนา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี)

ตำแหน่ง ครู คศ.1

...../...../.....

ใบความรู้ ที่ 1 การนำเสนอโครงการ

การนำเสนอโครงการหรือการจัดแสดงผลงานเป็นงานขั้นสุดท้าย และมีความสำคัญ เพราะเป็นการแสดงผลของงานเป็นการแสดงความคิด และความพยายามทั้งหมดที่ผู้ทำโครงการได้ทุ่มเทลงไป เป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจถึงผลงานนั้น ๆ การจัดแสดงผลงานถ้าทำได้ไม่ดี ก็เท่ากับไม่ได้แสดงความคิดความยอดเยี่ยมของผลงานนั่นเอง การนำเสนอผลงานนั้นอาจทำได้หลายรูปแบบ อาทิ รูปแบบปากเปล่า หรือแสดงในรูปแบบการจัดนิทรรศการ ซึ่งมีทั้งการจัดแสดงและการอธิบายด้วยคำพูด จัดทำเป็นสิ่งพิมพ์ การนำเสนอผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือจัดแสดงโดยไม่มีการอธิบายประกอบ

การรายงานโครงการด้วยวาจา

ในการแสดงผลงานจะต้องอธิบาย หรือรายงานปากเปล่าหรือตอบคำถามต่างๆ ต่อผู้เข้าชมหรือต่อกรรมการตัดสินโครงการ มีข้อควรคำนึงต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะอธิบายเป็นอย่างดี
2. ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้กับระดับของผู้ฟัง ชัดเจน เข้าใจง่าย
3. ควรรายงานอย่างตรงไปตรงมา ไม่วกวนอ้อมค้อม
4. หลีกเลี่ยงการอ่านรายงานให้ผู้ชมฟังแต่อาจจดหัวข้อสำคัญๆ เพื่อการรายงานเป็นไปตามขั้นตอน
5. อย่าพูดรายงานแบบท่องจำรายงาน เพราะจะทำให้ไม่น่าสนใจและไม่เป็นธรรมชาติ
6. ขณะที่รายงานนั้นควรมองผู้ฟัง
7. เตรียมตัวตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ให้พร้อมที่สุด
8. เวลาตอบคำถามให้ตอบตรงไปตรงมาในสิ่งที่ถาม หากติดขัดในการอธิบาย ควรยอมรับโดยดี อย่ากลบเกลื่อนหรือหลีกเลี่ยงเป็นอย่างอื่น
9. ควรรายงานให้เสร็จในระยะเวลาที่กำหนด
10. ควรใช้สื่อประเภทโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการรายงาน

การจัดนิทรรศการแสดงผลงานให้คำนึงถึงสิ่งต่างๆต่อไปนี้

1. ความปลอดภัยของการจัดแสดง
2. ความเหมาะสมของเนื้อหาที่จัดแสดง
3. คำอธิบายที่เขียนแสดง ให้ใช้เฉพาะประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจ
4. จัดรูปแบบที่ดึงดูดน่าสนใจ

5. ใช้ตารางและรูปภาพประกอบ
6. สิ่ง que แสดงทุกอย่างต้องถูกต้อง
7. ในกรณีที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ สิ่งนั้นควรรอยู่ในสภาพที่ทำงานได้สมบูรณ์

แบบประเมินคุณภาพของโครงการ

กลุ่ม.....

ชื่อโครงการ

วันที่ประเมิน

ผู้จัดทำ

รายการการประเมิน	ระดับการประเมิน					บันทึก ข้อสังเกต
	5	4	3	2	1	
1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 1) หัวข้อแปลกใหม่ไม่ซ้ำ 2) คุณประโยชน์และการนำไปประยุกต์						
2. ความถูกต้องของเนื้อหาในการนำเสนอ 1) มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอ 2) มีเอกสารอ้างอิงที่เหมาะสม 3) การใช้ภาษาถูกต้อง						
3. ความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงาน 1) ระบุข้อมูล หลักฐาน ความละเอียดถี่ถ้วน 2) การนำเสนอ 3) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม						
4. การอธิบายโครงการ 1) การนำเสนอชัดเจน คล่องแคล่ว 2) สรุปประเด็นสำคัญได้ครอบคลุมและ ตอบคำถามได้						
5. การรายงานโครงการ แบบฟอร์มสมบูรณ์ ภาษาที่ใช้ ระบุแหล่งอ้างอิง การเข้าเล่ม สวยงาม						
6. การจัดแสดงโครงการ และเตรียมอุปกรณ์ มี ลำดับขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย มีเอกสารแจก ขณะ นำเสนอ						
คะแนนเต็ม 60 คะแนน	รวม คะแนนที่ได้					
ระดับคุณภาพ						

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ดีมาก	เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ	51-60 หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดี		41- 50 หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง		36 – 40 หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้		30 -35 หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง		ต่ำกว่า 30 หมายถึง	ปรับปรุง

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

และค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นแบบทดสอบ

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน

โดยการสอนแบบโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เพียงคำตอบเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

1. โครงการงานคืออะไร
 - ก. สิ่งที่ถูกบังคับ กำหนดให้ศึกษา
 - ข. การเรียนรู้โดยไม่มี การวางแผน
 - ค. การเรียนรู้โดยไม่มีอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 - ง. กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาสิ่งที่สนใจอย่างลึก
2. โครงการงาน มีกี่ประเภท

ก. 2 ประเภท	ข. 3 ประเภท
ค. 4 ประเภท	ง. 5 ประเภท
3. ในการที่จะได้มาซึ่งหัวข้อเรื่องของ โครงการงาน ควรจะ ได้มาจากที่ใด เป็นอันดับแรก
 - ก. ไปศึกษานอกสถานที่
 - ข. สังเกตและสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตัว
 - ค. ศึกษา แนวคิดจากโครงการอื่น
 - ง. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงาน
4. สิ่งที่ต้องจัดทำเป็นอันดับแรกในการทำโครงการงาน คือข้อใด
 - ก. คิดหัวข้อเรื่องที่จะทำ
 - ข. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - ค. เตรียมสถานที่ที่จะทำโครงการงาน
 - ง. สอบถามเรื่องที่จะทำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ข้อใดไม่ใช่คุณค่าของการทำโครงการงาน
 - ก. สร้างความสำนึกและความรับผิดชอบในการศึกษาและพัฒนาด้วยตนเอง
 - ข. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถ
 - ค. ให้นักเรียนทำงานในเวลาเรียนรายวิชาเท่านั้น
 - ง. กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

6. ข้อใดเป็นลักษณะของการเขียนรายงานผลการทำโครงการ
- ภาษาที่ใช้ต้องเข้าใจและง่ายต่อการอ่าน
 - ข้อความที่เขียนต้องยาวและชัดเจน
 - เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจถึงแนวคิดของนักวิชาการ
 - อ้างอิงบรรณานุกรมท้ายเอกสารทุกหน้า
7. ขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการวิทยาศาสตร์ คือข้อใด
- เสนอผลงานของโครงการวิทยาศาสตร์
 - ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
 - วางแผนการทดลอง การใช้วัสดุอุปกรณ์และระยะเวลาในการดำเนินงาน
 - ลงมือศึกษาทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล
8. ครอบบ้านเงินตั้งอยู่ในตำบลใดในอำเภอเมืองจังหวัดตาก
- ตำบลหัวเดียด
 - ตำบลเชียงเงิน
 - ตำบลระแหง
 - ตำบลหนองบัวใต้
9. หากนักเรียนต้องการเดินทางสำรวจจากโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชนะสงคราม ไปยังครอบบ้านเงินนักเรียนจะต้องเดินทางไปยังทิศทางใด
- ทิศเหนือ
 - ทิศตะวันตก
 - ทิศตะวันออก
 - ทิศใต้
10. ชุมชนครอบบ้านเงินก่อตั้งขึ้นเมื่อใด
- สมัยรัชกาลที่ 1
 - สมัยรัชกาลที่ 2
 - สมัยรัชกาลที่ 3
 - สมัยรัชกาลที่ 4
11. ข้อใด คือ หมู่บ้านบริเวณ ครอบบ้านเงินในพ.ศ. 2452
- หมู่บ้านเสาสูง, หมู่บ้านปากครองน้อย, หมู่บ้านบ้านเงิน
 - หมู่บ้านน้ำโจน , หมู่บ้านวังหิน , หมู่บ้านเชียงทอง
 - หมู่บ้านน้ำหัก , หมู่บ้านเชียงทองบน , หมู่บ้านโทรเลข
 - หมู่บ้านท่าแพ , หมู่บ้านท่าแค , หมู่บ้านน้ำหัก
12. บ้านไม้ทรงขนมปังขิง หรือที่ชาวครอบบ้านเงิน เรียกว่า“บ้านสีฟ้า” มีความสำคัญต่อครอบบ้านเงินในอดีตอย่างไร
- เป็นสำนักงานธนาคารนครหลวงแห่งแรกของจังหวัดตาก
 - เป็นบ้านขนส่งสินค้าทางน้ำที่สำคัญของจังหวัดตาก
 - เป็นบ้านพักของผู้ว่าราชการจังหวัด
 - เป็นที่พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติ

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน

โดยการสอนแบบโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ ย้อนรอยตรอกบ้านจีน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เพียงคำตอบเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

1. นักเรียนคิดว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ควร ทำโครงการประเภทใดเหมาะสมที่สุด

ก. โครงการสำรวจ	ข. โครงการทดลอง
ข. โครงการประดิษฐ์	ง. โครงการทฤษฎี
2. โครงการที่นำเอาหลักการ กฎ แนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปสูตร สมการ หรือคำอธิบาย คือโครงการประเภทใด

ก. โครงการสำรวจ	ข. โครงการทดลอง
ค. โครงการประดิษฐ์	ง. โครงการทฤษฎี
3. จุดมุ่งหมายของการจัดทำโครงร่างของโครงการคืออะไร

ก. เพื่อให้สามารถทดสอบและแก้ไขโครงการได้	
ข. เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการประเมินผลโครงการ	
ค. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการในอนาคต	
ง. เพื่อนำเสนอข้อมูลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการขอคำแนะนำ	
4. การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการมุ่ง เน้นด้านใดเป็น สำคัญที่สุด

ก. ให้ผู้เรียนมีความสามัคคี	
ข. ให้ผู้เรียนนำความรู้จากการทำโครงการ มาหารายได้	
ค. ให้ผู้เรียนนำมาหาเลี้ยงชีพด้วยตัวเอง	
ง. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	
5. การเขียนกล่าวขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในความสำเร็จของโครงการเขียนไว้ในหน้าใด

ก. บทคัดย่อ	ข. กิตติกรรมประกาศ	ค. บรรณานุกรม	ง. ภาคผนวก
-------------	--------------------	---------------	------------
6. เนื้อหาสรุปย่อของโครงการคุณได้จากส่วนใด

ก. บทคัดย่อ	ข. กิตติกรรมประกาศ	ค. บรรณานุกรม	ง. ภาคผนวก
-------------	--------------------	---------------	------------
7. ชุมชนตรอกบ้านจีนก่อตั้งขึ้นเมื่อใด

ก. สมัยรัชกาลที่ 1	ข. สมัยรัชกาลที่ 2
ง. สมัยรัชกาลที่ 3	จ. สมัยรัชกาลที่ 4

14. การวางผังบ้านเรือนทั่วไปต่างกับการวางผังชุมชนตรอกบ้านจिनอย่างไร
- ผังบ้านเรือน วางตามใจเจ้าของบ้าน
 - วางขนานกับแนวถนน
 - ตำแหน่งที่ตั้งใกล้วัด
 - วางผังบ้านเรือนตามทางแม่น้ำปิง
15. ชาวบ้านในชุมชนตรอกบ้านจिनนิยมทำ ประตูปแบบ**บานเฟี้ยม** ตลอดค้ำหน้าของตัวบ้านมี คำที่ขีดเส้นใต้ มีความสำคัญอย่างไร
- ป้องกันน้ำท่วม
 - ระบายอากาศได้ดี
 - ใช้ในการหนีภัย
 - สามารถเปิดโล่งในการทำการค้าได้สะดวก
16. ข้อใดกล่าว ถูกต้อง เกี่ยวกับวัฒนธรรมสำคัญของชุมชนตรอกบ้านจिन
- ยาสาดู 4 จัดเป็นวัฒนธรรมประเภทวัตถุธรรม
 - กุญแจโบราณ จัดเป็นวัฒนธรรมประเภทสหธรรม
 - การละเล่นหุ่นกระบอก สังกวาลศิลป์ จัดเป็นวัฒนธรรมประเภทคหิธรรม
 - เรือนไม้โบราณในชุมชนตรอกบ้านจिन จัดเป็นวัฒนธรรมประเภท เนติธรรม
17. หลวงอุครภักษ์พานิช เป็นบรรดาศักดิ์พระราชทาน ของผู้ใด ในบทบาทเป็นเจ้าภีษฐานย อากรบ่อนเบี้ยส่งหลวงที่สำคัญของจังหวัดตากในอดีต
- นายเต็ง
 - นายบุญเย็น
 - นายทองอยู่
 - นางทองและนายมา
18. บุคคลสำคัญท่านใดในชุมชนตรอกบ้านจिनเคยก้าวสู่ตำแหน่งทางราชการระดับสูง
- นายเฉลียว วัชรพุกก์
 - นายจ้วน โปสพันธ์
 - นายอุคร ตันติสุนทร
 - หลวงบริรักษ์ประชากร
19. ถ้ามีผู้มาสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับ ชุมชนตรอกบ้านจिन นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
- เขียนป้ายโปสเตอร์เชิญชวนเที่ยวชมชุมชนตรอกบ้านจिनทุกวันเสาร์
 - เป็นมัคคุเทศก์พาชมชุมชนตรอกบ้านจिन
 - เล่าประวัติของชุมชนตรอกบ้านจिन
 - แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบแบบอิงกลุ่ม
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน

ค่าความเที่ยง (Reliability) KR-20 = 0.8740

ข้อ ที่	ค่าความยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพของ ข้อสอบ
1	0.80	ใช้ได้	0.50 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.60	ใช้ได้	0.62 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.47	ใช้ได้	0.42 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.77	ใช้ได้	0.43 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.77	ใช้ได้	0.37 *	0.04	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.60	ใช้ได้	0.39 *	0.04	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.77	ใช้ได้	0.39 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.80	ใช้ได้	0.39 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.53	ใช้ได้	0.56 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.57	ใช้ได้	0.38 *	0.04	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.53	ใช้ได้	0.49 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.30	ใช้ได้	0.54 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.70	ใช้ได้	0.38 *	0.04	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.57	ใช้ได้	0.48 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.40	ใช้ได้	0.46 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.67	ใช้ได้	0.65 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.70	ใช้ได้	0.36 *	0.05	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.20	ใช้ได้	0.50 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.53	ใช้ได้	0.56 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.73	ใช้ได้	0.38 *	0.04	ใช้ได้	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบแบบอิงกลุ่ม
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยตรอกบ้านจีน
ค่าความเที่ยง (Reliability) KR-20 = 0.9066

ข้อ ที่	ค่าความยากง่าย	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพของ ข้อสอบ
1	0.47	ใช้ได้	0.57 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.47	ใช้ได้	0.54 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.37	ใช้ได้	0.82 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.47	ใช้ได้	0.69 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.33	ใช้ได้	0.65 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.53	ใช้ได้	0.63 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.53	ใช้ได้	0.53 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.37	ใช้ได้	0.56 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.67	ใช้ได้	0.48 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.37	ใช้ได้	0.43 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.60	ใช้ได้	0.54 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.47	ใช้ได้	0.54 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.47	ใช้ได้	0.40 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.57	ใช้ได้	0.61 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.77	ใช้ได้	0.44 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.47	ใช้ได้	0.39 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.70	ใช้ได้	0.45 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.50	ใช้ได้	0.51 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.73	ใช้ได้	0.46 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.63	ใช้ได้	0.39 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้

ตารางที่ 4.3 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแผนผังการออกข้อสอบ

ตารางวิเคราะห์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน
รายวิชาประวัติศาสตร์ ส 15102 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เนื้อหา /จุดประสงค์การเรียนรู้	พุทธิพิสัย (ลำดับข้อ)						รวม
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
1.อธิบายความหมายของโครงการนี้ได้	1						1
2. จำแนกประเภทของโครงการนี้ได้	2						1
3.ระบุแหล่งที่มาของโครงการโดยสังเขปได้	3,4						2
4.เห็นคุณค่าและความสำคัญของการทำโครงการ					5		1
5.เขียนรายงานโครงการที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง	6,7						2
6. ระบุตำแหน่งของชุมชนตรอกบ้านจีนได้	8						1
7. เล่าประวัติการก่อตั้งชุมชนตรอกบ้านจีนได้	10, 11,12						3
8.วิเคราะห์ความแตกต่างสภาพที่ตั้งของชุมชนตรอกบ้านจีนจากอดีตกับปัจจุบันได้				9,13			2

เนื้อหา /จุดประสงค์การเรียนรู้	พุทธิพิสัย (ลำดับข้อ)						รวม
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
9. ระบุความสำคัญของวัฒนธรรมในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้		14					1
10.จำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้	15						1
11. ระบุวัฒนธรรมสำคัญที่ค้นพบในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้				17		16	2
12. เห็นคุณค่าและความสำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น			18				1
13.สรุปประวัติบุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้							-
14. วิเคราะห์คุณธรรมที่เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของบุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้				19			1
15. สรุปรายงานผลการศึกษาค้นคว้าอย่างถูกต้อง				20			1
รวม	11	1	1	5	1	1	20
ลำดับความสำคัญ	1	3	3	2	3	3	

ตารางวิเคราะห์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน
 รายวิชาประวัติศาสตร์ ส 15102 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เนื้อหา /จุดประสงค์การเรียนรู้	พุทธิพิสัย (ลำดับข้อ)						รวม
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
1.อธิบายความหมายของ โครงงานได้	1						1
2. จำแนกประเภทของ โครงงานได้	2						1
3.ระบุแหล่งที่มาของโครงงาน โดยสังเขปได้		3					1
4.เห็นคุณค่าและความสำคัญ ของการทำโครงงาน		4					1
5.เขียนรายงาน โครงงานที่ ทำการศึกษาค้นคว้าได้อย่าง ถูกต้อง			6				1
6. ระบุตำแหน่งของชุมชน ตรอกบ้านจีนได้	8						1
7. เล่าประวัติการก่อตั้งชุมชน ตรอกบ้านจีนได้	7,9, 10						3
8.วิเคราะห์ความแตกต่าง สภาพที่ตั้งของชุมชนตรอก บ้านจีนจากอดีตกับปัจจุบันได้				14			1

เนื้อหา /จุดประสงค์การเรียนรู้	พุทธิพิสัย (ลำดับข้อ)						รวม
	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
9. ระบุความสำคัญของวัฒนธรรมในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้				10			1
10. จำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้	-	-	-	-	-	-	-
11. ระบุวัฒนธรรมสำคัญที่ค้นพบในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้				15			1
12. เห็นคุณค่าและความสำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น		12			16		2
13. สรุปประวัติบุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้	17	13				11	3
14. วิเคราะห์คุณธรรมที่เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของบุคคลสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจิ้นได้	18						1
15. สรุปรายงานผลการศึกษาค้นคว้าอย่างถูกต้อง			19	20			2
รวม	8	4	2	4	1	1	20
ลำดับความสำคัญ	1	2	3	2	4	4	

ภาคผนวก ง
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 4.5 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงการ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ย้อนรอยชุมชนตรอกบ้านจีน

นักเรียน คนที่	คะแนน	คะแนน	คะแนน ผลต่าง	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	9.00	18.00	9.00	81.00
2	11.00	16.00	5.00	25.00
3	9.00	15.00	6.00	36.00
4	10.00	17.00	7.00	49.00
5	12.00	18.00	6.00	36.00
6	8.00	15.00	7.00	49.00
7	9.00	16.00	7.00	49.00
8	12.00	19.00	7.00	49.00
9	14.00	20.00	6.00	36.00
10	13.00	16.00	3.00	9.00
11	11.00	18.00	7.00	49.00
12	9.00	18.00	9.00	81.00
13	11.00	18.00	7.00	49.00
14	11.00	19.00	8.00	64.00
15	12.00	18.00	6.00	36.00
16	11.00	19.00	8.00	64.00
17	10.00	15.00	5.00	25.00
18	12.00	17.00	5.00	25.00
19	11.00	17.00	6.00	36.00
20	9.00	14.00	5.00	25.00
21	9.00	16.00	7.00	49.00
22	8.00	16.00	8.00	64.00

นักเรียน คนที่	คะแนน	คะแนน	คะแนน ผลต่าง	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
23	11.00	18.00	7.00	49.00
24	13.00	19.00	6.00	36.00
25	15.00	20.00	5.00	25.00
26	14.00	17.00	3.00	9.00
27	11.00	18.00	7.00	49.00
28	11.00	15.00	4.00	16.00
29	13.00	17.00	4.00	16.00
30	10.00	19.00	9.00	81.00
N=30			$\sum D = 189$	$\sum D^2 = 1267$

ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ

ภาพกิจกรรมการเดินสำรวจตรอกบ้านจีน

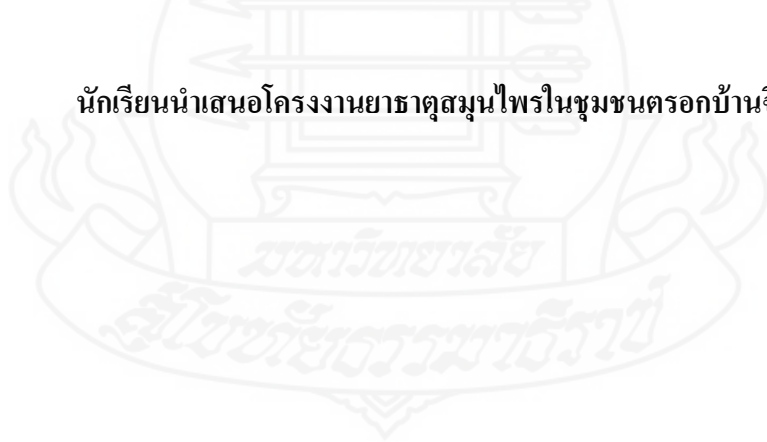

นักเรียนออกสำรวจบ้านโสภโณดร บ้านอดีตเจ้าภานายอากรที่สำคัญในชุมชนตรอกบ้านจีน

ภาพโครงงาน ของนักเรียน กลุ่มที่ 1

นักเรียนนำเสนอโครงงานยาธาตุสมุนไพรรักษาโรคบ้านจีน

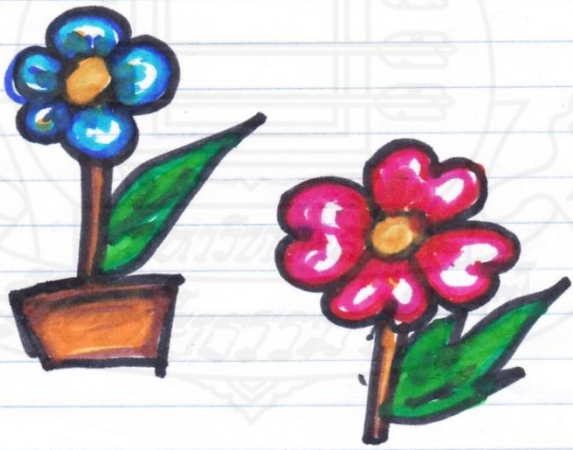

ความรู้สึกของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ที่มีต่อการสอนแบบโครงงาน

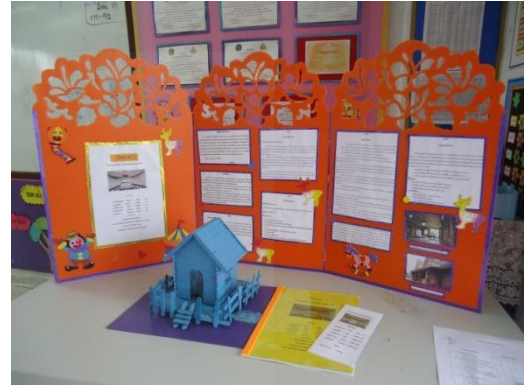
ความรู้สึจากการทำงานโครงงาน

กลุ่ม ขาชาต๓4

จากการทำงานโครงงานนี้พวกเรา รู้สึกว่า พวกเราได้รับความรู้มาก
หลายหลายอย่าง และได้ประสบการณ์มากมาย พวกเรามีความตั้งใจมาก
ที่ได้ไปพูดคุยกับคนในตรงอกบ้านฉันและคนในสมัยก่อนๆ และได้
รู้วิธีการทำขาชาต๓4 และรู้สึกกับขาชาต๓4 ว่าส่วนประกอบมีอะไรบ้าง
สรรพคุณขาชาต๓4 มีอะไรบ้าง มีถิ่นกำเนิดขาชาต๓4 ไม้ได้ก็ถาม
แต่พวกเรา ก็สามารถรู้ถึงขาชาต๓4 ได้ วิธีการทำขาชาต๓4 และความยาก
ลำบากในการทำโครงงาน บางทีก็เหนื่อยบ้างแต่พวกเราไม่กลัว
เหนื่อยใจที่ ๑๐ และมีความสนุกสนานในการทำโครงงาน และพวกเรา
ชอบการทำโครงงาน ถึงประวัติศาสตร์ วิชาจริง

ภาพกิจกรรมโครงงานกลุ่มที่ 2

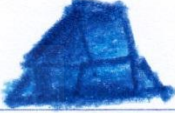

นักเรียนนำเสนอโครงงานบ้านโสภโณคร บ้านใหญ่ (บ้านสีฟ้า)

คหบดีสำคัญในชุมชนตรอกบ้านจีน

สุโขทัยธรรมมาภิบาล

ความรู้สึกรักของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ที่มีต่อการสอนแบบโครงงาน

ความรู้สึกรักของการทำโครงงาน
ของรุ่มบ้านโเวียงหลวง

ความรู้สึกรักก่อนทำโครงงาน

1. รู้สึกดีใจที่ ได้ไปสำรวจบ้านโเวียงหลวง
2. เมื่อได้ไปโรงเรียนศรีศรีศรี ก็รู้สึกดีใจที่ได้ไปโรงเรียนของชุมชน
ต่างบ้านต่างเมืองบ้านโเวียงหลวง เช่น กาฬวิ และสถานพยาบาล เป็นตัว
อักษรอักษรสีฟ้า

ความรู้สึกรักขณะทำโครงงาน

1. ได้ช่วยกันออกความคิดเห็น มีความสามัคคีในหมู่คณะ
2. กลุ่มของดีดี ยังได้ช่วยความรู้ได้กับต่างบ้านต่างเมืองเพิ่มพูน
วิไลวรรณ อินทออยู่

ความรู้สึกรักหลังทำโครงงาน

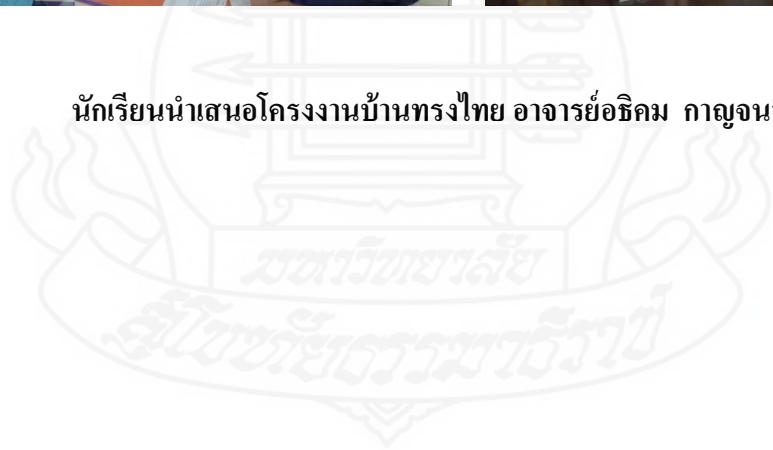
1. รู้สึกดีใจที่กลุ่มของเราออกมามีชื่อเสียงไปทั่วด้วยดี
2. แต่ละกลุ่มของดีดี ก็ขอบคุณคุณครูผู้ดีใจที่ ประเสริฐใจดีของพวกเราแล้ว
กลุ่มของดีดีไปกินข้าวที่ลำโพงได้ด้วยดี

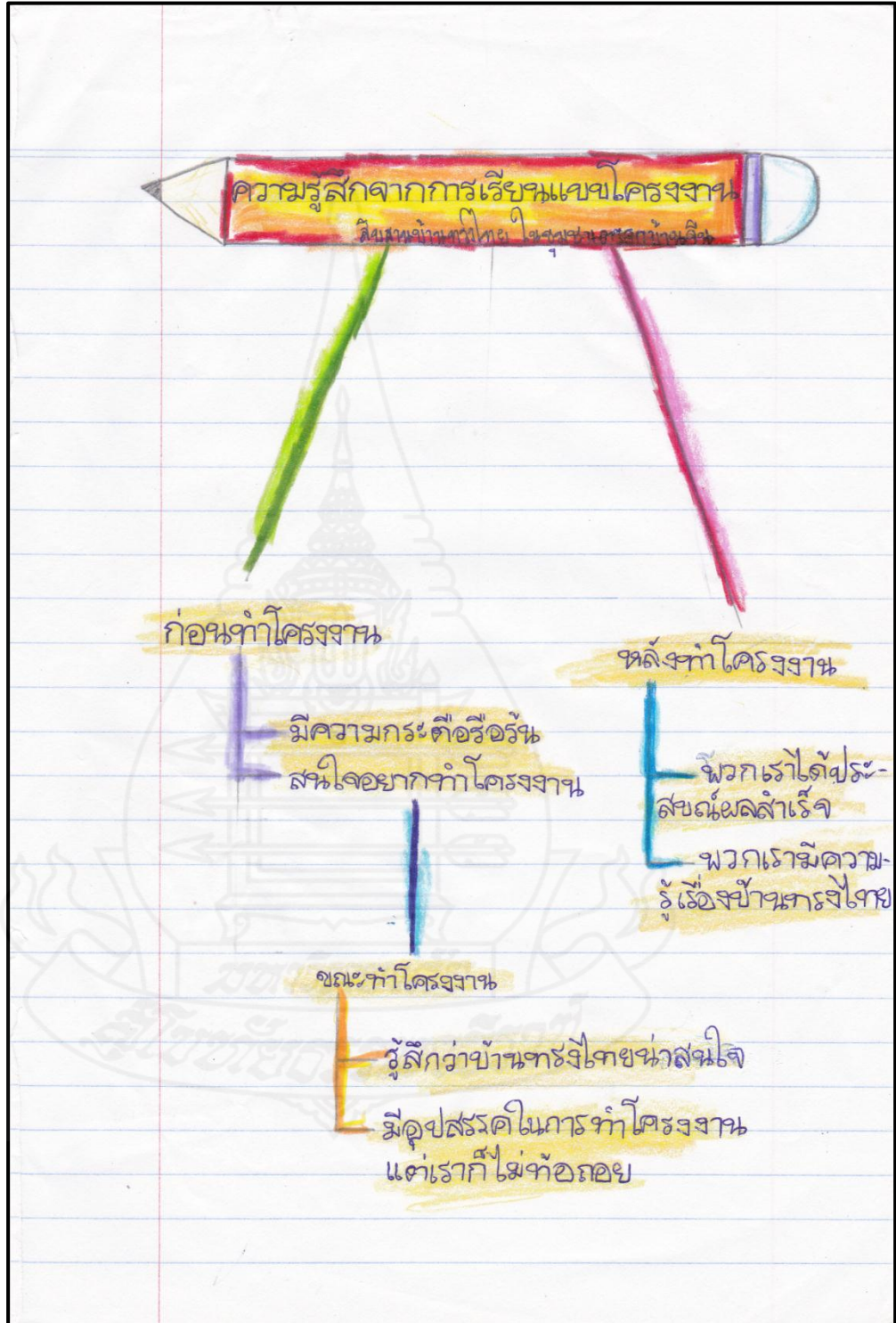
ภาพกิจกรรมโครงงานกลุ่มที่ 3

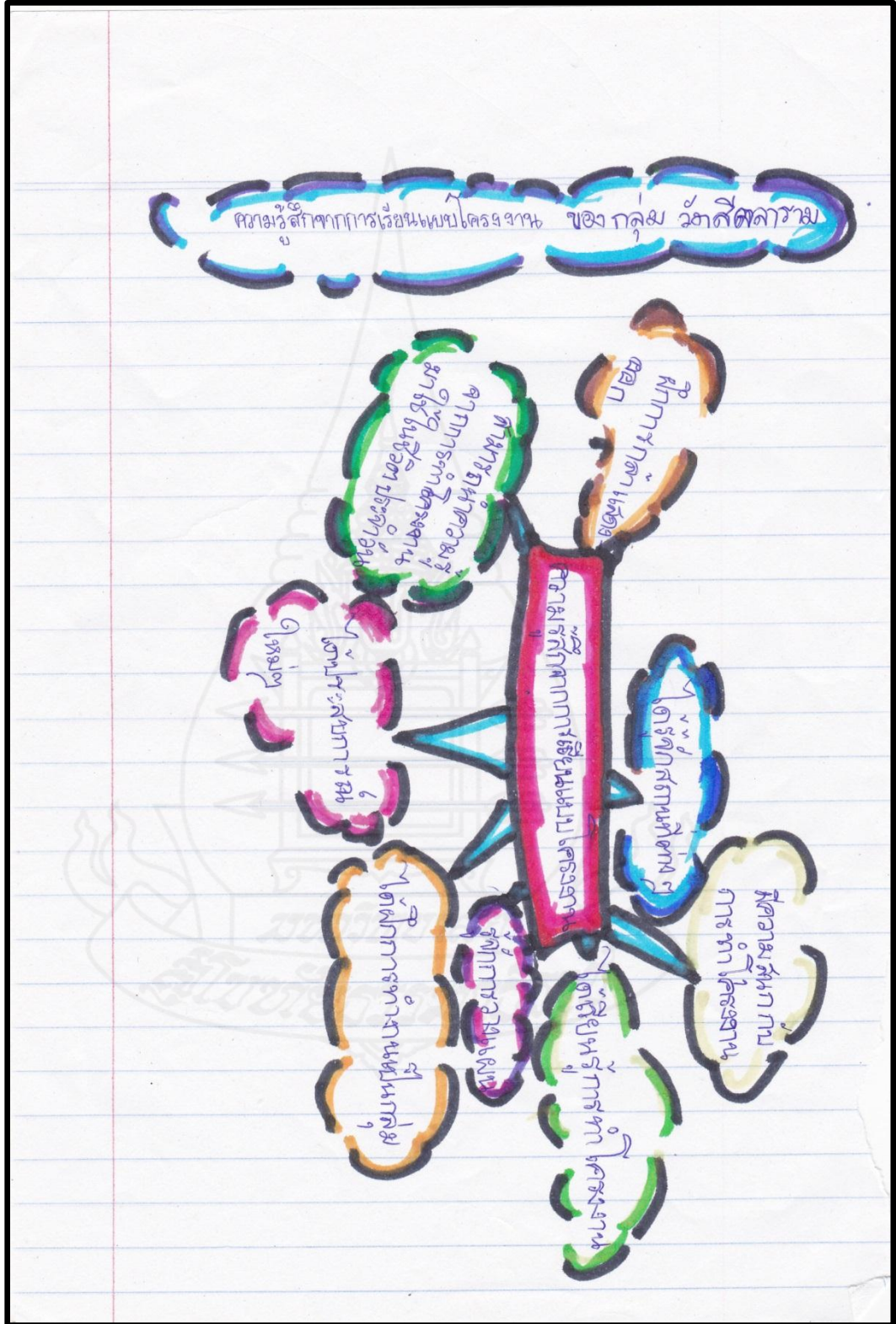
นักเรียนนำเสนอโครงงานบ้านทรงไทย อาจารย์อริคม กาญจนสูต

ความรู้สึกของนักเรียนกลุ่มที่ 3 ที่มีต่อการสอนแบบโครงงาน

ความรู้สึกรักของนักเรียนกลุ่มที่ 4 ที่มีต่อการสอนแบบโครงงาน

ความรู้สึกของนักเรียนกลุ่มที่ 5 ที่มีต่อการสอนแบบโครงงาน

ความรู้สึกในโครงงาน
โครงการ นวัตกรรมสำคัญในชุมชนดาวดงบ้านคันทัน

ความรู้สึก

1. ก่อนการทำโครงงาน
เรารู้สึกสับสนหวั่น
กลัวอยู่ยากทำโครงงานมาก

2. ในขณะทำโครงงาน
สับสนหวั่นกลัว
แต่สิ้นใจในการทำ
กำลังใจให้กำลังใจ

3. ในขณะพิมพ์โครงงาน
รู้สึกสนุกกับการพิมพ์
แต่กลัวกลัวกลัวกลัว
การหาข้อมูลพิมพ์พิมพ์

ภาพถ่ายทางอากาศแสดงอาณาเขตของชุมชนตรอกบ้านจีน
 ที่มา : พิพิธภัณฑ์ชุมชนตรอกบ้านจีน จังหวัดตาก

ภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงหลังการถมแม่น้ำปิงของชุมชนตรอกบ้านจีน
 ที่มา : พิพิธภัณฑ์ชุมชนตรอกบ้านจีน

ทางเสื่อโบราณ แสดงถึงวิถีชีวิตริมแม่น้ำปิงของชุมชนตรอกบ้านจัน

หางเสือโบราณที่ใช้ในการเดินทางทางน้ำของบ้านโสภโณดร

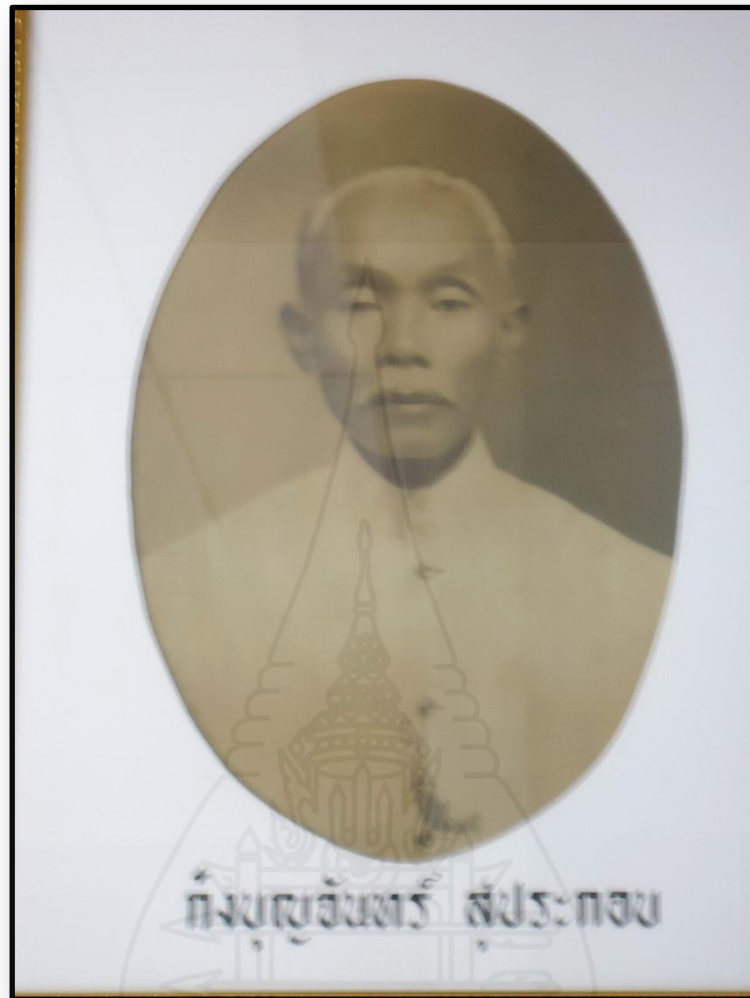
ช่องบนพื้นกระดาน ในอดีตชาวชุมชนตรอกบ้านจีนใช้ในการขับถ่าย และกวาดสิ่งปฏิกูล
ลงแม่น้ำยามค่ำคืน

เตียงโบราณ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ปัจจุบันเจ้าของบ้านยังใช้อยู่

หลวงบริรักษ์ประชากร" (จินทองอยู่) เป็นผู้จัดเก็บภาษีฝิ่น อากรสุรา ป่อนเบี้ย และหวย ก.ข.
บรรพบุรุษตระกูล โสภโณตร

กษัตริย์ จักรวรรดิสยาม ผู้คิดค้นตำรับยาธาตุ และ
ตำรายาสมุนไพร ที่สำคัญในชุมชนตรอกบ้านจีน

สถาบันพระปกเกล้า

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาววันวิสาข์ ประเสริฐศรี
วัน เดือน ปีเกิด	14 พฤษภาคม 2527
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2549
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยชนะสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดตาก สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองตาก
ตำแหน่ง	ครู

